

Veiviseren

Håndbok for tillitsvalgte
i bridgeklubber

Per Watz

Veiviseren

Serviceboks 1 Ullevaal Stadion, 0840 OSLO

Besøksadresse: Sognsveien 75 A

Telefon: 21 02 90 00
(mandag–fredag 12.00–16.00)

E-post: bridge@bridge.no

Internett: www.bridge.no

Trykk

Interface Media AS

«Genier fostrer store tanker, men bare arbeid kan føre dem ut i livet!»

Forord

De fleste av oss har nok erfart at det er solid håndverk og dugandes arbeid som fører til fremgang. Slik er det også med en bridgeklubb. Skal klubben vokse, medlemmene trives med godt organiserte spillekvelder og klubben ha en sunn økonomi – ja, så er det noen som må ta tak!

BridgeNorge samler nærmere 11 000 medlemmer som er organiserte i 450 klubber. Dermed har til enhver tid mange NBF-medlemmer sagt ja takk til en utfordring og bidrar til at folket kan hygge seg og ha stor glede av kveldene rundt de grønne bord.

Formålet med Veiviseren er å gi deg som tillitsvalgt i en bridgeklubb en enklere hverdag. Veiviseren skal være ett praktisk redskap hvor du kan finne gode eksempler og praktiske råd. Veiviseren er en innføring i Styrets hovedoppgaver og arbeidsform og du vil forhåpentligvis finne inspirasjon til å videreutvikle din lokale klubb.

En håndbok som Veiviseren blir aldri ferdig og det er NBFs intensjon kontinuerlig å forbedre og videreutvikle klubbhåndboken. Fremover vil den nettbaserte versjonen bli viktig – for her vil du finne linker direkte til ulike tema. Vårt siktemål er at nettutgaven av Veiviseren er på plass høsten 2008. Sammen vil Veiviseren og SparTi være nettbaserte hjelpemidler som radikalt vil forenkle klubbdriften og føre til enklere og bedre kommunikasjon.

Per Watz fra Nesodden har en stor del av æren for at Nesodden BK har utviklet seg til landets største bridgeklubb samtidig som NBF Østfold og Follo er vår største bridgekrets. Per Watz er hovedarkitekten bak arbeidet med denne håndboken som er bygget på praktisk erfaring gjennom flere år. Erfaringer som har gitt gode resultat og som nå forhåpentligvis vil være til glede for mange.

Norsk Bridgeforbund er en tradisjonsrik organisasjon som i 2007 feiret 75-årsjubileum i stor stil. Vi er regjerende verdensmestere for nasjonslag, det er stor aktivitet på en rekke fronter og sammen skal vi skape en enda bedre og triveligere virksomhet til glede for våre medlemmer.

Takk til dere som bidrar til å drive og videreutvikle bridgeklubber rundt i landet – vi er avhengige av dere og setter stor pris på deres innsats! Med Veiviseren håper vi at dere får et arbeidsverktøy som gjør jobben enklere!

Rune Handal, Generalsekretær
Oslo, juni 2008

Innhold

DEL 1 – Introduksjon til styrearbid _____	5
Veiviser for tillitsvalgte i bridgeklubber _____	6
DEL 2 – Styrekalender _____	23
DEL 3 – Verktøykassa _____	49
Klubbens drift og aktiviteter – Administrative forhold _____	50
Klubbens drift og aktiviteter – Styrearbeidet _____	61
Klubbens drift og aktiviteter – Gjennomføring av spillekvelder _	75
Klubbens drift og aktiviteter – Beskrivelse av forskjellige _____	98
turneringsformer – opplegg og gjennomføring	
Profilering og markedsføring av klubben i nærmiljøet _____	108
Rekruttering av nye medlemmer _____	120
Informasjon til medlemmene _____	133
og kommunikasjon med Krets og Forbund	
Klubbens økonomi _____	142
Klubbkultur og medlemmenes trivsel _____	151

Del 1

Introduksjon til styrearbeid

Veiviser for tillitsvalgte i bridgeklubber

Gratulerer med å ha blitt valgt inn som tillitsvalgt i din bridgeklubb! Trolig ble du valgt inn med stort flertall uten å måtte kjempe mot særlig mange motkandidater. I mange klubber vil det ikke være flust av kandidater til å ta nødvendige tillitsverv. Kanskje føler du at du bare måtte siden ingen andre var villige til å ta på seg jobben.

Glem det – og ta valget som en tillitserklæring til deg! Klubbens medlemmer kan nok være passive i en valgprosess, men de vil neppe være med på å velge noen de ikke har tro på kan være med å styre klubbens virksomheter til beste for klubben og medlemmene. Denne gang falt altså valget på deg – gled deg over den tillit du er vist, og forbered deg på å ivareta det ansvar du har påtatt deg!

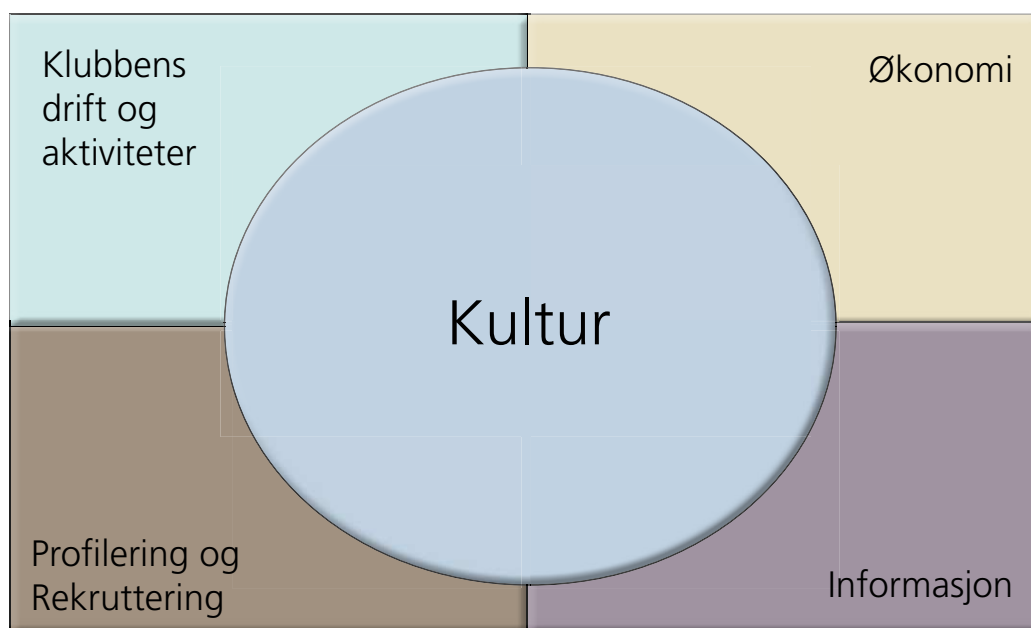
Kanskje er det også litt diffust for deg hva det innebærer å være tillitsvalgt i en bridgeklubb. Alle klubber skal ha utarbeidet vedtekter for klubbens drift, og et lite innblikk vil du få ved å lese gjennom disse. Vedtektene sier imidlertid gjerne mer om rammene for styrearbeidet og mindre om styrets oppgaver. Denne klubbhåndboken er ment å gi deg utfyllende beskrivelse av hvilke oppgaver klubbstyret forventes å ivareta.

Denne modellen kan kanskje være en referanse for hva klubbstyrets oppgaver vil innebære

Her har vi skissert fem oppgavetyper som klubbstyret forventes å håndtere:

- Klubbens drift
- Profilering av klubben og rekruttering av medlemmer
- Informasjon til medlemmene, Krets og Forbund

- Økonomi og økonomistyring
- KlubbkulturModellen skal forstås slik at for alle aktiviteter som skal gjennomføres i klubben, må klubbstyret skjele til om klubbkulturen «tillater» det, og eventuelt vurdere hvilke aktiviteter som må igangsettes for å påvirke kulturen i den retning klubbstyret ønsker.

La oss først borre litt i hva Klubbens drift og aktiviteter består i:

1 Terminlisten

Det er viktig at klubbens medlemmer får kjennskap til hvordan styret har planlagt aktiviteter som klubben og andre vil gjennomføre i det kommende bridgeåret.

Foran hver sesong er det fornuftig at styret har utarbeidet en terminliste som gir medlemmene oversikt over når det arrangeres klubbkvelder og hvilke spilletilbud og turneringsformer som klubben tar sikte på å gjennomføre.

Hvis styret ønsker å gjennomføre andre aktiviteter av mer sosial karakter, eller turneringer i samarbeid med andre klubber i nærområdet, hører disse aktivitetene også hjemme i terminlisten.

Likeledes skal styret tidfeste de profilerings- og opplæringsaktiviteter klubben tar sikte på å gjennomføre, samt tidspunktet for når årsmøtet skal avholdes. Terminlisten skal også inneholde hvilke turneringsaktiviteter Krets og Forbund tilbyr, og eventuelle forutsetninger for deltagelse i disse.

Introduksjon til styrearbeid

Åpne turneringer som arrangeres av andre klubber i kretsen er det også hensiktsmessig å ta inn i terminlisten. Det kan være greit å dele terminlisten i to – altså ha separate terminlister for høst- og vårterminen for å kunne foreta justeringer. Men den bør foreligge på første spillekveld i hver termin for utdeling til medlemmene.

2 Spillekvelder

Den viktigste oppgaven for klubbstyret er naturligvis å sørge for at det arrangeres regelmessige klubbkvelder der medlemmene kan møtes til dyst rundt kortbordet.

Klubben din har sikkert lange tradisjoner for hvordan en spillekveld skal avvikles. Gode vaner er bra, men det er allikevel styrets ansvar kontinuerlig å se til at det spilletilbudet dere tilbyr er tilfredsstillende for alle og at medlemmene virkelig trives på klubbkveldene. Hvis disse forhold ikke er innfridde, er det fare for at dere vil oppleve at frammøtet på spillekveldene stagnerer og med tiden også synker.

En slik utvikling er vanligvis et sykdomstegn for klubben, som styret raskt må finne mottrekk mot. Hvis styret ikke er bevisst på medlemmenes opplevelse av det indre liv i klubben, kan det kreve ganske drastiske innsats for å snu en negativ utvikling. Vårt råd er derfor å holde et våkent øye med frammøtet på spillekveldene og lytte til de råd og oppfatninger medlemmene gir uttrykk for. Men vær forberedt på at medlemmene nok vil være opptatte av langt mer enn å ha en klubb der de kan spille bridge.

Et minimum for medlemmene er at de får en oversikt over hva klubbstyret har planlagt.

3 Gjennomføring av klubbens spillekvelder

Gjennomføring av klubbens spillekvelder krever også planlegging. For å få nødvendig effektivitet i spillingen må medlemmene vite hvordan turneringene er lagt opp, og hva som forventes av dem for at de skal kunne bidra effektivt i turneringsavviklingen.

Den/de som er ansvarlig for turneringsavviklingen skal pekes ut, og det skal være en turneringsleder som kan avklare situasjoner som måtte oppstå ved regelbrudd eller tvister under spillingen.

Det er hensiktsmessig å innarbeide rutiner for at nødvendig turneringsmateriell som kort, mapper, meldebokser, slipper og annet utstyr

forefinnes og er tilrettelagt ved spillekveldene. Ofte vil det være flere som deler på disse oppgavene. Ansvarsdelingen mellom disse bør være avklart og kjent for medlemmene, slik at de kan søke assistanse av den som best kan bistå dem. En nærmere beskrivelse av forskjellige turneringsalternativer – manuelle eller datastøttete - finner du på Forbundets hjemmesider under "Klubbstyrets oppgaver". Her vil du også finne råd om hvilke turneringsalternativer som passer for ulike antall bord i en turnering og hvordan du kan alternere mellom forskjellige turneringsopplegg for å gi medlemmene et best mulig spilletilbud. For hvert turneringsalternativ er det også beskrevet hvilket turneringsmaterieell som er nødvendig for gjennomføringen. Du vil også finne informasjon om hvordan du kan gjøre bruk av «Spar Ti» i turneringsavviklingen

Hvordan turneringsregnskapet gjennomføres og hvordan resultatservice praktiseres, er ofte et viktig punkt i klubbens drift. Naturligvis varierer konkurransemomentet fra klubb til klubb, men uansett vil deltagerne gjerne få en bekreftelse på graden av suksess paret har hatt med sin innsats under kveldens dyster ved kortbordet. For klubber som ikke benytter datastøttet turneringsavvikling anbefaler vi at det utarbeides en preliminær resultatliste etter endt spilling, slik at de deltagerne som ønsker kan få tilfredsstilt sin nysgjerrighet der og da. Selv om den senere gjennomgang av slipper og resultatregnskapet kan medføre endringer på listene.

For klubber som benytter PC i turneringsavviklingen er jo resultatregnskap ikke noe problem, da resultatene vil foreligge så snart siste runde er registrert og akseptert.

Bruk av PC i turnerings-avviklingen innebærer flere fordeler, men det er naturligvis

nødvendig at noen tar ansvar for at alle hjelpemidler og utstyr er tilstede og fungerer tilfredsstillende til enhver tid, og at det er noen tilstede som kjenner programmene og kan betjene utstyret.

Styret bør også klarlegge hvordan de forventer at medlemmene skal delta i praktiske gjøremål som å tilrettelegge spillelokalet for spilling, og ikke minst i oppryddingen etter at spillekveldene er avsluttet. Erfaringsmessig er det en styrke for en klubb, hvis den evner å trekke medlemmene med i gjennomføringen av klubbkveldene, slik at medlemmene opplever et medansvar for klubbens drift.

Alle klubber har sine egne regler for forskjellige forhold, så som hva som er forventet spilletid pr. runde, hvordan man praktiserer pauser i spillingen, betaling av kveldsavgift, premiering, etc. Det er lurt at alle slike ting er skrevet ned og kan utleveres når nye spillere gjester klubben.

4 Klubbens økonomi og økonomistyring

Kroner og ører er naturligvis viktig også i en bridgeklubb. Det koster å gjennomføre aktivitetene i en klubb, og styret må sikre at man får inntekter som står i forhold til utgiftene.

Ofte vil omsetningen i en klubb utgjøre kr. 50.000 – 100.000 eller mer, og klubbstyret plikter naturligvis å redegjøre for hvordan midlene disponeres. Derfor er det eksplisitt nevnt i Forbundets standardvedtekter for klubber at alle klubber skal ha en kasserer med dette som hovedoppgave. Enhver klubb er pålagt å føre regnskap over inntekter og utgifter, og styret er ansvarlig for at det etableres forsvarlige regnskapsrutiner som gir oversikt over klubbens økonomiske status til enhver tid.

For å kunne drive en effektiv økonomistyring i klubben er det hensiktsmessig å sette opp et budsjett før bridgeåret tar til. Budsjettet skal speile hvilke utgifter og inntekter klubbens planlagte aktiviteter forventes å utgjøre, slik at styret har en begrunnet mening om hvilket overskudd/underskudd driften av klubben vil utgjøre for det bridgeåret man går inn i.

Noen klubber praktiserer at medlemskontingent og kveldsavgifter fastsettes av årsmøtet. Det innebærer at den vesentligste delen av inntektsiden er fastlagt, og at utgiftene til planlagte aktiviteter må avstemmes i forhold til dette.

I andre klubber har styret selv anledning til å fastlegge medlemskontingent og kveldsavgifter. Derved gir budsjettet også anledning til å diskutere hvilken økonomisk politikk styret ønsker å legge opp til, og hvordan inntektsiden må justeres for at man skal nå det økonomiske mål styret ønsker å sette for klubbens drift.

Det er god økonomistyring å la kassereren presentere hvordan inntekter og utgifter utvikler seg i forhold til budsjett minst hver tredje måned. Det gir klubbens

styre anledning til løpende å justere klubbens aktiviteter og eventuelt også budsjettet, slik at man når de økonomiske mål. Regnskapsrutinene skal hensynta innbetalingsfrister for Krets og Forbund, slik at disse overordnede organisasjonsledd også er i stand til effektivt å ivareta sin egen regnskapsførsel. Forbundet og Krets offentliggjør i god tid før hver sesong på internettetsiden hva medlemskontingenter til forbund og krets vil utgjøre, og hva det koster å delta i forbunds- og kretsturneringer.

Det er viktig at klubbene følger opp de innbetalingsrutiner som er utarbeidet av Forbundet i denne forbindelse, slik at man sikrer en effektiv økonomistyring i alle ledd den bridgeorganisasjonen i Norge består av. Vi vil nærmere gå inn på hvordan disse rutinene skal praktiseres i Klubbkalenderen.

En nærmere beskrivelse av hvordan klubben kan utarbeide budsjett for klubbens drift og aktiviteter og hvordan klubbregnskapet bør legges opp, finner du på Forbundets hjemmesider under "Klubbstyrets oppgaver". Her vil du også finne eksempler på budsjett og regnskapsskjemaer og hvordan økonomistyringen bør tilrettelegges i klubben. Du kan laste det ned og tilpasse det slik at det passer skreddersydd for din klubb. Materiellet kan benyttes direkte som klubbens budsjett og regnskapsrutiner, eller tjene som referansemateriell for klubbens regnskapsansvarlige.

5 Profileringen av klubben i nærmiljøet

Kanskje finnes det enda bridgeklubber som ønsker å drive sine aktiviteter i et lukket miljø, der klubbens indre liv forblir et privat anliggende for de få.

Det store gross av bridgeklubbene i landet ønsker imidlertid å trekke til seg flest mulig av de bridgespillere som finnes i klubbens nærmiljø. Dessverre er det ikke alltid så lett å lokalisere hvor det er mulig å spille bridge og hvem som er kontaktpersoner for klubben, når en er på besøk på steder man ikke er kjent. Medlemmer av Forbundet kan alltid finne fram til klubber og kontaktpersoner over hele landet gjennom Håndboken eller på Forbundets internettetsider. Det er naturligvis bra, men det er først og fremst innbyggere i eget nærområde som er hovedmålet for klubbens profileringsaktiviteter. De klubber som gjør en god innsats på dette området vil høste fordeler og tiltrekke seg nye medlemmer/spillere. Å gjennomføre profileringsaktiviteter behøver slett ikke være særlig ressurskrevende.

La oss starte med det enkleste og mest selvfølgelige – klubbmedlemmene selv. De beste markedsførere av spillet og klubben vil selvsagt alltid være bridgespillere selv.

Introduksjon til styrearbeid

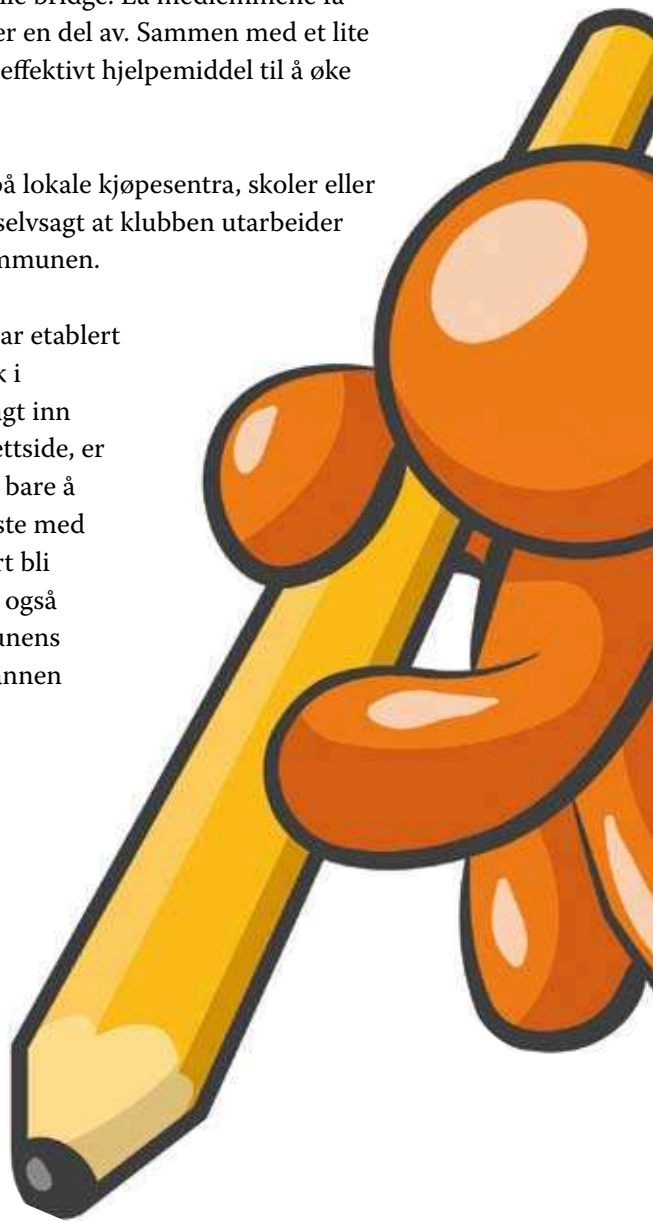
Det burde være selvsagt at medlemmene i klubben ser sin betydning i profileringen av klubben. Erfaringsmessig er det dessverre slett ikke alltid tilfelle.

Styret bør oppfordre medlemmene å snakke om at de spiller bridge i klubbssammenheng til venner og bekjente i sosiale sammenheng og på arbeidsplassen. Alle som liker å spille kort har hørt om bridge i en eller annen sammenheng, og kanskje har de også spilt bridge en gang. Det å bli fortalt fra aktive klubbspillere om hvor og hvordan bridge kan spilles i nærmiljøet, vil være en kraftig interessevekker for alle som er nysgjerrige på hva bridge er og hvordan de kan komme i kontakt med det lokale bridgemiljøet.

Klubbene har mottatt fra Forbund og Krets et glimrende brosjyre-materiell som skal stimulere ung og gammel til å begynne å spille bridge. La medlemmene få dette materialet til utdeling i de miljøer de selv er en del av. Sammen med et lite informasjonsskriv fra klubben kan dette være et effektivt hjelpemiddel til å øke kjennskapen til spillet og klubben.

Samme framgangsmåte kan benyttes på stands på lokale kjøpesentra, skoler eller bedrifter i lokal-miljøet. Likeledes bør det være selvsagt at klubben utarbeider plakater som henges opp på sentrale steder i kommunen.

Vær også klar over at de aller fleste kommuner har etablert internettsider der de informerer om sosiale tiltak i kommunen. Har ikke klubben din allerede fått lagt inn informasjon om klubben på kommunens internettside, er det jammen på tide. Tjenesten er gratis og det er bare å henvende seg til kommunens informasjonstjeneste med forslag til klubbinformasjon, så vil det helt sikkert bli ordnet. Har klubben egen internettside bør man også be om at det opprettes en egen lenke fra Kommunens informasjonssider til klubbens hjemmeside. En annen mulighet til øke kjennskapet til bridge og egen klubb vil være å få omtale i lokalpresse eller nærradio. Erfaringsmessig har artikler om spillet og lokale bridgeklubber i lokale media en stor oppmerksomhetseffekt. Likeledes er det viktig at resultater fra klubbens spillekvelder tas inn lokale aviser. Naboer og bekjente følger gjerne nøye med i de suksesser - eller mangel på slike - de medlemmer de kjenner oppnår rundt bridgebordet. Det oppleves kanskje ikke alltid som positivt

for det enkelte medlem, men for klubben sikrer det regelmessig oppmerksomhet og omtale. Hvis styret erkjenner at kjennskapen til klubben i nærmiljøet er dårlig, og at dette er et hinder for klubbens utvikling, bør kanskje styret også vurdere å gå ut med en egen profileringskampanje. Gjennom Forbundet kan klubben bestille opptrykk av egne brosjyrer for utdeling til alle husstander – postalt, direkte av medlemmene eller av sportsklubber eller andre som påtar seg slike oppdrag. En slik kampanje vil naturligvis kreve økonomiske uttelling for klubben, men kan være det virkemiddelet som skal til for at klubben får større oppmerksomhet i distriktet og bedre grobunn for å drive et effektivt rekrutteringsarbeide.

Husk at uansett hvordan klubben planlegger å profilere seg, må informasjonen om klubben som spres i nærmiljøet vedlikeholdes og holdes aktuell og korrekt. Foreldet og uriktig informasjon øker bare kjennskapet om en klubb som ikke tar sine omgivelser på alvor.

En nærmere beskrivelse av hvordan profileringsaktiviteter kan gjennomføres finner du på Forbundets hjemmesider under "Klubbstyrets oppgaver". Her vil du også finne eksempler på utforming av informasjonsmateriell og kampanjeopplegg. Du kan laste det ned og tilpasse det slik at det passer skreddersydd for din klubb. Materiellet passer også for diskusjon i klubbstyret om hvordan dere skal gjennomføre profileringsaktiviteter i eget nærmiljø og hvordan oppgavene skal fordeles.

6 Rekruttering av nye medlemmer

Det er en velsignelse at hobbyen vår – vår lidenskap kanskje – er av en slik beskaffenhet at er du først blitt fanget av bridgespillets fascinasjon, så er du bridgespiller for alltid. Og at bridge er et spill som spilles av alle – kvinner og menn i alle aldre. Bridge – et spill for livet!

Det innebærer imidlertid ikke at alle bridgespillere er klubbspillere – i hvert fall ikke i din klubb. Den positive effekten er at det gjerne er en hyggelig stabilitet i medlemsmassen i landets bridgeklubber. Men alle klubber vil over tid ha en naturlig lekkasje av medlemmer grunnet endringer i medlemmenes familieforhold, arbeidsbelastning, flytting og sykdom. Et årlig frafall i medlemsmassen på 5 -10 % av slike årsaker, er noe man kan forvente.

Det er heller ingen grunn til å stikke under en stol at medlemstallet i landets klubber har gått vesentlig tilbake de siste 10 – 20 årene. De siste fem årene har imidlertid medlemstallet i Forbundet vært stabilt oppunder 11 000 medlemmer. Enkelte klubber har måttet innstille og få nye klubber har blitt stiftet. Årsaken sies ofte å være at det nå finnes så mange andre tilbud om fritidsaktiviteter og at man ikke klarer å nå fram i konkurransen.

Introduksjon til styrearbeid

True or false? Vel, det er ingen tvil om at konkurransen om det store publikums oppmerksomhet er skjerpet. Men det finnes også eksempler på klubber som har lyktes i å tiltrekke seg nye medlemmer. Enkelte klubber har både doblet og tredoblet sin medlemsmasse de siste 4 - 5 årene gjennom bevisst og målrettet rekrutteringsarbeid. Slik sett fremstår disse som eksempler på at man kan lykkes, hvis man vil. Det er imidlertid en absolutt forutsetning at klubbstyret har en bevisst holdning til rekruttering av nye medlemmer til klubben. Og alle klubber har behov for å rekruttere nye medlemmer. Ikke nødvendigvis fordi enhver klubb skal ta mål av seg til å bli den største i landet, men fordi det er en del av klubbspillet natur at man må ha et visst antall spillere på hver klubbkveld for at spillekveldene skal oppleves som stimulerende av det enkelte medlem.

For klubber med 4 – 6 bord på klubbkveldene vil rekruttering fort være et spørsmål om å overleve. For større klubber er det mer tale om fortsatt å ha muligheten til å kunne tilby medlemmene et optimalt spilletilbud, slik at stemningen av optimisme og pågangsmot beholdes. Evner ikke klubben dette, er det en reell fare for at en følelse av mismot brer seg og medlemsflukt blir konsekvensen. Flere av landets klubber har opplevd en slik utvikling.

En forutsetning for å lykkes i rekrutterings arbeidet er at klubbene har et totaltilbud som oppleves attraktivt av potensielle medlemmer. Det å gis muligheter til å spille bridge i organiserte former på klubbens spillekvelder, er i regelen ikke en tilstrekkelig betingelse for å tiltrekke seg nye medlemmer. Selv garvede bridgespillere kan trekke seg tilbake fra en klubb, hvis forholdene for øvrig oppleves som utilfredsstillende. Nye og lite erfarne spillere har ofte en lav toleransegrense for en klubbkultur som oppleves mer støtende enn støttende. Det er derfor nødvendig at klubber som ønsker nyrekruttering tar hensyn til slike forhold og arbeider for å sikre at klubbmiljøet også er tilpasset nye spillere før en eventuell rekrutteringsaktivitet igangsettes.

Det første og viktigste rådet til klubbstyrene vil derfor være å ta seg tid til inngående å diskutere hvilket tilbud klubben bør gi sine medlemmer, og finne ut av om klubbens drift eventuelt bør legges om. Viktig er det også å gjøre seg opp en formening om hvilket medlemspotensial klubben har i sitt nærmiljø, og diskutere hvordan

man skal gå fram for å tilby klubbens tjenester til publikum.

Denne prosessen vil gi opphav til utarbeidelse av en rekrutteringsstrategi for klubben med realistiske mål for antall medlemmer man ønsker klubben skal ha, hvilke oppgaver og aktiviteter som må igangsettes, og hvilke ressurser man er villige til investere - både i arbeidsinnsats og økonomiske midler - over en nærmere angitt periode.

Det er imidlertid ikke klubbstyrets oppgave alene å gjennomføre rekrutteringsarbeidet. Gjennom å få forståelse blant medlemmene for at rekruttering er positivt og nødvendig, og at suksess i rekrutteringsarbeidet er avhengig av hvordan klubben og enkeltmedlemmer er forberedt på å motta nye medlemmer, er grunnsteinen lagt. Derfor er det viktig at man går ut og diskuterer de planer som er utarbeidet med øvrige medlemmene og sier fra hvordan man forventer at den enkelte skal medvirke.

En nærmere beskrivelse av hvordan rekrutteringsarbeidet kan angripes finner du på Forbundets hjemmesider under "Klubbstyrets oppgaver". Her vil du også finne eksempler på målgrupper man kan søke å tiltrekke seg og hvordan rekrutteringsarbeidet kan legges opp. Du kan laste det ned og tilpasse det slik at det blir skreddersydd for din klubb. Materiellet passer også for diskusjon i klubbstyret om hvordan dere skal planlegge gjennomføring av rekrutteringsaktiviteter i eget nærmiljø og hvordan oppgavene kan fordeles.

7 Begynneropplæring

Bridge er et kunnskapsspill, og derfor er det naturlig og nødvendig at opplæring sees i sammenheng med rekrutteringsarbeidet. Uten å spre kunnskap om hvordan bridge spilles, vil det bli smått med nye klubbmedlemmer. NBF sentralt, kretsene og ikke minst klubbene selv har en vesentlig oppgave i å lære kortinteresserte over hele landet grunnleggende melde- og spilleteknikk i bridge.

Heldigvis har de fleste klubber ressurser til selv å gjennomføre opplæringsaktiviteter rettet mot nybegynnere i bridge. Som oftest vil klubben ha medlemmer som kan trå til som instruktører på et nybegynnerkurs. Og Forbundet tilbyr medlemsklubbene det

Introduksjon til styrearbeid

opplæringsmaterieil som er nødvendig for å starte og gjennomføre egen kursvirksomhet. Mange har imidlertid erfart at gjennomført kursvirksomhet ikke har gitt den forventede medlemstilstrømming til klubben, selv om kurset har hatt et lovende antall kursdeltakere. Forbundet opererer med et erfaringsanslag som tilsier at bare 5–10 % av kursdeltagerne på begynnerkursene rundt om senere blir å finne igjen som klubbspillere etter avsluttet kursvirksomhet. Vi kan derfor fastslå at kursvirksomhet alene ikke er tilstrekkelig for å sikre rekrutteringen til klubbene.

Erfaringer viser at overføringen fra kursdeltagere til klubbspillere likevel kan økes vesentlig. Forutsetningen er imidlertid at det legges minst like mye vekt på oppfølging av kursdeltagerne etter avsluttet kursvirksomhet som på gjennomføringen av kurset. Skal nybegynneropplæringen tjene som en rekrutteringsinnsats for klubben, er det nødvendig å involvere klubbmedlemmene som veiledere under kurset og å tilrettelegge spesielt for at nybegynnerne får anledning til å praktisere sine nyervervede kunnskaper på klubbkveldene.

I et etablert klubbmiljø kan spesialtilpasningen av klubbkveldene for uøvede spillere oppleves belastende for medlemmene, fordi det gjerne vil innvirke på det tradisjonelle spilletilbudet i klubben. Medlemmene vil i en overgangsperiode måtte akseptere at det bridgefaglige nivået i klubben synker og være innstilt på å hjelpe nybegynnerne tilrette.

Tar man sikte på å starte opp et opplæringstilbud som en del av en rekrutteringsstrategi, er det nødvendig å vurdere om klubben har de ressurser å sette inn som er nødvendig for å lykkes og akseptere nybegynnerne som fullverdige medlemmer av klubben.

En nærmere beskrivelse av hvordan nybegynneropplæring med sikte på å styrke rekrutteringen til klubben bør legges opp, finner du på Forbundets hjemmesider under "Klubbstyrets oppgaver". Her vil du også finne eksempler på alternative måter å tilrettelegge oppfølgingsarbeidet av kursdeltagerne etter at kurset er avsluttet og hvilke forhold som spesielt må ivaretas.

8 Intern informasjon til medlemmene

Naturligvis har klubbmedlemmene behov for og krav på å få kjennskap til alt som skjer i klubben og annet som har betydning for klubbens drift. I en bridgeklubb er kanskje resultatservicen fra klubbkveldene det mest åpenbare eksempelet på nødvendig intern kommunikasjon, og alle klubber har et innarbeidet opplegg for å gi resultatservice fra klubbkveldene. En veldrevet klubb bør imidlertid ha gjort seg opp en begrunnet mening om hvilken informasjon som skal tilflyte medlemmene, hvordan informasjonen skal gis og hvor ofte informasjonen skal gis.

Det er ikke naturlig her å lage en mal for informasjonsoppgavene i klubben, men heller trekke fram en del informasjonselementer som bør vurderes å gi klubbmedlemmene. Og hva ville vel være mer naturlig å begynne med enn hva styret selv arbeider med. Det er en sunn informasjonspolitikk at man jevnlig orienterer om styrets arbeid og hvilke konkrete planer styret har for klubbens drift. Likeledes bør det informeres om beslutninger styret treffer om økonomiske disposisjoner, budsjetter og regnskap. Klubbens terminliste og aktiviteter som planlegges igangsatt av sosial karakter, profilering og markedsføring av klubben eller rekrutterings- og opplæringsaktiviteter er det også naturlig å informere om så snart planene er fastlagt. Det er også viktig at medlemmene får kjennskap til spilletilbud som krets og forbund vil gjennomføre, og invitasjoner til turneringer fra andre klubber i distriktet. Selvsagt skal informasjon som klubben mottar fra krets og forbund også formidles til klubbmedlemmene.

En bredt anlagt informasjonsformidling vil altså være tjenlig i flere sammenhenger.

Enkelte klubber legger stor vekt på informasjonsformidlingen. Med de elektroniske hjelpemidlene vi nå rår over i form av internett, E-post og SMS skulle det ikke være vanskelig å finne hjelpemidler som vil være effektive for spredningen av aktuell informasjon til klubbens medlemmer. Vi vil anbefale at alle klubber tar ett eller flere av disse hjelpemidlene i bruk i informasjonsformidlingen fordi man på denne måten oppnår å gi rask og ensartet informasjon fram til mange. I tillegg kan man bygge opp et effektivt arkivsystem for klubben.

Men ikke glem at alle medlemmer har krav på samme informasjon og at det nok ikke er alle medlemmer som enda er aktive brukere av elektronisk kommunikasjon. Det er for de fleste nødvendig å supplere elektronisk informasjon med skriftlig og/

Introduksjon til styrearbeid

eller verbal informasjon som gis regelmessig på klubbkveldene. Hvordan informasjonen gis er til syvende og sist underordnet forutsatt at man sikrer at all informasjon når alle medlemmer, og at gitt informasjon oppleves som tilfredsstillende for medlemmene.

Viktigheten av å legge opp til et bredt anlagt informasjonsarbeide i klubben kan neppe undervurderes. Ved å vektlegge intern kommunikasjon i klubben, vil styret gi medlemmene opplevelsen at styret tar dem på alvor og bidra til at medlemmene identifiserer seg med klubben og føler tilhørighet til den. Men la oss for all del ikke underslå at dette arbeidet vil være ressurskrevende. Det viktigste er derfor at informasjonsarbeidet avstemmes mot hvilke ressurser klubben ønsker å legge i denne delen av styrets oppgaver, og hvilken informasjon medlemmene finner det naturlig at styret bidrar med.

9 Kommunikasjon med Krets og Forbund

Til slutt vil vi også poengtere at klubben også plikter å informere kretsen om klubbens drift. Det er vedtektsfestet at klubbstyrets årsberetning og referat fra årsmøtet skal oversendes kretsen så snart årsmøtet er avholdt. Skal kretsen som klubborganisasjon fungere hensiktsmessig, er det også viktig at kretsens styre får løpende kjennskap til hva klubbene er opptatt av og hvilke aktiviteter de tar sikte på å gjennomføre. Gjensidig informasjon gir grunnlag for samhandling og løsning av problemstillinger som opptar klubbene.

En nærmere beskrivelse av hvordan informasjonsarbeidet i klubben kan legges opp finner du på Forbundets hjemmesider under «Klubbstyrets oppgaver». Her vil du også finne eksempler på informasjonsstrategier for større og mindre klubber og hvilke emner man bør konsentrere informasjonsarbeidet om og hvordan man kan benytte «SparTi» som hjelpemiddel i informasjonsspredningen til medlemmene. Du kan laste det ned og bruke det som underlagsmateriale for en diskusjon i klubbstyret om hvordan dere skal dekke informasjonsoppgavene internt i egen klubb.

Innrapportering av medlemmer, årslisenser og klubbens styre/kontaktpersoner til Forbundet kan gjøres via SparTi.

10 Klubbkultur og medlemmenes trivsel

I enhver klubb vil det være skrevne og uskrevne regler som regulerer medlemmenes oppførsel på klubbkveldene og hva som er ansett som tilforlatelig og hva som anses å være utilbørlig opptreden. Og de reglene som vel ofte vil være de sterkest bestemmende for hvordan medlemmene omgås, er gjerne de uskrevne. «Det kan dere gjøre, men det går ikke hos oss» er en frase man ofte kan høre, når man diskuterer med medlemmer på tvers av klubbgrensene hvordan klubbens drift er lagt opp. Og ofte trekkes enkeltmedlemmer fram som årsaken til hvorfor forholdene er slik i den og den klubben – på godt og vondt.

Ja, det er utvilsomt slik at klubbene er forskjellige i en rekke sammenheng. Aktiviteter som er enkelt gjennomførbare i en klubb, kan oppleves problemfylte og umulige i en annen. En felles betegnelse for disse «regler» og uuttalte normer er klubbkultur. Ofte vil medlemmene oppleve at klubbkulturen ikke endrer seg over tid, er statisk og uforanderlig. Det siste er naturligvis galt. Så lenge det er tilgang og frafall av medlemmer i klubben, endringer i spilletilbud og administrative regler, vil kultur og miljø endre seg over tid i enhver klubb. Det som er viktig er om endringene skjer mer tilfeldig eller etter bevisst påvirkning fra klubbstyret og enkeltmedlemmer.

Spiller det da noen rolle for klubbstyret hva som kjennetegner klubbkulturen i egen klubb?

Introduksjon til styrearbeid

Ja, i avgjørende grad. Alle de beslutninger klubbstyret treffer og de aktiviteter det planlegger å gjennomføre bør være avstemt mot hva klubbkulturen tilsier. Det er en nødvendig forutsetning for at styret skal ha en rimelig mulighet for å lykkes i sine bestrebelse. På bakgrunn av hva som er gitt uttrykk for ovenfor vil man kanskje få inntrykk av vi har en oppfatning av at bridgespillere er en særegen type mennesker som ikke vil godta at noe gjøres på en måte de ikke fullt ut støtter og aksepterer. La oss ile til og forsikre om at vi slett ikke anser at medlemmer i bridgeklubber skiller seg ut fra enhver annen gruppe mennesker i landet med et felles interesseområde. Derimot anser vi at slike organisatoriske forhold tidligere ikke har vært viet særlig oppmerksomhet rundt om i bridgeklubbene, og at klubbstyrene har vært lite opptatt av å påvirke klubbkulturen i egen klubb.

Alle som har arbeidet med organisasjonsutvikling i en bedrift eller i annen organisatorisk sammenheng, vil ha erfart at aktiviteter som samstemmer med organisasjonens kultur og normsett vil klart størst mulighet for å lykkes. Likeledes vil det kreve mindre arbeidsinnsats fra de som er ansvarlige for å utføre oppgavene enn dersom man prøver å sette i gang endringer som kommer uforberedt, og oppleves i strid med hvordan man vanligvis utfører oppgaver i organisasjonen.

De samme mekanismer vil gjøre seg gjeldende i en bridgeklubb. Når man ønsker å gjennomføre aktiviteter i klubben som man ikke har erfaring med fra tidligere, vil det være hensiktsmessig å vurdere hvilken klubbkultur man har for å gjøre dette. Spesielt gjelder dette når det avhenger at klubbmedlemmene samvirker i gjennomføringen av oppgavene. En slik

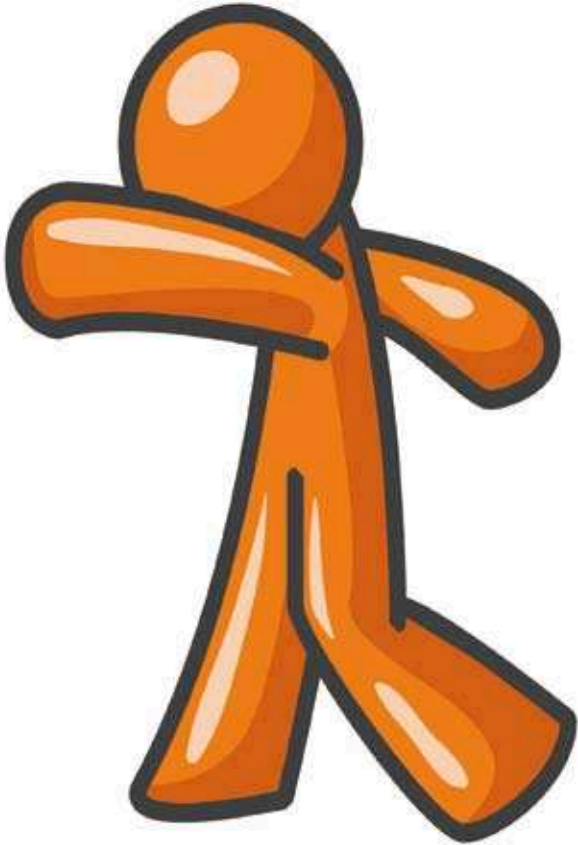
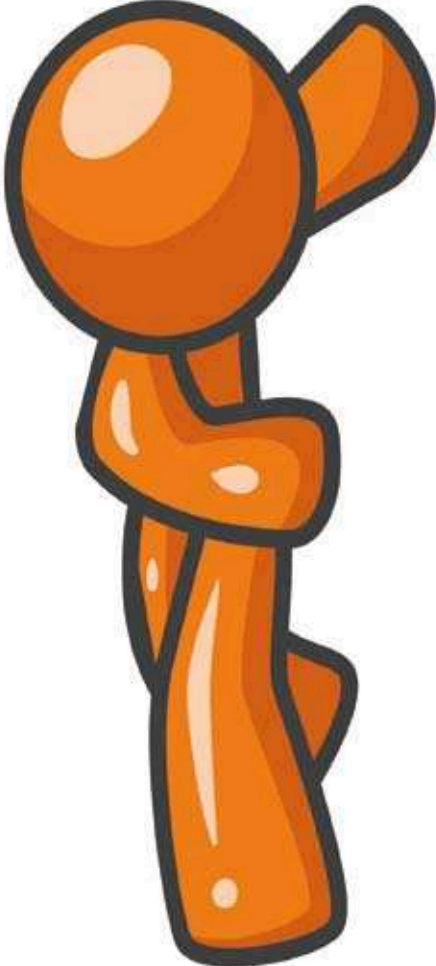
A stylized illustration of a hand holding a card. The hand is rendered in shades of orange and red, with a thick black outline. The card is light grey with a black border and some faint, illegible text on it. The hand is positioned on the left side of the page, with the card held between the thumb and index finger.

vurdering kan føre til at man må endre mål og mening med den aktivitet man ønsker å igangsette, eller i sin ytterste konsekvens finner at tiden ikke er inne for å gjennomføre aktiviteten i det hele tatt. Og det er ikke noe galt eller håpløst ved det. Tvert imot vil det være sunn fornuft og god bruk av klubbens ressurser – på det tidspunktet.

Hvis klubbstyret imidlertid mener at målet med aktiviteten er nødvendig for klubbens videre utvikling, må man søke å finne fram til hvordan man kan og må endre kulturen i klubben, slik at det er blir mulig å planlegge for å løse disse oppgavene på sikt.

Vi ønsker at klubbstyrene skal være oppmerksom på disse sammenhengene, og bevisst arbeide for å påvirke klubbkulturen. Målet for dette arbeidet vil være å etablere en klubbkultur som er et felles uttrykk for enkeltmedlemmenes behov og ønsker for den klubben de vil være en del av. Et resultat av denne prosessen vil være at alle i klubben er kjent med hva som vil forventes av dem og hva de i sin tur kan forvente av klubbens styre. I en slik situasjon vil klubbstyret også vite hvilket spillerom de vil ha for å ivareta styrets oppgaver på beste måte.

En nærmere beskrivelse av hvordan man kan arbeide planmessig med å påvirke klubbmiljøet i ønsket retning finner du på Forbundets hjemmesider under "Klubbstyrets oppgaver". Her vil du også finne eksempler på hvordan gjennomføre meningsmålinger i klubben som et ledd i dette arbeidet, og hvordan ønsket klubbkultur kan beskrives i et dokument for klubben.

Del 2

Styrekalender

Styrekalender

August

<p>Sjekk fristen for påmelding av lag til Kretsmesterskapet, Seriemesterskapet og NM.</p>	
<p>Kontakt evt. andre bridgeklubber i nærområdet og diskuter om det er aktiviteter det kan være aktuelt å samarbeide om.</p>	
<p>Utarbeid budsjett over klubbens inntekter/utgifter for kommende sesong.</p>	
<p>Send informasjon til medlemmene og andre interesserte om når første spillekveld starter og terminlisten for høstterminen.</p>	
<p>Sjekk at all informasjon om klubben som er lagt ut på klubbens hjemmeside er relevant, og gjør nødvendige oppdateringer.</p>	
<p>Sjekk at all informasjon om klubben på kretsens og forbundets hjemmesider er korrekt. Tilsvarende må også gjøres med andre nettsteder og publikasjoner der du vet klubben er omtalt.</p>	
<p>Informér medlemmene om hva styret har behandlet på styremøtet.</p>	
<p>Sørg for å fornye lisenser ifbm turneringsadministrasjon og regnskapsførsel.</p>	
<p>Gå inn på Kretsens og NBFs nettsider og se hvilke turneringer som arrangeres i september, og gi informasjon til medlemmene.</p>	

September

Informer medlemmene om hvilke aktiviteter utover turneringsvirksomheten styret har planlagt å gjennomføre denne sesongen, og hvordan medlemmene forventes å medvirke i disse.	
Gi informasjon til alle medlemmer om påmeldingsfrister og avgifter for kretsens og forbundets lagturneringer, og sørg for at alle som skal delta blir påmeldt med navn, adresse og tlf på lagenes kontaktpersoner	
«Oversend filer til NBF for oppdatering av klubb»	
Vurder om det er aktiviteter dere vil gjennomføre der det er ønskelig å få assistanse fra kretsen .	
Gi informasjon til alle medlemmer om hvilke resultater medlemmer i klubben har oppnådd i turneringer utenfor klubben.	
Informer medlemmene om kretsens terminliste for sesongen.	
Gå inn på Kretsens og NBFs nettsider og se hvilke turneringer som arrangeres i oktober, og gi informasjon til medlemmene.	
Sjekk aktivitetsplanen og gjennomfør de aktiviteter styret har planlagt denne måneden.	
Gå inn på Kretsens og NBFs nettsider minst en gang ukentlig og se om det er informasjon som medlemmene har behov for..	
Gjennomfør de profileringsaktiviteter styret har planlagt for å gjøre klubbens tilbud kjent for beboere i nærområdet.	
Send ut innbydelse til begynnerkurs eller andre opplæringsaktiviteter klubben ønsker å gjennomføre.	

Oktober

<p>Gi beskjed til medlemmene om at det er på tide å betale medlemskontingent og årslisens for neste år.</p>	
<p>Sjekk aktivitetsplanen og gjennomfør de aktiviteter styret har planlagt denne måneden.</p>	
<p>Gi informasjon til alle medlemmer om hvilke resultater medlemmer i klubben har oppnådd i turneringer utenfor klubben.</p>	
<p>Gå inn på Kretsens og NBFs nettsider minst en gang ukentlig og se om det er informasjon som medlemmene har behov for.</p>	
<p>Gå inn på Kretsens og NBFs nettsider og se hvilke turneringer som arrangeres i november, og gi informasjon til medlemmene.</p>	
<p>Sørg for at klubbens medlemsregister for neste år er oppdatert i SparTi før 1. november</p>	

Oktober

Styrekalender

November

Innkall til styremøte. Det er på tide å planlegge evt. Juleavslutning og terminlisten for vinter-/vårterminen	
Gi informasjon til alle medlemmer om hvilke resultater medlemmer i klubben har oppnådd i turneringer utenfor klubben	
Utarbeid regnskapsstatus og sjekk at inntekts-/ utgiftsutviklingen er i henhold til budsjett. Ved større avvik gjøres nødvendige korreksjoner	
Sjekk aktivitetsplanen og gjennomfør de aktiviteter styret har planlagt denne måneden	
Gå inn på Kretsens og NBF's nettsider minst en gang ukentlig og se om det er informasjon som medlemmene har behov for	
Gå inn på Kretsens og NBF's nettsider og se hvilke turneringer som arrangeres i desember, og gi informasjon til medlemmene	
Informer medlemmene om hva styret har behandlet på styremøtet	
Meld klubben på til MP-treffet. Påmelding sendes NBF	

November

Desember

Gi informasjon til alle medlemmer om hvilke resultater medlemmer i klubben har oppnådd i turneringer utenfor klubben	
Send resultater fra MP-treffet til NBF.	
Inviter medlemmene til å komme med ros og ris til hvordan klubben drives, og komme med forslag til endringer/nye aktiviteter.	
Gå inn på Kretsens og NBFs nettsider minst en gang ukentlig og se om det er informasjon som medlemmene har behov for.	
Gå inn på Kretsens og NBFs nettsider og se hvilke turneringer som arrangeres i januar, og gi informasjon til medlemmene.	
Gi informasjon til medlemmene om hva styret opplever har fungert bra og mindre bra i høstsesongen.	
Sjekk aktivitetsplanen og gjennomfør de aktiviteter styret har planlagt denne måneden.	
Oversend filer til NBF for oppdatering av klubbpoeng for høstsesongen.	
Send resultater og avgift for Poenghøsten til kretsen.	
Gi informasjon til medlemmene om hva styret opplever har fungert bra og mindre bra i høstsesongen.	

Styrekalender

Januar

<p>Gi informasjon til alle medlemmer om hvilke resultater medlemmer i klubben har oppnådd i turneringer utenfor klubben</p>	
<p>Gå inn på Kretsens og NBF's nettsider minst en gang ukentlig og se om det er informasjon som medlemmene har behov for</p>	
<p>Gå inn på Kretsens og NBF's nettsider og se hvilke turneringer som arrangeres i desember, og gi informasjon til medlemmene</p>	
<p>Sjekk aktivitetsplanen og gjennomfør de aktiviteter styret har planlagt denne måneden</p>	
<p>Gi beskjed til valgkomiteen om å forberede forslag til ny styresammensetning for neste sesong</p>	
<p>Vurder om det er saker klubben ønsker å få behandlet på kretstinget, og sjekk ut hvilke tidsfrister som må overholdes for å få fremmet sakene</p>	

Februar

<p>Send ut agenda og saksdokumenter til årsmøtet.</p>	
<p>Gi informasjon til alle medlemmer om hvilke resultater medlemmer i klubben har oppnådd i turneringer utenfor klubben.</p>	
<p>Gå inn på Kretsens og NBFs nettsider minst en gang ukentlig og se om det er informasjon som medlemmene har behov for.</p>	
<p>Gå inn på Kretsens og NBFs nettsider og se hvilke turneringer som arrangeres i mars, og gi informasjon til medlemmene.</p>	
<p>Sjekk aktivitetsplanen og gjennomfør de aktiviteter styret har planlagt denne måneden.</p>	
<p>Innkall til styremøtet for å forberede årsmøtet</p>	

Styrekalender

<p>Sjekk aktivitetsplanen og gjennomfør de aktiviteter styret har planlagt denne måneden.</p>	
<p>Gi informasjon til alle medlemmer om hvilke resultater medlemmer i klubben har oppnådd i turneringer utenfor klubben.</p>	
<p>Gå inn på Kretsens og NBFs nettsider minst en gang ukentlig og se om det er informasjon som medlemmene har behov for.</p>	
<p>Gå inn på Kretsens og NBFs nettsider og se hvilke turneringer som arrangeres i april, og gi informasjon til medlemmene.</p>	
<p>Velg ut de medlemmer som skal representere klubben på kretstinget.</p>	

Styrekalender

April

<p>Sjekk aktivitetsplanen og gjennomfør de aktiviteter styret har planlagt denne måneden</p>	
<p>Vurder om klubben skal arrangere sommerbridge og hvordan det skal organiseres</p>	
<p>Gi informasjon til alle medlemmer om hvilke resultater medlemmer i klubben har oppnådd i turneringer utenfor klubben</p>	
<p>Gå inn på Kretsens og NBF's nettsider minst en gang ukentlig og se om det er informasjon som medlemmene har behov for</p>	
<p>Gå inn på Kretsens og NBF's nettsider og se hvilke turneringer som arrangeres i mars, og gi informasjon til medlemmene</p>	
<p>Gjør klart hvem som skal premieres for sin innsats ved kortbordet denne sesongen, og at premier er anskaffet.</p>	

Styrekalender

<p>Legg ut protokoll fra årsmøtet, slik at alle medlemmer blir kjent med hvilke saker som ble behandlet og hva som ble besluttet.</p>	
<p>Oversend saksdokumenter og protokoll fra årsmøtet til kretsen.</p>	
<p>Informer alle medlemmer om hvilke klubber i kretsen som arrangerer sommerbridge - periode, sted og tid.</p>	
<p>Informer alle medlemmer om program for Bridgefestivalen og hvordan man kan melde seg på turneringene.</p>	
<p>Kall inn til konstituerende styremøte for å grovplanlegge neste sesongs aktiviteter, og fordele arbeidsoppgaver og når ting må være ferdige.</p>	
<p>Gå inn på Kretsens og NBFs nettsider og se hvilke turneringer som arrangeres i juni, og gi informasjon til medlemmene.</p>	

Styrekalender

Juni

<p>Gå inn på Kretsens og NBFs nettsider minst en gang ukentlig og se om det er informasjon som medlemmene har behov for.</p>	
<p>Gå inn på Kretsens og NBFs nettsider og se hvilke turneringer som arrangeres i juli, og gi informasjon til medlemmene.</p>	
<p>Gi beskjed til kretsstyret om hvem som er klubbens tillitsvalgte neste sesong med telefon og E-postadresser.</p>	
<p>Sørg for å endre eventuelle disponenter til klubbens bankkonti.</p>	
<p>Oversend filer til NBF for oppdatering av klubbpoeng for vårsesongen.</p>	
<p>Informer medlemmene om viktige beslutninger på Bridgetinget eller Kretsledemøtet.</p>	

Styrekalender

Juli

<p>Kall inn til styremøte. Det er på tide å fastlegge alle detaljer vedrørende oppstart av spillekveldene, og å detaljplanlegge høstens aktiviteter, og fordele arbeidsoppgaver og når ting må være ferdige.</p>	
<p>Gå inn på Kretsens og NBFs nettsider minst en gang ukentlig og se om det er informasjon som medlemmene har behov for.</p>	
<p>Gå inn på Kretsens og NBFs nettsider og se hvilke turneringer som arrangeres i juli, og gi informasjon til medlemmene.</p>	

Styrekalender

Del 3

Verktøykassa

Klubbens drift og aktiviteter – Administrative forhold

Driften av en bridgeklubb medfører naturligvis også en del administrative oppgaver som klubbstyret må finne et opplegg for å ivareta. I det følgende vil vi gi noen praktiske råd med hensyn på:

- Søknad om opptak av ny bridgeklubb i Norges Bridgeforbund
- Utarbeidelse av klubbens vedtekter
- Konstituerende årsmøte
- Innmelding i Enhetsregisteret
- Medlemsregistrering
- Regelforståelse med hensyn til medlemskap i klubb tilsluttet NBF
- Årslisenser til NBF/engangslisenser
- Bruk av SparTi – datastøttet klubbadministrasjon
- Klubbens årsmøte
- Arkiv

Søknad om opptak av ny bridgeklubb i Norges Bridgeforbund

Når en ny klubb ønsker å bli opptatt som medlem i NBF, skal søknad sendes via den kretsen klubben tilhører. Søknadsskjema finnes på NBFs hjemmeside (<http://www.bridgefederasjon.no/files/{025B82F8-5E56-4C29-A052-54F61E605920}.doc>). Skjemaet skal bilegges med Protokoll fra konstituerende styremøte, klubbens vedtekter og medlemsliste.

Søknaden kan sendes på E-post til kretsleder. Kretsstyret behandler søknaden i styremøte, og gir sin anbefaling til søknaden i forbindelse med oversendelse til forbundskontoret. Søknaden vil deretter bli behandlet av forbundsstyret og avgjørelsen blir meddelt klubb og krets av forbundskontoret i etterhånd.

Innmeldingsavgift for nye klubber er kr. 700,-, og klubben blir fakturert for beløpet av forbundet i etterhånd sammen med kontingenten for registrerte medlemmer.

For medlemmer som meldes inn etter 31. august er medlemskapet gyldig i hele det påfølgende kalenderår.

Utarbeidelse av klubbens vedtekter

Som nevnt i avsnittet over er klubbene pliktig til å ha utarbeidet vedtekter i forbindelse med innmelding av klubben i NBF. Klubbvedtekter er også nødvendige ved innmelding av klubben i Enhetsregisteret.

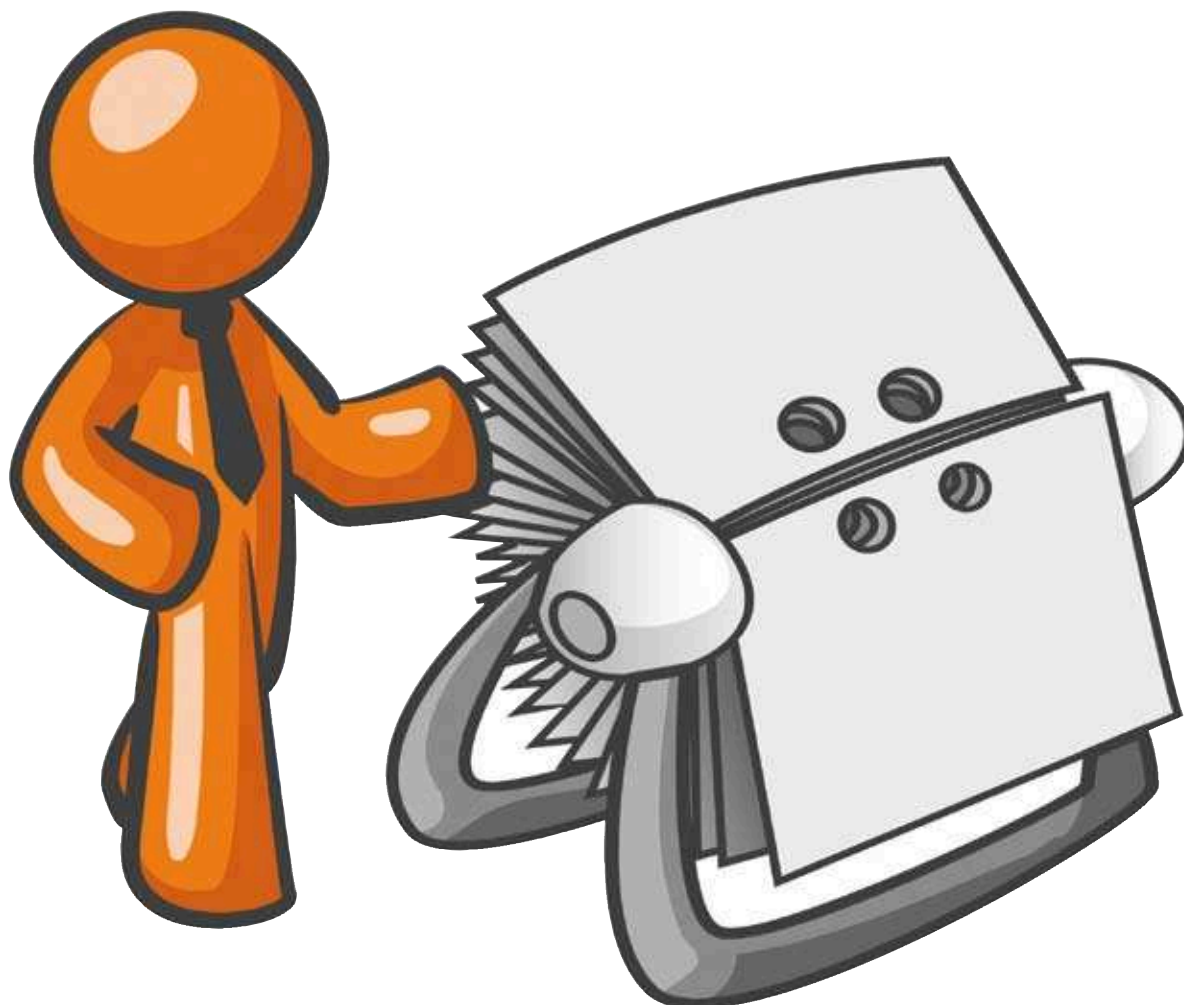
Vi vil anbefale at mal for klubbvedtekter brukes som grunnlag ved utarbeidelsen. Klubben står fritt til inkorporere de spesielle regler som klubben vedtar på konstituerende årsmøte.

Det er en god regel at klubbstyret reviderer gjeldende vedtekter i forbindelse med forberedelsene til det årlige årsmøtet.

Registrering av klubben i Enhetsregisteret

Etter innføring av hvitvaskingsregler i Norge har myndighetene innført registreringsplikt i Enhetsregisteret. Ingen banker er lenger villig til å åpne en konto for en frivillig organisasjon som en bridgeklubb før slik registrering er foretatt.

Registrering gjøres gjennom www.altinn.no. På NBFs hjemmeside finner dere en detaljert veiledning som beskriver hvordan innmeldingen gjennomføres.

Regelforståelse med hensyn til medlemskap i klubb tilsluttet NBF

Dessverre hersker det en del misforståelser med hensyn til om man må være registrert i NBF for å spille i en klubb tilsluttet forbundet, og hvilke plikter man har til å betale kontingenter til klubb, krets og forbund, hvis man spiller i flere klubber. Her er en oppskrift på hvordan gjeldene regler skal forstås.

Hvem skal betale medlemskontingent til klubb, krets og NBF?

Enhver spiller som spiller regelmessig i en bridgeklubb tilsluttet NBF er forpliktet til å betale medlemskontingent til klubben. I medlemskontingenten skal det være innarbeidet avgifter til forbund og krets.

Innbetaling av avgifter til forbund og krets og ansvar for registervedlikehold

Det er den klubb som spilleren besøker som sørger for innkassering av disse medlemsavgiftene og innbetaling til NBF. Klubben plikter også å holde medlemsregistrene i NBF à jour.

En spillers rettigheter til å spille i en klubb tilsluttet NBF

En spiller som betaler avgiftene til NBF/krets gjennom medlemsavgiften i én klubb, kan spille i enhver klubb tilsluttet NBF uten å måtte løse medlemsavgift til denne/disse klubbene. Tilgangen til å spille i hvilken som helst klubb vil ikke gjelde turneringer som klubben har forbeholdt klubbens medlemmer (for eksempel klubbmesterskap og tilsvarende turneringer).

Medlemskap i flere klubber

En spiller kan være medlem av flere klubber, hvis spilleren ønsker å kunne spille i klubben på linje med klubbens øvrige medlemmer. Spilleren må eventuelt betale full ordinær medlemsavgift til klubben - bortsett fra den delen som er ment å dekke avgiftene til NBF/Krets - så lenge denne allerede er betalt gjennom medlemskap i annen klubb som er tilsluttet NBF.

Krav til klubbmedlemskap for spillere som skal representere en klubb i krets- eller forbundsturneringer

Skal en spiller representere en klubb i en krets- eller forbundsturnering, må spilleren være registrert som medlem av klubben. Hvis spilleren ønsker/må være medlem av flere klubber (på grunn av representasjon) må spilleren betale full medlemskontingent, inklusive krets- og NBF-kontingent i alle klubbene, og spilleren skal være innmeldt som medlem av klubben i NBFs medlemsregister.

Årslisenser til NBF/engangslisenser

For å spille turneringer med forbundspoeng kreves det normalt at deltagerne har løst spillelisens for å kunne delta i tillegg til turneringsavgiften.

Spillelisens kan løses på to måter – årslisens eller engangslisens.

Årslisensen koster kr 500,- og skal bestilles gjennom klubben den klubben spilleren er medlem i. Lisensen registreres i forbindelse med medlemsregistreringen i SparTi, og klubben innkasserer lisensavgiften fra spilleren.

Verktøykassa

Forbundet sender samlefaktura til klubben over alle registrerte lisenser som er bestilt av klubben. Lisensene fornyes automatisk, hvis den ikke er avbestilt pr. 1. november.

Enkeltlisens koster kr 100,- pr. turnering spilleren deltar i. Spillerne betaler engangslisensen til turneringsarrangør i forbindelse med betaling av turneringsavgiften. Turneringsarrangør plikter å innrapportere betalte enkeltlisenser til NBF på FP-rapportskjemaet. NBF fakturerer arrangøren for FP-avgift og enkeltlisenser – ingen innbetaling før faktura mottas.

SparTi

SparTi er NBFs nye klubbprogram som er gratis for klubbene. Programmet finnes for nedlasting på NBFs SparTi-hjemmeside www.bridge.no/app/. Brukerveiledninger for programmet finnes også der.

For å installere programmet må man ha klubbens installasjonskode som ble sendt alle klubbene da programmet ble introdusert i oktober 2005.

Hvis man ikke finner installasjonskoden, kan denne rekvireres fra NBF (harald.skjaran@bridge.no).

Hvordan SparTi installeres er beskrevet i brukerveiledningen «Installasjon».

SparTi er en Windows-applikasjon, dvs. det kan kun kjøres på PC med Windows som operativsystem.

SparTi er et lokalt program. Det vil si at all registrering som foretas skjer lokalt på den PCen programmet er installert – det er ingen automatisk oppdatering av NBFs database fra SparTi.

For å oppdatere NBFs database må det foretas datautveksling – se brukerveiledningen "Datautveksling med NBF". Før man kan starte med datautveksling må det legges inn en NBF-kode. Denne rekvireres fra NBF (harald.skjaran@bridge.no).

Da sendes det en datapakke fra klubben via internett til NBFs server. Denne importeres så siden til NBFs database. Det eksporteres en returpakke som kan hentes fra NBFs server av klubben. Det kan ikke sendes ny datapakke til NBF før siste returpakke er hentet. Normalt foretas import av datapakker og eksport av returpakker første arbeidsdag etter at datapakke sendes NBFs server.

SparTi har følgende funksjoner:

- Medlemsregister
- Turneringsregnskap
- Mesterpoengregistrering
- Hjemmesideoppdatering

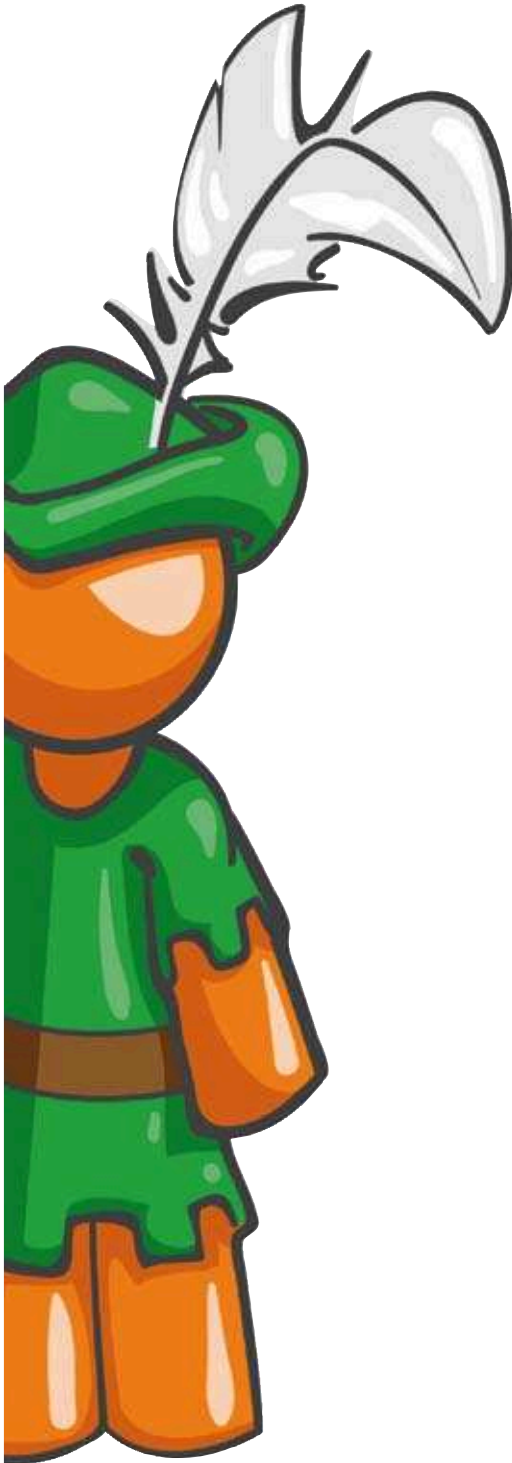
Medlemsregister

Når programmet installeres får man med klubbens medlemsregister slik det er registrert i NBFs database på installasjonstidspunktet og mulighet for å installere hele NBFs medlemsdatabase. Det siste forenkler registrering av nye medlemmer som har vært NBF-medlem tidligere og registrering av klubbpoeng for gjestespillere.

I SparTi kan medlemsregisteret oppdateres året rundt. Vær oppmerksom på at NBFs kontingentår følger kalenderåret. Registrerte medlemmer pr. 1. november er grunnlaget for fakturering av kontingent og årslisens for påfølgende år. Det betyr at medlemmer som meldes ut etter 1. november må betale kontingent for påfølgende år. Medlemmer som meldes inn/endrer medlemsstatus (for eksempel fra Standard til Standard m/lisens) etter 1. november etterfaktureres gjennom hele sesongen til månedsskiftet august – september.

Medlemmer som meldes inn etter 1. september registreres som medlemmer for påfølgende år, men mottar Norsk Bridge og kan delta i turneringer fra innmeldingstidspunktet.

Betalingsfristen for medlemskontingent er 30. november. Kontingent og lisens faktureres av NBF.

Verktøykassa

Det er det enkelte medlems plikt og ansvar å sørge for at man har medlemskap og spillerlisens i orden når man skal delta i NBF's turneringer. Vi anbefaler derfor at samtlige medlemmer sjekker med klubben sin at de er registrert med korrekt medlemskap. Merk at utmeldinger eller nedgradering av medlemskap ikke godtas etter 1. november.

Vi har nå følgende type medlemskategorier/kontingentsatser:

- Senior medlem med årslisens
kr 325,- + kr 500,-
- Senior medlem
kr 325,-
- Junior medlem med årslisens
kr 100,- + kr 250,-
- Junior medlem
kr 100,-
- K – medlem
kr 100,-

Gjelder for 2009

Nærmere beskrivelse av hvordan medlemsregistreringen gjennomføres finnes i brukerveiledningen "Medlemsregister". Husk at klubben skal sende endringsmeldinger vedrørende medlemsskap til NBF innen 1. november. Det er viktig at klubben gjør en grundig jobb og spesielt påser at medlemmene som står som lisensinnehavere også skal ha årslisens i det påfølgende år.

Det vil ikke være mulig å gjøre utmeldinger etter 1. november. Alle nye innmeldinger vil faktureres på vanlig måte. Spillere som i ettertid bestiller årslisens blir fakturert direkte fra NBF.

Vi anbefaler klubbene å kopiere NBFs rutiner knyttet til endring av medlemskap. I de fleste lag og foreninger er det slik at man er medlem til man faktisk melder seg ut. Altså burde klubbene sette en frist, for eksempel 1. oktober, for utmelding av klubben. Slik blir det også enklere for klubbens administrator å overholde fristen til NBF. Vår erfaring er at klare frister ofte letter det frivillige arbeidet.

Turneringsregnskap

Turneringsregnskapet gir mulighet for å regne ut Howell-, Mitchell- og Serieturneringer for par samt Serieturneringer for lag. Dette vil etter hvert bli utvidet med Monrad for par og lag samt singelturneringer.

Det er også muligheter for å lage egne flytteplaner eller legge inn andre flytteplaner enn de som følger med programmet.

Se for øvrig brukerveiledningen ”Turneringsadministrasjon”.

Registrering av klubbpoeng

Når SparTi benyttes til turneringsregnskap kan klubbpoeng registreres automatisk av programmet når en turnering er ferdig.

Det er også mulig å registrere mesterpoeng manuelt i programmet.

I øyeblikket må den enkelte klubb selv holde oversikt hvor mange kuponger som registreres, og sende oversikt til NBF for fakturering. Dette gjøres enten ved å benytte NBFs klubbpoengfil (lastes ned fra www.bridge.no) eller lage en egen oversikt som for hver klubbkveld angir dato, antall deltakere og antall klubbpoengkuponger. I senere versjon av SparTi vil dette bli delvis automatisert, slik at SparTi holder oversikt over antall klubbpoengkuponger og oppdaterer NBFs database ved datautveksling. NBF vil således kunne ta ut rapport.

Klubbhjemmesider

SparTi kan også brukes til å lage og oppdatere hjemmesider for klubben. NBF tilbyr alle klubbene et gratis hjemmesideområde til dette (www.bridge.no/xxxx/, hvor xxxx er klubbnummeret til klubben). Dersom klubben har en egen hjemmeside fra før, kan man lagre turneringsresultater, medlemsoversikt enten hos NBF eller på sitt eget hjemmesideområde. Før klubben kan ta i bruk hjemmesideområde hos NBF må dette området aktiveres. Ta kontakt med NBF (harald.skjaran@bridge.no) for å få dette på plass. Alle klubbene fikk passord for sitt hjemmesideområde ved innføring av Spar Ti. Men hjemmesideområdet ble for en tid tilbake fjernet for de klubbene som ikke hadde tatt det i bruk. Nytt hjemmesideområde med passord må således genereres og aktiveres før dette kan tas i bruk.

Informasjon om hjemmesidegeneratoren i SparTi finnes i brukerveiledningen ”Klubbens hjemmeside”.

Verktøykassa

Klubbens årsmøte

Formalitetene rundt årsmøtet er hjemlet i klubbens vedtekter. Der vil det være angitt når medlemmene skal motta innkalling til årsmøtet og hvilke frister medlemmene må overholde for å få behandlet forslag på møtet. Vedtektene sier gjerne noe om hvilken sakliste som skal følges og formaliteter rundt undertegning av protokollen.

Dette er normalt den dagsorden som følges på årsmøtet:

- Konstituering av generalforsamlingen
- Valg av ordstyrer, referent og hvem som skal undertegne protokollen
- Styrets beretning
- Regnskap og revisors beretning.
- Innkomne forslag
- Valg av nytt styre

Styrets beretning

Styrets beretning skal gi en oversikt over klubbens drift i det året som er gått, og medlemmene skal kommentere og godkjenne beretningen i forbindelse med avviklingen av årsmøtet. En nærmere beskrivelse av hvordan vi anbefaler at styrets beretning skal utarbeides finner du i avsnittet Klubbens drift – styrearbeid.

Styrets beretning sendes ut til medlemmene sammen med de øvrige sakspapirer til årsmøtet.

Regnskap og revisors beretning

Til årsmøtet skal også framlegges et avsluttet regnskap for regnskapsåret. Regnskapet skal være revidert og revisors rapport skal foreligge ved årsmøtet.

I resultatregnskapet skal det spesifiseres hva klubbens inntekter og utgifter har bestått av og eventuelle utestående fordringer. Det er en god regel å vise hva fjorårets regnskap viste for de samme postene.

Balanseregnskaper skal vise verdien av klubbens eiendeler, eventuell gjeld og innestående på alle klubbens bankkonti, samt størrelsen på en eventuell kassebeholdning. Det er en god regel å vise hva de samme verdien av de samme postene fra forrige regnskapsår.

Revisjonsrapporten skal gi en anbefaling til årsmøtet om godkjenning av regnskapet og eventuelle feil og mangler i regnskapsførselen.

Resultat- og balanseregnskapene ut til medlemmene sammen med de øvrige sakspapirer til årsmøtet.

Innkomne forslag

Forslag fra medlemmene skal være behandlet av styret før årsmøtet og styret skal gi uttrykk for sin innstilling til det enkelte forslag. Når forslaget legges fram på årsmøtet, er det viktig at styret sørger for at forslaget får en god behandling, og at de tilstedeværende får anledning til å kommentere forslaget. Innkomne forslag sendes ut til medlemmene sammen med de øvrige sakspapirer til årsmøtet.

Valg av nytt styre

En egen oppnevnt valgkomite skal presentere forslag nytt styre på årsmøtet. Valg kan foretas sum-marisk, hvis det ikke foreligger alternative forslag til de kandidater valgkomiteen har fremmet. Ethvert medlem på årsmøtet kan kreve skriftlig avstemming av de forskjellige representantene som er på valg. Valgkomiteens innstilling sendes ut til medlemmene sammen med de øvrige sakspapirer til årsmøtet.

Protokoll

Det skal skrives referat fra årsmøtet og hver post skal være godkjent i henhold til regelverket i klubbens vedtekter. Referatet skal være godkjent av to tilstedeværende klubbmedlemmer. Underskrevet referat utgjør protokollen fra årsmøtet.

Protokoll fra årsmøtet sammen med styrets beretning og regnskap skal oversendes kretsen til orientering så snart protokollen er underskrevet

Klubbens Arkiv

Klubbens stiftelsespapirer samt godkjent søknad om opptak i Norsk Bridgeforbund skal selvsagt arkiveres på en slik måte at de alltid kan framskaffes på et senere tidspunkt.

I tillegg skal referat fra styremøtene, regnskaper, protokoll og alle sakspapirer fra årsmøtene arkiveres.

Det samme skal alle resultater fra den turneringsvirksomhet som klubben har administrert, og vi vil også anbefale at utskrift av medlemsregisteret ved vært årsmøte forefinnes i arkivet.

De fleste klubbstyrer vil sannsynligvis bruke PC ved utarbeidelsen av alle klubbens dokumenter. Dokumentene kan arkiveres elektronisk, men det skal alltid finnes en back-up av klubbens arkiver, som lagres slik at arkivet kan rekonstrueres, hvis det løpende arkiv av en eller annen grunn skulle gå tapt.

Klubbens drift og aktiviteter – Styrearbeidet

Klubbstyret i klubbene har normalt 3-6 styremøter i året. Møtene arrangeres vanligvis ved at medlemmene kommer sammen, men styret kan også avholde telefonmøter eller diskutere konkrete saker skriftlig eller ved bruk av E-post, hvis det er hensiktsmessig

Det skal føres referat fra styremøtene. Referatet skal arkiveres og utgjør en del av klubbstyrets protokoll. Det er gjerne en god regel at klubbstyret snarest mulig informerer medlemmene om innstilling og beslutning i saker som har vært behandlet på styremøtene. Klubbstyret har taushetsplikt om alle forhold det blir kjent med om enkeltpersoner i klubben og informasjonen til medlemmene skal naturligvis ikke inneholde negativ omtale og beskrivelse av enkeltmedlemmer.

Det første styremøte

Det første styremøte som avholdes etter at valg av nytt styre er foretatt på klubbens årsmøte er viktig. Og vi tror dere gjør lurt i å legge stor vekt på hvordan det skal gjennomføres. Nye styremedlemmer skal opptre i en styresammenheng for første gang og er naturlig nok spente på hvordan det foregår og hva som forventes av dem. Det er tross alt noe annet å møtes i et styremøte enn rundt kortbordet eller i sosiale sammenhenger.

Verktøykassa

De nye styremedlemmene vil gjerne ha nye oppfatninger og meninger om hvordan klubben bør drives, og er lite kjent med hva som er behandlet på tidligere styremøter og hvilke føringer styret tidligere har basert driften på. Derfor anbefaler vi at det avsettes god tid til dette første styremøtet, slik at man får fram meningsforskjeller og nye ideer til klubbens drift. Det er viktigere at deltagerne får anledning til å bryte holdninger og oppfatninger med hverandre på dette styremøtet enn at det tas beslutning i saker og aktiviteter som skal gjennomføres.

Med en slik vinkling på det første styremøtet er det viktig at det gjerne avholdes kort tid etter at styret er valgt (helst innen den første måneden etter årsmøtet) og at man er påpasselig med å finne et møtetidspunkt der alle har anledning til å møte.

Hovedpunktet på agendaen for dette styremøtet bør være å få fram sterke og svake sider ved klubbens drift, og hvilke områder styret blir enige om å utvikle/forbedre. For å få en flyng start på møtet vil vi foreslå at det sendes ut et skriv på forhånd med de punkter alle medlemmene bør ha gjort seg opp en mening om før man møtes. Her er et eksempel på hvilke spørsmål styremedlemmene skal forberede seg på å besvare som forberedelse til styremøtet (eksempelet finner du også i skjemaform i bilag).

Forberedelse til det første styremøtet

Gjennomføring av spillekveldene

- Har du inntrykk av at medlemmene er fornøyd med det spillelokalet vi spiller i?
- Er det noe som tilsier at vi bør vurdere å skifte til en annen ukedag for spillekveldene våre?
- Har vi et spilletilbud som medlemmene er fornøyd med?
- Fungerer turneringsadministrasjonen tilfredsstillende?
- Er standarden på kort, spillemapper og meldekort god nok?
- Har vi et kafétilbud som medlemmene er fornøyd med?
- Bør resultatservicen vi gir til spillerne forbedres?

Profilering og rekruttering

- Har vi gjort nok for at klubben er kjent i nærområdet v rt?
- Har vi laget tilstrekkelig informasjonsmaterie l om klubben?
- Bør vi søke samarbeid med andre bridgeklubber?
- Gjør vi nok for å tiltrekke oss nye medlemmer?
- Er det behov for å gi medlemmene tilbud om videreutvikling?
- Skal vi stimulere til økt deltagelse i KM-, SM- og NM-lag?

Intern informasjon

- Er informasjonen vi gir til medlemmene god nok?
- Er medlemmene kjent med hva forbund og krets arbeider med?
- Vet medlemmene hva andre klubber har av spilletilbud til dem?

 konomi/regnskap

- Mener du at medlemmene synes det er dyrt å være medlem i klubben?
- Bør vi øke eller legge om premieringsopp egget v rt?
- Har vi behov for øke inntektene til klubben?

Kultur og trivsel

- Synes det som om medlemmene trives i klubben?
- Opptrer medlemmene imøtekommende og inkluderende mot nye spillere?
- Vet medlemmene hva som forventes av dem med hensyn til atferd på spillekveldene?
- Er medlemmene generelt innstilt på å bidra til klubbens drift?
- Har styret lagt tilstrekkelig vekt på å arrangere sosiale aktiviteter i tidligere sesonger?
- Er du trygg på om du kan ta beslutninger på som forplikter styret?
- Vet du hva du på kan fortelle til medlemmene om styrets arbeid?

Legg merke til at vi her bare ber styremedlemmene tenke gjennom forskjellige deler av klubbens virksomhet. Spørsmålene kan besvares med ja eller nei, og ingen steder bes den enkelte om å komme med ideer og forslag til hva som kan gjøres. Kanskje du reagerer med at dette er da en unødvendig omvei n r «alle» vet hvor skoen trykker. Ja, mon det? Erfaringen viser at problemområdene i den enkelte klubb gjerne er mer sammensatt enn det først kan synes som.

Denne framgangsmåten er ment å sikre at man i det første styremøtet skal rekke å ta temperaturen på hele klubbvirksomheten, og derved finne ut hvilke områder som styret mener det bør gjøres noe med. Gjennomgangen av disse spørsmålene på styremøtet kan ta noe mellom 20 minutter og 20 timer. Vi er i alle fall trygge på at dere ved å legge opp møtet på denne måten får en frisk meningsutveksling om dette og hint, og at en slik utveksling av synspunkter gir dere et godt grunnlag til å legge opp det videre arbeidet i styret.

I tillegg har dere trolig oppnådd at det enkelte styremedlem har fått anledning til å gjøre seg en oppfatning av hvilke oppgaver han/hun har størst lyst til å bidra til å løse. Det kan det være greit å få avklart først som sist, for alle i styret må bidra til å skape den klubben dere og medlemmene ønsker. Det kan passe godt å fordele ansvarsområder på det første styremøtet. Da er man liksom kommet i gang med å tilrettelegge for ny sesong. Her er en liste over hvilke ansvarsområder som må fordeles på styremedlemmene:

- Ansvarlig for turneringsadministrasjon og gjennomføring av spillekveldene
- Ansvarlig for markedsføring av klubbens tilbud og profilering av klubben
- Ansvarlig for planlegging og gjennomføring av rekrutteringsaktiviteter
- Ansvarlig for informasjonsopplegg og nyhetsformidling
- Ansvarlig for budsjettering av klubbens aktiviteter og føring av klubbregnskapet

Naturligvis kan disse områdene spesifiseres nærmere og også deles i flere ansvarsområder, hvis det passer best for dere.

Det er viktig å understreke at ansvarlig ikke er ensbetydende med utførende. Et godt klubbstyre sørger for å trekke inn øvrige medlemmer i utøvelsen av de enkelte aktiviteter. Dette er ikke bare ønskelig, men rett ut sagt nødvendig for å kunne ivareta alle oppgavene. Skal oppgavene bare fordeles på noen få i klubben, vil det neppe være «muskler» nok til å gi et samlet godt tilbud til medlemmene. Og vi vil tro at det slett ikke er så vanskelig å få medlemmene utenfor styret til å ta i et tak. Men det holder gjerne ikke å spørre medlemmene kollektivt om støtte i plenum. Dere må henvende dere direkte til den enkelte og be om hjelp til konkrete oppgaver. Det er de færreste som vil unnså seg å gjøre noe, når de blir spurt direkte uten at de har en gyldig grunn. Sørg også for å be flere av medlemmene om assistanse til å løse de forskjellige oppgavene, slik at det ikke bare er noen få

«Tordenskjolds soldater» som om og om igjen trekkes inn i klubbens drift. Når dere har funnet ut av hva styremedlemmene mener er styrker og svakheter ved klubben, er det på tide å tenke på hva man kan og skal gjøre. Men det får dere neppe tid til å ta tak i på dette første styremøtet. Vi vil imidlertid tro at dere har opplevelsen av å ha kommet godt i gang, og ser fram til neste styremøte der dere skal sørge for «å få fanden ut av nøtta».

En liten sluttreplikk til det første styremøtet. Legg vekt på å skrive et detaljert og ordrikt referatet fra styremøtet. Et slikt referat vil trolig gi dere føringer for hvordan dere skal arbeide videre, og dere har med dette også et godt grunnlag for å komme med en programerklæring overfor medlemmene om hva styret er opptatt av og hva det vil arbeide for å få til i kommende sesong.

Klubbstyrets programerklæring

Et godt råd for ethvert klubbstyre er man ved konstitueringen av styret enes om en enkel programerklæring som sier hvordan styret ønsker å ivareta klubbens drift og utvikling i den periode det er valgt for. Den skal tjene som en rorpinne for styret og en støtte for dets arbeid. Samtidig vil den gi være et signal til medlemmene om hva de kan forvente seg av styret i kommende sesong og hva styret ønsker å måles etter. Det innebærer slett ikke all verdens hokus pokus å lage en slik programerklæring. Dere gjenbraker bare de diskusjonspunktene dere har hatt på agendaen i styremøtet og kommenterer dem under styrets hovedoppgaver:

- Hvordan styret tenker seg avvikling av klubbkveldene
- Hvordan styret ønsker å profilere klubben i markedsområdet
- Hva styret ønsker å gjøre med hensyn til nyrekruttering til klubben
- Hvordan styret vil stimulere til å forbedre medlemmenes bridgefaglige kvaliteter
- Hvordan styret vil holde medlemmene informert om klubbens drift og informasjon som klubben mottar fra forbund og krets.
- Hvordan styret ønsker å styre klubbens inntekter og utgifter
- Hvilket sosialt miljø og omgangsformer styret ønsker skal være framherskende i klubben

Her er et enkelt eksempel på hvordan en slik programerklæring kan se ut:

Fra og med første mandag i september til og med siste mandag i april vil klubben arrangere ukentlige spillekvelder. Styret er ansvarlig for det arrangementstekniske opplegg og gjennomføring, samt å finne fram til turneringsformer som medlemmene finner tilfredsstillende.

Verktøykassa

For at vi skal ha tilstrekkelig tid til å kunne avvikle kveldsturneringer som tilfredsstillende medlemmenes forventninger, vil en ordinær spillekveld erfaringsmessig vare ca. 4 timer. For å få en hensiktsmessig avvikling av spillekveldene våre har vi derfor valgt at klubbens spillekvelder starter kl.18.30 og skal avsluttes senest kl.22.30. Avsatt tid for en spillekveld vil gi oss gjennomsnittlig 8 – 10 min. å bruke pr. spill – inklusive bytting til neste runde. Det skulle være tilfredsstillende for både mer og mindre rutinerne spillere.

Styret vil sørge for at det settes opp plakater om hvilket tilbud klubben har til alle bridgeinteresserte på kjøpesentra og bussholdeplasser i klubbens nærområde.

Styret planlegger å avholde et begynnerkurs etter nyttår. Intensjonen med dette opplæringstilbudet å rekruttere minst 2-4 nye medlemmer, slik at vi kan øke med et halvt til ett bord på klubbkveldene.

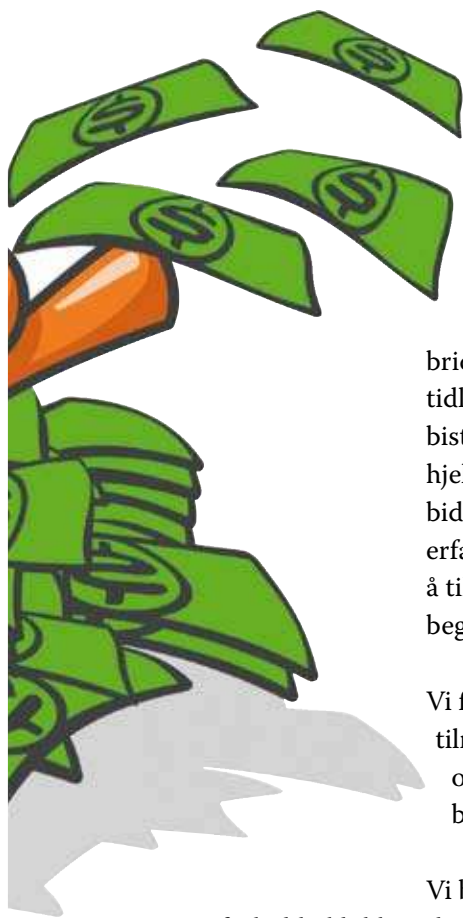
Styret ønsker å gjennomføre et spilletreningskurs over fire kvelder i høst for de medlemmene som måtte ønske det. En forutsetning for gjennomføring er at minst åtte medlemmer melder seg på et slikt kurs. Kurset vil gjennomføres med egne krefter og være gratis, hvis det kan avvikles hjemme hos en av deltagerne.

Styret vil også stimulere til at medlemmene forbedrer sine bridgefaglige kvaliteter gjennom å tilby å betale halvparten av spilleavgiften for de som ønsker å delta på kretsens turneringer

Klubbens terminliste for sesongen vil bli delt ut på første klubbkveld i høst. Resultatlistene fra forrige spillekveld vil bli slått opp på klubbtavlen hver klubbkveld. Der vil medlemmene også finne informasjon fra forbund og krets, samt turneringstilbud som klubben mottar fra andre klubber.

Medlemskap i klubben vil i inneværende sesong koste kr.500,- og spilleavgiften på klubbkveldene vil være kr. 50,-. Hvis vi har et snitt på 7 bord pr. spillekveld, vil dette vil gi klubben et overskudd på kr. 5000,- når utgifter til lokalleie og premiebudsjetten på kr. 3000,- er trukket fra. Styret planlegger ikke å kjøpe inn nytt materiell denne sesongen, men regner med at forventet overskudd i år brukes til å skifte ut klubbens kortstokker ved oppstarten av neste sesong.

Alle spillere skal søke å bidra til at det oppstår en hyggelig omgangstone ved spillekveldene våre, og se til at det ikke framprovoseres situasjoner som kan oppleves av med - eller motspillerne som stressende eller utidige.

For at klubben skal framstå som en attraktiv klubb for alle bridge-spillere uavhengig av deres bridgefaglige kvaliteter og tidligere spilleerfaring, er vi avhengig av at de mer rutinerne spillere bistår de urutinerte i kraft av sin erfaring. De skal oppleves som hjelpende med hensyn til hvordan regelverket skal praktiseres, og bidra med råd og dåd under spilleavviklingen ut fra sin bridgefaglige erfaring. Spesielt viktig er det at dette etterleveres, hvis vi skal klare å tiltrekke oss nye medlemmer i forbindelse med det planlagte begynnerkurset i vinter.

Vi forutsetter at medlemmene uoppfordret hjelper til med å tilrettelegge for spillingen på klubbkveldene og rydde opp etterpå, og også er positive til å bidra til å løse spesielle oppgaver når styret ber om det.

Vi ber også om at medlemmene i klubben tar opp med styret når det er forhold i klubben de ikke er fornøyd med, eller de har ideer eller forslag til aktiviteter som kan bidra til en positiv utvikling av klubben.

Naturligvis kan en slik programerklæring være mer omfattende og inneholde langt flere detaljer enn i dette eksempelet. Det viktigste er imidlertid at alle hovedoppgavene for styret kommenteres, selv når styret ikke har intensjoner om å igangsette aktiviteter innen et av områdene. Merk også at i dette eksempelet har vi flettet inn litt om hvordan styret forventer at medlemmene skal medvirke i drift og utvikling av klubben.

Det er også vesentlig at programerklæringen deles ut til medlemmene ved oppstart av sesongen, og at man ber medlemmene om tilbakemelding på om det er ting de ønsker styret skal håndtere annerledes, eller om de har forslag til andre aktiviteter. Eventuelle tilbakemeldinger behandles av styret, og alle gis beskjed om hva styret har besluttet.

Når utspillet fra styret er ferdigbehandlet, vil programerklæringen fungere som en plattform for styrets arbeide og en «kontrakt» mellom styret og medlemmene i klubben.

I styrets årsberetning – som skal skrives i forbindelse med klubbens årsmøte - kommenteres alle punktene med hensyn på hva som ble gjort og hvordan styret mener de og medlemmene har levd opp til intensjonene og aktivitetene i programerklæringen.

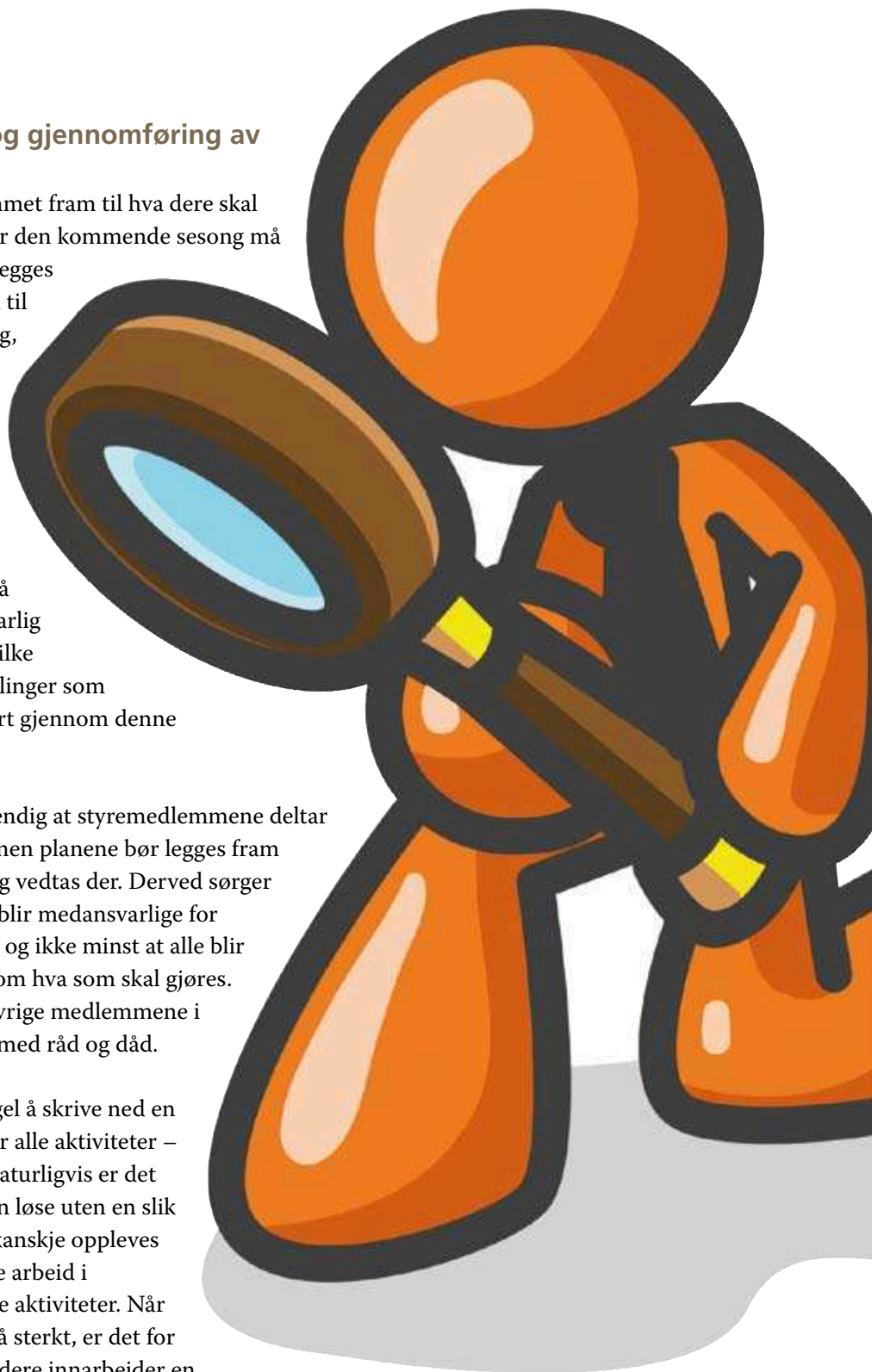
Planlegging og gjennomføring av aktiviteter

Når dere har kommet fram til hva dere skal ta spesielt tak i for den kommende sesong må aktivitetene planlegges både med hensyn til hensikt og omfang, hvem som er ansvarlige, hvem som skal bidra til

gjennomføringen og når ting skal gjøres. I tillegg må planleggingsansvarlig også kalkulere hvilke økonomiske uttellinginger som klubben blir påført gjennom denne aktiviteten.

Det er ikke nødvendig at styremedlemmene deltar i planleggingen, men planene bør legges fram på et styremøte og vedtas der. Derved sørger man for at styret blir medansvarlige for gjennomføringen og ikke minst at alle blir orientert i detalj om hva som skal gjøres. Kanskje kan de øvrige medlemmene i styret også bidra med råd og dåd.

Gjør det til en regel å skrive ned en detaljert plan over alle aktiviteter – store som små. Naturligvis er det oppgaver dere kan løse uten en slik plan, og det kan kanskje oppleves som utidig å legge arbeid i planlegging av alle aktiviteter. Når vi stresser dette så sterkt, er det for at det vil gjøre at dere innarbeider en god arbeidsmetodikk i styrearbeidet, og at dere har et oppfølgingsgrunnlag for den enkelte aktivitet dere beslutter å gjennomføre. At alle i styret utvikler en slik planleggingskompetanse vil dere skråsikkert ha igjen for

ved løsningen av senere oppgaver. Og ikke minst kan det være greit å ha et grunnlag å gå tilbake på når dere senere en gang skal gjenta samme eller en liknende aktivitet.

En ting til slutt – ingen aktivitet er gjennomført før det er skrevet en erfaringsrapport om hvordan det gikk. Oppnådde dere hensikten med aktiviteten? Hva gjorde dere bra og hva gikk litt skeis? Holdt de økonomiske rammene? Hva er det viktig å ivareta en annen gang? Kanskje du tror du husker hvordan dette hele ble gjennomført på godt og vondt. Bra det, men det er ikke sikkert det er du som vil ha ansvaret en senere gang. En erfaringsrapport gjør at enhver kan lese seg til hvordan man kan lære fra tidligere erfaringer.

Samarbeid med andre klubber

Erfaringsmessig tjener alle klubber på å ha et visst samarbeid på tvers av klubbgrensene, og det vil være smart av klubbstyret å se om det er mulig å samarbeide om aktiviteter som klubben selv vanskelig kan gjennomføre alene, eller aktiviteter som begge klubbene kan nyte godt av. Samarbeid med andre klubber kan for eksempel være et virkemiddel for å oppnå et høyere spillerantall på spillekveldene. Vi vil derfor anbefale at man søker kontakt med andre klubber i distriktet og diskuterer hva man kan oppnå ved felles innsats.

Hva slags samarbeidsformer kan være aktuelle? Her er noen forslag:

Med hensyn på kostnadsdeling i forbindelse med:

- innkjøp av materiell
- deling av spillelokale

Med hensyn på aktivitetsgjennomføring:

Felles tilbud om å arrangere sommerbridge

- Gjennomføring av profileringskampanjer i felles nærmiljø
- Gjennomføring av opplæringsopplegg – begynnerkurs eller videreutvikling
- Arrangement av større åpne turneringer
- Gjennomføring av felles arrangementer for klubbene
- Deltagelse med felles lag i Kretsens turneringer

Er klubben din truet av sviktende medlemstilstrømning, og dere vanskelig kan se hvordan dere kan snu denne tendensen på kort sikt, kan det naturligvis også være nyttig å ta kontakt med naboklubber for å diskutere hvordan dere kan finne nye samarbeidsformer.

Verktøykassa

Samarbeid med siktepunkt å rendyrke turneringstilbud for spillere av ulike bridgefaglige nivåer i de respektive klubber – med felles rekrutteringsinnsats og felles opplegg for talentutvikling, kan være en mulighet.

Sammenslåing av klubber for å utvide spillerpotensialet/turneringsopplegget kan naturligvis også være et alternativ. Vi har eksempler på at klubber har slått seg sammen med det resultatet at «den nye klubben» har oppstått som en «svane» framfor å eksistere som «2 puskete andunger». Man skal imidlertid være klar over at hvis klubbene ligger i «naturlig kjøreavstand» av hverandre kan det felles bridgemiljøet bli svekket i og med at det derved blir en spilledag mindre for bridgeinteresserte i nærmiljøet. Vi vil anmode den klubben som har de største ressurser av de to om å strekke seg langt for å finne samarbeidsordninger som gjør at det kan unngås.

Klubbens årsmøte

Vi vet at årsmøtet i en rekke klubber oppfattes som en liten formalitet og at mange ønsker å avvikle dette så raskt som mulig. Årsmøtet er likefullt klubbens høyeste organ og vi vil anbefale at styret vektlegger generalforsamlingen og at det avsettes nødvendig tid til å gjennomgå styrets beretning, regnskapet og revisors beretning. Alle medlemmer er kanskje ikke like interessert i alle postene, men styret har plikt til å informere om alle deler av klubbens drift i det året som har gått. Det er også en god anledning til å få synspunkter fra medlemmene på hva de synes har vært vellykket og hva som kan forbedres. Formalitetene rundt årsmøtet er hjemlet i klubbens vedtekter. Der vil det være angitt når medlemmene skal motta innkalling til årsmøtet og hvilke frister medlemmene må overholde for å få behandlet forslag på møtet. Vedtektene sier gjerne noe om hvilken sakliste som skal følges og formaliteter rundt undertegning av protokollen.

Dette er normalt den dagsorden som følges på årsmøtet:

- Konstituering av generalforsamlingen
- Valg av ordstyrer, referent og hvem som skal undertegne protokollen
- Styrets beretning
- Regnskap og revisors beretning.
- Innkomne forslag
- Valg av nytt styre

Styrets beretning

Dette er et dokument vi virkelig vil anbefale at styret legger ned et godt stykke arbeid i. Beretningen bør være styrets referat over hvilke oppgaver de har arbeidet med det siste året og hvordan det oppleves at det har lyktes i å leve opp til sin programerklæring og de mål de satte seg før oppstarten av sesongen. Styret bør også omtale hvilke forhold som har underlettet deres arbeid og hva de har oppfattet som hindre i utviklingen av klubben.

Gir dere styrets beretning en slik utforming, kan årsrapporten bli ganske ordrik. Vi oppfatter ikke at det er noen ulempe. Ja, det kan kanskje ta tid på årsmøtet å gjennomgå rapporten fra A til Å. Vi forutsetter imidlertid at alle frammøtte får tilsendt rapporten i forkant av årsmøtet, slik at de kan forberede seg på forhånd. Dermed kan man i gjennomgangen av beretningen konsentrere seg om de punktene styret mener er viktigst å omtale på årsmøtet og besvare de kommentarer og spørsmål som kommer fra medlemmene.

I tillegg til å gi en grundig informasjon om klubbens drift, vil en slik styreberetning også inngå som en viktig informasjonskilde når man skal se klubbens utvikling i et lengre tidsperspektiv. Gamle resultatlister og summariske rapporter og protokoller mister sin informasjonsverdi svært fort, når man søker opplysninger om hvordan klubben ble drevet og hva medlemmene var opptatt av i tidligere år. Mange er nok de som har fortvilet over manglende informasjonskilder i klubbens arkiver, når de skal prøve å sette sammen et jubileumsskrift eller tilsvarende. Tro oss – det kan virkelig være verdt å legge litt arbeid i utformingen av styrets beretning.

Regnskap og revisors beretning

Vi forventer ikke at styret legger like mye arbeid i å legge fram en regnskapsrapport, men dere skal være bevisst på at det slett ikke er alle klubbmedlemmer som er regnskapskyndige. Så en skriftlig redegjørelse for hva som har vært hovedpostene i klubbens inntekter og utgifter kan være et godt hjelpemiddel til å formidle informasjon om klubbens økonomi. Rapporten bør også inneholde hva som har vært styrets økonomiske føringer i året som er gått.

Innkomne forslag

Forslag fra medlemmene skal være behandlet av styret før årsmøtet og styret skal gi uttrykk for sin innstilling til det enkelte forslag. Når forslaget legges fram på årsmøtet, er det viktig at styret sørger for at forslaget får en god behandling, og at de tilstedeværende får anledning til å kommentere forslaget.

Styret kan selv fremme forslag på årsmøtet, hvis det anser at det må ha generalforsamlingens tilslutning til en sak. Husk imidlertid å gå gjennom klubbens vedtekter på forhånd, slik at dere ikke risikerer å fremme et forslag som er i strid med vedtektene. Forslaget kan naturligvis likevel fremmes forutsatt at det også fremmes et forslag om endring av vedtektene.

Valg av nytt styre

Det er valgkomiteens ansvar å fremme forslag til nytt styre. Det sittende styret skal underlette valgkomiteens arbeid ved å gi beskjed i god tid før årsmøtet om hvilke styremedlemmer som er villige til å stille til gjenvalg og hvem som ønsker å gå ut av styret. Å være medlem av en valgkomite er sjelden noen misunnelsesverdig jobb, og denne informasjonen kan være svært viktig for at den i tide skal kunne fremme et hensiktsmessig forslag til nytt styre.

Håndtering av disiplinærsaker

Forhåpentligvis vil dere ikke få behov for å benytte de råd som gis i dette avsnittet, men det har hendt i klubber før og det kan naturligvis også skje i din klubb at det oppstår situasjoner som gjør at det vil være aktuelt å reise disiplinærsak mot ett eller flere medlemmer i klubben. Derfor hører det også med å omtale hvordan styret skal håndtere slike saker også.

En slik situasjon er naturligvis uønsket og kan være vanskelig å håndtere for klubbstyret. Søk gjerne råd om hvordan saken skal håndteres i den kretsen klubben din hører til, eller med medlemmer av forbundets disiplinærkomité. Glem imidlertid ikke at styret har taushetsplikt, og saker av en slik karakter skal ikke diskuteres med andre som ikke er knyttet til et ansvarlig organisatorisk ledd i NBF før saken er ferdigbehandlet.

Oppførsel av medlemmer som kan kvalifisere til disiplinærstraff utgjør heldigvis ikke noe stort problem i sporten vår, men det skjer fra tid til annen. Dessverre har vi også erfaring for at klubbene og turneringslederne ikke er særlig flinke til å håndtere slike saker, og at det skjer at medlemmer utviser uønsket oppførsel uten at det får noen konsekvens for utøveren. Det er naturligvis ikke sporten og klubbmiljøene våre tjent med.

NBF ønsker at klubbstyrene agerer i situasjoner der spillere utviser uønsket atferd relatert enten direkte knyttet til spillingen i klubben eller andre brudd på NBFs etiske retningslinjer. Hendelsen skal være rettet mot klubben eller medlemmer/spillere i en klubbssammenheng, eller i situasjoner der spilleren representerer klubben. Merk at klubbstyret ikke skal behandle hendelser som skjer utenfor klubben eller forhold som ikke er relatert til sporten vår. Klubbstyret har altså ikke hjemmel for å ilegge straff eller utelukke et medlem fra klubben for en utenforliggende forseelse, selv om vedkommende er idømt straff for forholdet i rettssystemet.

Oppstår situasjonen i en turnering under en spillekveld, skal turneringsleder eller et styremedlem først gi den/de som er involvert en advarsel. Hvis oppførselen gjentar seg eller turneringsleder anser at hendelsen er så graverende at det er utelukket at spilleren kan fortsette spillingen, skal denne bortvises fra lokalet. Ved bortvisning skal det alltid reises disiplinærsak mot den/de bortviste.

La oss skissere en situasjon for å belyse hva vi mener med dette:

Hvis en spiller med skjellig grunn kan mistenkes for å være påvirket av alkohol eller andre rusmidler, men der dette forholdet ikke innvirker på spillingen, skal spilleren ilegges en skriftlig advarsel etter at spillingen er avsluttet denne kvelden. En advarsel er en disiplinær forføyning, og skal således innrapporteres til NBFs Disiplinærkomité. Ved en eventuell senere foreteelse vil en tidligere advarsel tas med i vurderingen av forføyning.

Verktøykassa

Hvis spillerens oppførsel er til sjenanse for andre spillere og vedkommende ikke kan snakkes til rette eller ikke er i stand til å gjennomføre turneringen på normal måte, skal spilleren bortvises fra lokalet.

Det kan være liten forskjell på de to situasjonene vi har skissert ovenfor, og det vil ikke alltid være lett for turneringsleder/klubbstyret å utvise beste skjønn. Ansvarlig(e) person(er) må først og fremst ha øvrige spillere og klubbens beste i tankene, og forsøke å ikke la seg påvirke av den ofte litt opphetede stemningen som vanligvis oppstår i en slik situasjon. Ansvarlig(e) person(er) skal skrive en situasjonsrapport og forelegge denne til behandling i klubbstyret.

Klubbstyret kan ilegge et medlem alt fra advarsel til tre måneders utelukkelse fra spilling i klubben som disiplinærstraff for en dokumentert forseelse. Kretsen og NBFs Disiplinærkomité skal orienteres om forseelsen, straffereaksjonen og hvilke(n) spiller(e) som er involvert. Medlemmet skal gjøres oppmerksom på at han/hun kan anke inn avgjørelsen til NBFs Disiplinærkomité.

Styret kan også beslutte å rapportere saken inn for NBFs Disiplinærkomité uten selv å ta stilling til eventuelle straffereaksjoner. Den avgjørelse som Disiplinærkomitéen treffer må klubben lojalt følge opp. Hvis styret ønsker en strengere straffereaksjon enn det NBFs vedtekter tillater klubbstyret (lengre utelukkelse enn tre måneder, utelukkelse fra flere/alle klubber/kretser eller alle NBFs turneringer), oversendes saken til NBFs Disiplinærkomité med begrunnet anbefaling.

Klubbens drift og aktiviteter – Gjennomføring av spillekvelder

Den vesentligste oppgaven for klubbstyret er selvsagt å bestemme opplegg for og gjennomføre klubbkveldene og eventuelle andre aktiviteter så som åpne turneringer, juleavslutninger og andre tiltak av sosial karakter.

For at klubbkveldene skal kunne avvikles på en tilfredsstillende måte må styret sørge for å ha følgende forhold i orden:

Lokaliteter

Stikkord for valg av lokaliteter er medlemmenes trivsel og kostnader. Nå skal det ikke mye plass til for å spille et slag bridge, og spillere flest setter ikke særlige krav til komfort. Men skal man som bridgeklubb regelmessig invitere medlemmene til spillekvelder, bør nok trivselsmomentet likevel veie tungt ved valg av spillested. Nåværende medlemsskikk behøver kanskje ikke ha så store kravene, men tenk mer på hvordan dere vil framstå for eventuelle nye medlemmer ved valg av klubbens tilholdssted. Det ideelle spillelokalet for en bridgeklubb skal helst være karakterisert av at det er romslig - slik at det er rikelig plass til bordene, være luftig og ha gode lysforhold - i hvert fall der det skal spilles, og holdes rent og pent.

Akustikken i lokalet er ofte viktigere enn man gjerne vektlegger ved den første vurderingen av et lokale. Nå er jo ikke bridge den mest støyende hobbyen man kan ha.

Verktøykassa

Det skal være stille under spillingen. Men kanskje nettopp derfor vil et lokale der lyden gir gjenklang i veggene over tid ofte være en kilde til irritasjon for spillerne. Å ha tilhold i et lokale som også benyttes av andre, er gjerne ikke å anbefale.

I tillegg er det fornuftig å tenke på om de lokalene dere velger også gir plass til oppbevaring av det materiell som normalt benyttes på spillekveldene, og om det er serveringsmuligheter. Det bør også være lett adgang til å gå ut eller til et oppholdsrom under pauser som tilfeldig oppstår under spillingen, slik at man ikke forstyrrer de som ikke er ferdige med runden.

Planlegger dere rekrutteringsaktiviteter, er det greit å sjekke ut om dere faktisk har plass til å høste av rekrutteringsinnsatsen. Dere kan jo ha suksess med å tiltrekke dere nye medlemmer, og da er det greit å kunne huse nye forventningsfulle spillere. Normalt regner man at det kreves åtte kvadratmeter pr. bord i et spillelokale. Det burde være et enkelt regnestykke å finne ut av hvor mange bord dere har plass til i nåværende spillelokale. Husk - det kan være en god investering å bytte til et større lokale, hvis man har i utsikt å tiltrekke seg nye spillere til klubben.

Dessverre er lokalleien ofte den største utgiftsposten i klubbregnskapet. Det vil si at man kanskje blir tvunget til å velge det nest beste framfor det lokalet man helst skulle ønske. En tommelfingerregel er at inntektene av spilleavgiftene gjerne skal være minst dobbelt så store som utgiftene til lokalleie. Da vil klubben gjerne ha et godt grunnlag for etablere en sunn økonomi.

OBS! Det vil alltid være lurt å sjekke ut hvilke regler kommunen praktiserer for økonomisk støtte til klubber og foreninger. Enkelte kommuner har gjort vedtak om at klubber som driver på ideell basis – slik som en bridgeklubb - skal tilbys lokaler gratis eller til reduserte priser i kommunens bygningsmasse. Det kan være greit å ha med seg ved vurdering av hvilket spillelokale man skal velge som klubbens tilholdssted.

Klarhet i hvilken ukedag som passer best for medlemmene, frammøtetidspunkt og hvor lenge klubbkveldene normalt skal vare. Valg av ukedag er normalt ikke den viktigste beslutningen et styre treffer. Men at det er mye tradisjon og følelser blant medlemmene også på dette punktet, vet enhver som har vært med på endre spilledag i en klubb. Lokale forhold skal naturligvis tas hensyn til, og det vil også være lurt å skjele litt til andre klubber som holder til i en radius av 2-3 mil fra der en selv spiller. Hvis mulig, vil det å legge spillekveldene på en dag der de andre klubbene har spillefri være å foretrekke. Bridgespillere har gjerne ikke så mye imot å bevege seg litt for å få et slag bridge. Derfor kan det være lurt at klubbene i et område praktiserer å spille på forskjellige dager. Det kan stimulere medlemmene til å avlegge også andre klubber et besøk. Har dere klart å skape et attraktivt spilletilbud selv, vil dere også få besøk fra naboklubbene. Det er gjerne en vinn – vinn situasjon både for medlemmer og klubber.

Tidspunkt for oppmøte på spillekveldene er vanligvis heller ikke så viktig. Vårt råd er at tidspunktet for oppstart av spillekvelden først og fremst bør avstemmes mot når man ønsker å avslutte klubbkveldene. Og tidspunktet for når lysene «skal slukkes, og det er tid for å gå hjem» er det langt mer viktig å velge med omhu. At noen ønsker å spille natta igjennom, mens andre foretrekker å avslutte langt tidligere, er nok et kjent diskusjonstema i mange klubber. Vi heller til den mening at klubbstyret gjør lurt i å lytte til de sistnevnte. Regelen er at man heller risikerer å miste medlemmer på grunn av valg av spilledag og når spillekveldene avsluttes, enn når de startes opp. Når spillekvelden starter, er medlemmene gjerne langt mer fleksible i forhold til. Så prøv heller å ta igjen den halvtimen dere måtte risikere å miste ved slutten av kvelden ved å starte spillekvelden tidligere. Vær også nøye med å overholde avtalt tid for å avslutte spillingen. En enkel måte å regulere det på, er å la være å starte opp nye runder etter et gitt klokkeslett.

Tilrettelegging av spillekvelden og rydding av lokalet etter endt spilling.

Der er naturligvis ingen krav til hvordan klubbstyret velger å tilrettelegge for klubbkveldene. Noen klubber velger å la alt være duket for spilling, når medlemmene kommer. Andre igjen lar medlemmene sette ut det bordet de vil sitte ved og den stolen de skal sitte på, og hente meldebokser og annet utstyr selv.

Skal man komme raskt i gang med å spille, er det en forutsetning at det er lagt til rette for spillerne før de ankommer. Det vil også gi et bedre grunnlag for trivsel blant medlemmene. Det er nå en gang slik at det er forskjell på «Vippetangens Konditori» og «Grand Cafe». Vil klubbstyret legge opp til en høy standard for medlemmene, må det være beredt til å legge mer ressurser i forberedelsene. I enkelte klubber er det en del «Tordenskjolds soldater» som stadig går igjen, når det er snakk om å yte noe for at de andre skal ha det lettvent. Det kan fort bli en kilde til irritasjon.

Det vi anbefaler er at klubbstyret bestemmer seg for hvordan de mener det helst bør fungere i klubben, og samtidig finner ut hva og hvordan medlemmene må medvirke for å nå det servicenivået – enten ved å delta i tilretteleggingen og ryddingen, eller i ytterste konsekvens betale for leiet hjelp i form av en forhøyet spilleavgift.

Vi advarer imidlertid sterkt imot å la medlemmene få «det glatte lag», hvis de ikke legger inn den innsatsen som er nødvendig for å opprettholde den standard som styret har bestemt. Det å gi kollektiv ros, når ting har fungert, er i så måte et lang bedre virkemiddel for å styre medlemmenes innsats. Skulle det vise seg at styret må konstatere at innsatsen fra medlemmene ikke er tilstrekkelig for å opprettholde det nivå styret måtte ønske, er erfaringen at det i så fall er bedre å senke standarden, og gi uttrykk for hvordan de nå skal forholde seg med det endrede opplegget. All informasjon som styret ønsker å gi medlemmene på spillekveldene, bør gis i både muntlig og skriftlig form. Det vil si at de

viktigste punktene i informasjonen bør gis muntlig på spillekvelden for å understreke hva medlemmene bør huske. Papirversjonen av den samme informasjonen vil da fungere som en huskeliste. Vi tenker da ikke på informasjon i form av resultatlistene fra forrige spillekveld, hvis da ikke styret skulle ønske å framheve en god innsats fra en junior eller en uerfaren spiller.

Turneringsopplegg

Foran hver spillekveld bør alle få informasjon om hvilken turneringsform det er lagt opp til, og om det er spesielle påmeldingsrutiner som skal følges eller at deltagerne må binde seg til å spille flere kvelder for at turneringen skal kunne gjennomføres.

Naturligvis har alle fått utlevert terminlisten der tilsvarende informasjon gjerne er å finne. Men ikke alle har den samme disiplinen med hensyn på å bruke utdelt informasjon, så dette rådet gjør dere nok lurt i å følge, hvis dere skal unngå unødvendig irritasjon.

Har dere flere urutinerte spillere på spillekveldene, er det viktig å sørge for at turneringsformen er beskrevet mer detaljert. «Howell», «Mitchell», «Monrad», etc. er turneringsformer det kan ta litt tid å skille fra hverandre for en begyner. Informasjonen er lett å gi, og dere kan ved hjelp av denne lett unngå feilsituasjoner under spillingen. Dokumentet «Beskrivelse av forskjellige turneringsformer – opplegg og gjennomføring» gir en detaljert beskrivelse av hvordan de forskjellige turneringsformer skal legges opp og fungerer.

Datastøttet turneringsadministrasjon

Dette var litt om hvilken «software» som skal finnes i klubben. Flere og flere klubber går etter hvert over til datastøttet turneringsavvikling. Og det setter nye krav til nødvendig materiell.

Basis utstyr for datastøttet turneringsavvikling, er at man har pc, programvare og lisenser, printer og papirkutter tilgjengelig, samt rikelig med papir for utskrift av resultater og materiell. De som benytter slikt utstyr bruker gjerne også ferdigdelte spill og spilldubletter for å få full utnyttelse av programvaren.

Forbundets administrasjonsverktøy – SparTi – har programvare som muliggjør datastøttet turneringsadministrasjon for de vanligst brukte turneringsformene. Alle klubber ventes å ta i bruk dette administrasjonsverktøyet innen 2010, og da vil alle kunne ha muligheten for datastøttet turneringsadministrasjon uten ekstra kostnader til programvare og lisenser.

BK2000 er en annen programleverandør som forbundet anbefaler for klubber med krav til større funksjonalitet og fleksibilitet i oppsett av turneringer.

Avveilingen med hensyn til funksjonalitet og kostnader må naturligvis klubbene ta selv. At datastøttet turneringsadministrasjon er kommet for å bli er det ingen som helst tvil om. Du kan tilpasse turneringstilbudet til medlemmene og gi en mye bedre resultatservice ved å arrangere turneringer på denne måten, enn ved vanlig manuell administrasjon. Samtidig vil vi ikke unnlate å nevne at datastøttet turneringsadministrasjon krever en strammere organisering av turneringsopplegget og noe mer forarbeide før turneringen starter enn med manuell administrasjon. Vi vil anbefale alle klubber å prøve ut om datastøttet turneringsadministrasjon passer for dere. Du kan lese mer om hvilke programmer som finnes tilgjengelig og hvilke fordeler det kan gi dere i dokumentet «Datastøttet turneringsadministrasjon»

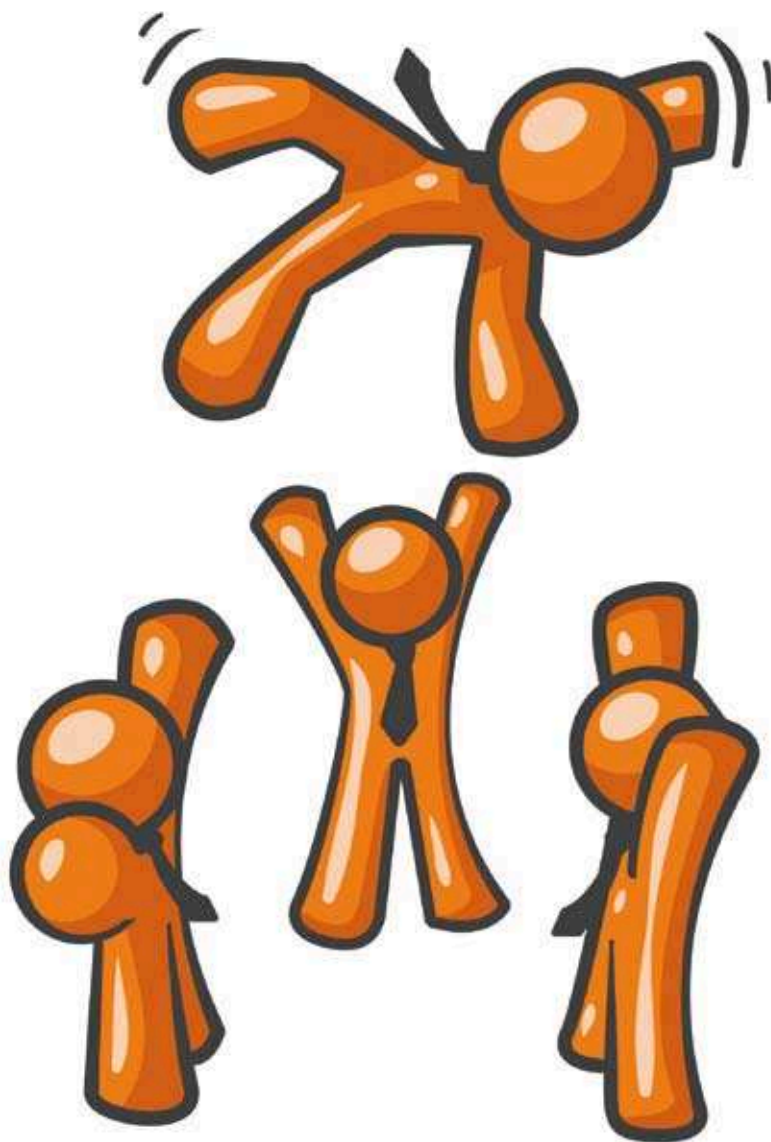
Bridgemate

Bridgemate er det nyeste tilskuddet på teknologifronten i datastøttet turneringsadministrasjon. Det er et hjelpemiddel som forenkler turneringsadministrasjonen ved at spillerne ved hjelp av terminaler på hvert spillebord selv registrerer spillerdata og spillresultater. En nærmere beskrivelse av Bridgemate og brukerveiledning for bruk av terminalene finner du i dokumentet «Bruk av Bridgemateterminaler»

Rutiner for innkreving av spilleavgifter

De fleste klubber avkrever medlemmene en avgift for å delta på spillekveldene. Spilleavgiften er klubbens viktigste inntektskilde, og sørger for at klubben har midler til å betale lokaleie, utgifter til premier og innkjøp av nødvendig materiell.

Spilleavgiftens størrelse varierer med hvilke utgifter den enkelte klubb har til turneringsadministrasjonen og hvilken inntektspolitikk klubben har. Vi skal ikke gi oss inn på å gi noen anbefalinger her om hva spilleavgiften bør være. Til det er det store variasjoner fra klubb til klubb. For tiden er det normale at klubbene har spilleavgifter varierende fra kr 25,- til kr 100,- pr. spillekveld. Innkrevingen skjer gjerne ved at spilleavgiftene samles inn ved oppmøtet på spillekvelden eller under spillingen.

Flere klubber har etter hvert også tatt i bruk klippekort eller termin-/sesongkort. Fordelen ved slike ordninger er at klubben får en bedre oversikt over hvilke inntekter den vil ha i løpet av sesongen, og reduserer pengehåndteringen på spillekveldene.

Bruk av slike kortsystemer gir også muligheter for å variere spilleavgiftene, hvis man for eksempel ønsker å rabattere utgiftene for de ivrigste spillerne. Samtidig vil det kunne medvirke til et bedre og mer stabilt oppmøte på spillekveldene ved at det tross alt er de færreste av oss som liker å «kaste bort» penger ved ikke å benytte allerede betalte spilleavgifter.

Kortene kan man til en rimelig penge få trykket opp ved et lokalt trykkeri, eller ganske enkelt skrive det ut selv på egen PC. Risikoen for at det skal komme «forfalskninger» tror vi trygt dere kan glemme. Skulle det skje, har nok klubben betydelig større problemer enn tap av noen kroner i inntekter.

Turneringsledelse

Mange klubber har en autorisert turneringsleder som kan klare opp i tvister som måtte oppstå under spillingen, men slett ikke alle har tilgang til slik «luksus». Uansett bør en av spillerne på en spillekveld være utpekt og gitt ansvaret for å skille mellom rett og galt når situasjoner måtte oppstå. Dette er gjerne ikke noen misunnelsesverdig funksjon, da oppfatningene om oppstått feilsituasjon gjerne spriker stort mellom de spillere som er involvert. Det er styrets oppgave å støtte den som er gitt det faglige turneringslederansvaret så godt som mulig. Regelen bør være at når «domaren säger at svaret er fel» bør avgjørelsen være udiskutabelt i bridge som i annen idrett. Alternativt må styret utarbeide appellprosedyrer, som er opplest og vedtatt av medlemmene.

Pauser i spillingen

Å ha faste pauser i spillingen er vel ikke vanlig i de fleste klubber. Men vi vil påpeke at det kan være hensiktsmessig både av hensyn til det sosiale liv i klubben og til de av medlemmene som gjerne må ha dekket sitt nikotinbehov. Røyking i spillelokalet «er ut», og det er neppe noen klubber som lenger tillater røyking under spillingen. Å diskutere meldinger og spilleføring er derimot «inne». De fleste av oss «bare må» fortelle om hva som skjedde under det og det spillet. Tidsavgrensede pauser i spillingen kan være med på å fremme interaksjonen mellom medlemmene på en hensiktsmessig måte.

Pauser må naturligvis tilpasses turneringsavviklingen for øvrig. De klubber som praktiserer dette avholder gjerne pauser når det er avviklet henholdsvis 1/3 og/eller 2/3 av rundene. Da vil man kunne tilpasse pausene avhengig av om det av en eller annen grunn skulle oppstått forsinkelser i turneringsavviklingen.

Materiell

Meldebokser, bordplansjer, kortmapper og slikt er vel standardutstyr i de fleste klubber. Likeledes hensiktsmessige bord og stoler. Alt slikt, samt slipper, meldekort og andre formularer til registrering av spillere og spillresultater kan dere kjøpe gjennom Bridgebutikken (Idrettsbutikken) på NBFs hjemmesider. En halvårlig gjennomgang av bridgematerialet burde være tilstrekkelig for å sikre at man ikke plutselig erfarer at man er tom for nødvendig materiell.

Verktøykassa

I tillegg til denne type standardmateriell kan det være hensiktsmessig å ha et utvalg av forbundets brosjyremateriell liggende framme, slik at medlemmene kan forsyne seg for utdeling til venner og bekjente som har vist interesse for hva bridge er. En oversikt over tilgjengelig brosjyremateriell finner du under avsnittet **profilering**.

Vi vil også anbefale at dere lager til introduksjonsmapper som dere kan gi nye spillere som mer tilfeldig måtte komme innom på spillekveldene. En slik mappe bør inneholde en generell orientering om klubben med oversikt over når og hvor dere spiller, terminliste, vanligst benyttede turneringsformer, oversikt over medlems- og spilleavgifter, medlemsoversikt, hvem som er kontaktpersoner i klubben - kort sagt alt en ny og nysgjerrig spiller kan ha behov for å vite litt om.

Har dere utarbeidet noe slikt som kanskje kunne kalles «bridgevettregler» – altså noe som beskriver hvilken atferd som forventes av spillerne under spillekveldene, hører denne også naturlig hjemme i en slik mappe sammen med noe av NBFs brosjyremateriell.

Serveringstilbud

På spillekveldene er det vanlig at deltagerne får tilgang til kaffe, te og mineralvann og kanskje også en kakebit, vafler eller smørbrød. Noen klubber har et slikt tilbud levert fra stedets restauratør eller får noen av medlemmene til å stå for serveringen. Enkelte klubber har en slik tjeneste helt eller delvis gratis ved at utgiftene er innbakt i spilleavgiften – hos andre må man betale for hva man forsyner seg med.

Hvordan man ordner seg skal ikke vi gi noen mening om, bortsett fra at vi vil anbefale at alle klubber har et serveringstilbud under spillekveldene. Det gir gjerne en hyggelig ramme rundt spillekveldene, samt at det ganske enkelt kan være nødvendig for enkelte å ha tilgang til noe å drikke og spise under en spillekveld som kan vare opptil 4-5 timer.

Tidligere hadde også en del klubber alkoholserving på spillekveldene. Det vil vi på det sterkeste fraråde. Bridge og alkohol har aldri vært noen god kombinasjon, og alkoholserving under turneringer er også et brudd på NBFs etiske retningslinjer. Skal bridge oppfattes som en seriøs sport og hobby, er det en forutsetning at alkohol holdes vekk fra spillelokalene.

Resultatservice fra spillekveldene

En god resultatservice fra spillekveldene er en svært viktig funksjon i enhver klubb. Enten vi tilhører «racerne» av spillerne i klubben eller de som oftest er å finne på nedre del av resultatlisten, så vil vi gjerne få en bekreftelse på hva vår innsats under kvelden

har resultert i så snart som mulig. Vi vil derfor sterkt anbefale at styret legger mye arbeid i å finne fram til best mulig resultatservice fra spillekveldene. Det gir spillerne en god opplevelse av hvordan klubben fungerer, og kan være en vesentlig grunn til at spillerne velger å være medlem av nettopp DIN klubb.

Med datastøttet turneringsledelse blir det naturligvis enklere å ha en god resultatservice.

Da vil dere gjerne være i stand til å gi resultatslipper, runderesultater, spillstensiler og sluttresultater direkte under spillingen. Men resultatene bør også publiseres snarest etter at spillekvelden er gjennomført, slik at deltagerne og andre interesserte får anledning til nærmere å studere hvem som gjorde det godt eller ikke. Klubber med egen hjemmeside bør få lagt ut resultatene og eventuelt spillstensiler helst den påfølgende dag. E-post og SMS kan også være tjenelige hjelpemidler i distribusjon av resultatene fra spillekveldene.

Og naturligvis bør dere i tillegg publisere resultatene i lokale media, hvis dere har anledning til det. Vi vet at de som ofte figurerer på nederste halvdel av resultatlisten ikke alltid synes om å få sine prestasjoner tilskuegjort i lokal avisen. Normalt vil vi vel anbefale at dere lytter til de medlemmene som ikke er de sterkeste bridgefaglig, men ikke i dette spørsmålet. Det å få resultatene fra spillekveldene i lokalavisen har stor profileringsverdi for klubben, og vi mener det bør veie tyngre enn hensynet til de få.

Uansett hvilke hjelpemidler dere har til rådighet og hvilket opplegg for resultatservice dere velger, så vil vi igjen understreke at en god resultatservice er et viktig hjelpemiddel til å gi medlemmene identifikasjon til klubben.

Premiering

Det kan kanskje virke litt rart at vi stresser viktigheten av å ha en god resultatservice, når vi i dette avsnittet drister oss til å mene at det har mindre å bety hvordan klubbens premiebord ser ut.

Misforstå ikke – et opplegg for premiering av innsatsen ved spillebordet bør enhver klubb ha. Imidlertid tilsier erfaringen at for de fleste klubbspillere er størrelsen av premiene mindre viktig, enn det at man blir premiert. Dette kan nok variere noe avhengig av hvor stor spilleavgift klubben krever inn, og hva spillerne synes er «rimelig» premiering i forhold til utgiftene man har ved å spille i klubben. De spillere som er opptatt av premiering vil gjerne finne fram og delta i krets- eller forbundsturneringer, og ikke i samme grad tenke premiering i klubbssammenheng.

Vi vil derfor anbefale at styret godt kan være moderat med hensyn til størrelsen av premiene. Alle synes imidlertid det kan være hyggelig å få noe igjen, hvis man har oppnådd en hyggelig plassering fra tid til annen. Vi ber dere derfor legge mer vekt på bredden i premieringen, og søke å finne et opplegg der også de mer urutinerte spillerne kan få en oppmerksomhet i form av en premie.

Skal dette være mulig å gjennomføre, vil et system med «årspremiering» eller «terminpremiering» være nødvendig. Altså at spillerne opptjener premiepoeng for resultatene på spillekveldene over en avgrenset periode, og premieres ut fra sammenlagte premiepoeng.

Tildeling av Klubb-, Krets- og Forbunds-poeng

Spilling i klubben berettiger de best plasserte spillerne i en turnering tildeling av mesterpoeng. Avhengig av turneringsnivå vil spillerne bli tildelt Klubb-, Krets- og Forbunds-poeng. På ordinære spillekvelder er det klubbpoeng man spiller om. Hvor mange poeng man opptjener er avhengig av antall deltagere, antall spilte spill og plassering i turneringen. Klubbpoengene skal rapporteres inn til forbundet ved bruk av SparTi eller kuponger pr. spiller. For de klubbene som benytter SparTi er det hensiktsmessig å innrapportere etter hver spillekveld. For klubber som sender inn kuponger anbefaler vi innsending to til tre ganger i året – etter høst- og vårterminen - og eventuelt etter avsluttet sommerbridge, hvis dere arrangerer slik.

Klubbpoengene akkumuleres pr. spiller og omregnes til mesterpoeng. 1 forbunds-poeng er lik 10 krets-poeng er lik 100 klubbpoeng. Når en spiller har opptjent tre mesterpoeng, vil klubben få tilsendt en kløvernål for utdeling til spilleren, og spilleren kan kalle seg kløvermester. Det finnes 11 ulike mestergrader man kan oppnå avhengig av hvor mange poeng man klarer å samle som aktiv spiller. Gradene regnet fra den høyeste er: Superstormester, Stormester m/stjerne, Stormester, Grandmester, Sparmester m/stjerne, Sparmester, Hjertermester m/stjerne, Hjertermester, Rutertermester m/stjerne, Rutertermester og Kløvermester. Mens mange oppnår en av de laveste mestertitlene under sin aktive periode som spiller, så er det bare et fåtall spillere som oppnår å kunne kalle seg Superstormester.

Av en eller annen grunn så omtales i daglig tale mellom spillerne gjerne tildeling av mesterpoengene som noe uvesentlig og betydningsløst. Som ansvarlig i klubbstyret skal du imidlertid vokte deg vel for å unnlate å innrapportere oppnådde poeng på spillerne i klubben, eller oppgi gal poengberegning i en turnering. Du vil trolig bli gjort oppmerksom på ditt feiltrinn ganske umiddelbart.

På NBFs hjemmesider vil du kunne laste ned et utregningsprogram for mesterpoeng til din egen PC. Programmet – Mesterpoengkalkulator - finner du under Nedlastbart materiell/**Vedtekter, reglementer og instruksjoner**. Det inneholder kalkulator for alle typer turneringer dere måtte arrangere. (OBS! Poenghøsten har egen poengberegningsmodul.)

Turneringer i klubben med Krets- eller forbundspoeng

Du kan også arrangere turneringer i klubben der deltagerne er berettiget til krets- eller forbundspoeng.

Turnering med krets-poeng

Dersom klubben planlegger å arrangere turnering med krets-poeng skal søknad om dette sendes kretsen innen fastsatt tidsfrist. (Gjelder også sommerbridge eller tilsvarende turneringer med krets-poengbonus.)

Forutsetningen for å få tillatelse til å tildele krets-poeng i en turnering er at innbydelsen til turneringen blir annonsert til alle klubber, og at deltagelsen er åpen for alle spillere i kretsen. I praksis betyr dette at klubbene skal se til at turneringen blir lagt inn i kretsens terminliste, og/eller legges ut på kretsens hjemmeside.

Avgiften for krets-poengturneringer varierer fra krets til krets. Noen kretser foretar kun et påslag i prisen på krets-poengene. Andre har et turneringsgebyr – enten pr. spiller eller et fast beløp pr. turnering.

Etter turneringen må klubben sende inn resultatliste og betale inn avgiften til kretsen. Sjekk opp rutine for dette med kretsen.

Turnering med forbundspoeng

For å tildele forbundspoeng i en turnering, skal du søke NBF om tillatelse på fastlagt søknadsskjema (finnes under «Nedlastbart materiell» på NBFs hjemmeside og sendes også ut til alle klubbene i utsendelse i april). Søknaden skal sendes egen krets innen 20. mai for sesongen 1. september – 31. august, alternativt senest to måneder før turneringen. Tidsfristen er satt for at turneringen skal kunne tas inn i både NBFs og kretsens terminliste. For å få tillatelse må turneringen være åpen for alle NBFs medlemmer og oppfylle spesielle krav til antall spill og antall deltagere, samt at turneringsleder fortrinnsvis skal være forbundsautorisert. Normalt vil kretsautorisert turneringsleder bli akseptert, hvis det ikke er mulig å få tak i turneringsleder med forbundsautorisering.

Søknadsskjemaer om turneringer med forbundspoeng finner du på Forbundets hjemmeside (<http://www.bridgefederation.no/files/{FC0BCF86-24EA-45C6-A173-7A407FC3DC17}.xls>). Søknaden skal sendes via kretsen for anbefaling. Turneringer med forbundspoeng forutsetter at deltagerne har års- eller løser enkeltlisens før turneringen blir arrangert. Unntatt fra dette kravet er spillere fra arrangørklubben.

I forbundspoengturneringer er det en FP-avgift på kr 35 pr. spiller i turneringer over mer enn én dag og på kr 25 pr. spiller i éndagsturneringer. Ved flere puljer er avgiften redusert i de lavere puljene. Denne avgiften inkluderer en avgift på kr 5 til kretsen.

Etter turneringen sendes resultatlisten og et FP-rapportskjema til NBF umiddelbart etter turneringen. Dette er NBFs grunnlag for å registrere forbundspoeng og for å fakturere arrangøren for FP-avgift og enkeltlisenser. Ingen innbetaling av avgift/lisens foretas før faktura er mottatt.

Registrering av mesterpoeng

Klubbpoeng

Klubbpoeng fra klubbens turneringer kan deles ut på tre måter:

Tradisjonell utdeling av kuponger

Registrering i SparTi

Registrering i filer som sendes til NBF for registrering

Klubbpoengkuponger

Klubbpoengkuponger kjøpes fra Idrettsbutikken.

Negardsveien 3, 2270 Flisa

Tlf.: 62 95 06 30, faks: 62 90 06 11,

Nettbutikk: idrettsbutikken.no,

E-post: bridgebutikken@klubben.no.

Krets- og forbundspoeng

Turneringsleder forutsettes også å sende inn en turneringsrapport. Krets- og forbundspoeng til de enkelte spillere blir registrert på grunnlag av denne rapporten.

SparTi

Klubbpoeng kan registreres automatisk etter siste runde, hvis SparTi benyttes som regnskaps-program. Hvis annet program benyttes kan poengene registreres manuelt i SparTi. Poeng bør registreres for hver enkelt spillekveld for seg. For at de registrerte poengene skal bli registrert i NBFs database og være synlige på NBF Data, må det foretas datautveksling med NBF. Det er ingenting i veien for å sende datapakke etter hver enkelt klubbkveld – det anbefales faktisk.

Bruk av SparTi er beskrevet nærmere i eget punkt.

Registrering i fil

På NBFs hjemmeside (www.bridge.no) finnes excelfil for registrering av klubbpoeng (egen fil for sommerbridge med klubb- og krets-poeng) for nedlasting. Filen må lagres lokalt på din PC før den tas i bruk.

Fil kan også rekvireres fra NBF pr E-post. I filen legges inn medlemsnummer, for- og etternavn på spillerne. For hver spillekveld legges inn antall deltakere, hvilken klubbpoengtabell som benyttes (B for parturnering og C for singelturnering) og puljefaktor (1 hvis man spiller i én pulje, 1,2 i A og 0,8 i B hvis man spiller i to puljer). For detaljer om dette, se «Regler for norske mesterpoeng» under «Reglement/vedtekter» på NBFs hjemmeside. Dette står også beskrevet i brukerveiledningen for filen.

Når ovenstående er lagt inn, legger man inn den enkeltes plassering i riktig kolonne. Ved hjelp av formler slås det opp på riktig sted i riktig tabell, slik at korrekt antall klubbpoeng blir registrert. Formler sørger også for å summere antall poeng og kuponger for den enkelte spiller og antall kuponger totalt.

Er man usikker på en spillers medlemsnummer finnes dette enklest ved å søke i «Medlemssøk» på NBF Data (nbfddata.bridge.no) på internett.

Fil sendes så inn til NBF pr. E-post (bridge@bridge.no) for registrering og fakturering ved passende mellomrom. Det naturlige er å sende inn høstsesongen for seg, vårsesongen for seg og eventuelt sommerbridge for seg. Innsending bør da foretas umiddelbart etter siste spillekveld i perioden.

Poenghøsten

Hvert høst (oktober-november) og vår (mars-april) kan klubben arrangere «Poenghøsten». Det er en vanlig klubbturnering, men klubben må betale en avgift til NBF for å arrangere slik. Inntektene fra Poenghøsten er øremerket internasjonal representasjon. Det vil si at avgiften som klubben betaler kommer i tillegg til budsjettmidler til landslagene.

I Poenghøsten deles det ut krets poeng i stedet for klubb poeng. Avgift til NBF er kr 25 pr. spiller (12,50 for juniorer). Klubben trenger ikke å gjøre noe i forkant av turneringen i forhold til krets/forbund.

Etter at Poenghøsten er avholdt sendes resultatliste med medlemsnummer til kretsen. Avgiften betales også inn til kretsen.

Det skal ikke deles ut klubb poeng.

Kretsen sender rapport til NBF etter hver turneringsperiode, med fakturagrunnlag og grunnlag for registrering av krets poeng. Det er egne excelfiler for dette.

Sommerbridge

De fleste klubber begynner sesongen i månedsskiftet august/september og avslutter i april/mai. Ihuga bridgespillere risikerer da å få en ufrivillig og uønsket bridgeferie. Sommerbridge er løsningen på det problemet. Nå er det ikke alltid slik at en klubb har et spillerunderlag som gjør det mulig å gjennomføre et sommerbridgearrangement med spilling hver eller annen hver uke. Hvis dere ikke har tradisjon for å spille sommerbridge i ditt distrikt, vil vi anbefale at dere søker kontakt med øvrige nærliggende klubber og diskuterer om dere kan lage et slikt arrangement i felleskap.

Et sommerbridgeopplegg bør ha sitt eget budsjett og regnskap. Det er godt tenkelig at man opererer med en annen spilleavgift på sommerbriden enn på klubbens øvrige spillekvelder. Hvis det er økonomisk underlag for det, bør det gis både kveldspremiering og sammenlagtpremiering for deltagelse på sommerbriden. Klubb poeng gis som normalt på spillekvelder. I tillegg kan det, med kretsens godkjenning, deles ut krets poeng som bonus (etter tabell E-2 i mesterpoengreglementet).

Det bør legges litt ekstra arbeid i å markedsføre sommerbridgetilbudet også til spillere i nærliggende klubber. Kretsen vil gjerne offentliggjøre hvilke klubber som arrangerer sommerbridge – hvor og når. Sørg i det minste for å være med på en slik oversikt. Hvis det er turistkontorer i kommunen eller i nabokommunene, bør informasjon om sommerbridge også gis disse. Likeledes bør turisthoteller og gjestgiverier orienteres, og sett gjerne opp en plakat på lokale trafikk knutepunkter og kjøpesentre. Dere kan nok ikke forvente å bli løpt ned av den grunn, men det er alltid hyggelig å få gjester fra nær og fjern på sommerbridgen.

Turneringer over flere spillekvelder

Dere må gjerne legge opp til at en turnering går over flere kvelder med sammenlagtpremierung. Både par og lagturneringer kan hensiktsmessig avvikles på denne måten. Et klubbmesterskap er for eksempel et arrangement som naturlig kjøres over flere kvelder. Vi vil likevel advare mot at turneringer går over mer enn 3-4 kvelder, hvis dere ikke har adgang til å kjøre en pulje parallelt på spillekveldene. Ferie- og reisemønsteret har endret seg mye de siste 10 årene. I dag er det mer vanlig å spre ferie og turer utover hele året i stedet for å konsentrere disse rundt sommer- og vintermånedene. Av den grunn bør det ikke legges opp turneringer som går utover 3-4 kvelder, da dere fort risikerer at enkelte ikke kan delta i hele turneringen. Turneringer som går over flere kvelder kan fort virke ekskluderende og medføre at dere mister spillere på spillekveldene og i klubben. Varier heller med flere 1-, 2- og 3-kveldsturneringer. Erfaringen viser at det stimulerer til spilling, og dere risikerer ikke at spillerne mister interessen for spilling i klubben.

Turneringer i forbunds- eller kretsregi.

En av de store fordelene ved å være medlem av Norsk Bridgeforbund er at man derved også er kvalifisert til å delta i turneringer i forbunds- eller kretsregi. Både forbund og kretsene har et bredt utvalg av turneringer – både par og lagturneringer - som man kan delta i som medlem av NBF.

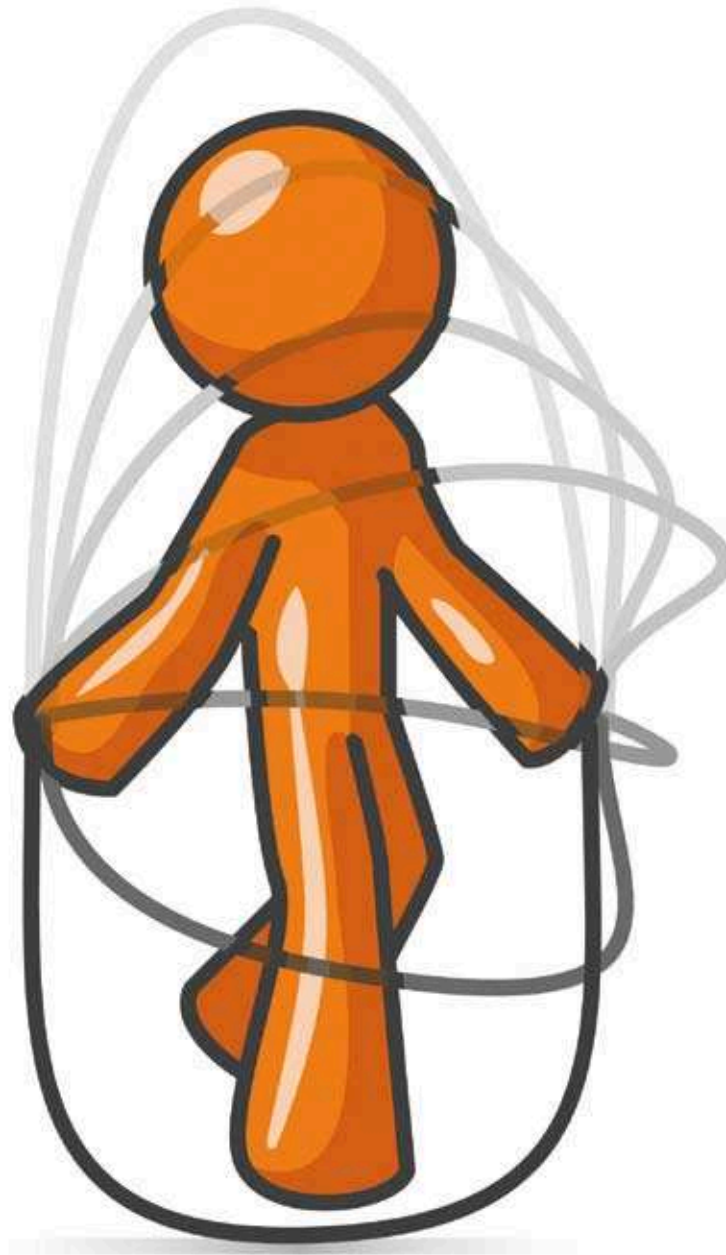
Styret i klubben bør aktivt markedsføre disse turneringstilbudene til sine medlemmer uavhengig av bridgefaglig nivå. Det er gjerne gjennom deltagelse i disse turneringene man virkelig får benyttet og videreutviklet de ferdigheter man har i bridge. Spillere som er ivrige etter å lære mer, bør absolutt delta i disse turneringene. Kanskje er man ikke å finne i toppen av resultatlistene til å begynne med, men resultatene blir gjerne bedre med mer erfaring.

Vi vet at det er mange rundt om i klubbene som er litt tilbakeholdne med å delta på slike turneringer. Lysten kan gjerne være der, men respekten for «storspillerne» kan være tung å overkomme. Derfor er det viktig at klubbstyret medvirker til å pushe på medlemmene

Klubbens drift og aktiviteter – Gjennomføring av spillkvelder

til å delta på disse turneringene. Det skal ofte ikke mer enn en personlig oppfordring før medlemmene «våger» seg ut i den stor bridgeverdenen.

Vi vil anbefale klubber som har økonomisk styrke til det å betale spilleavgiftene – helt eller delvis - for sine medlemmer som vil delta i disse turneringene. Det vil være klubbens tilbud til medlemmene støtte til å videreutvikle deres bridgefaglige kvaliteter. En slik økonomisk støtte kan også være den lille dytten som skal til for at medlemmene første gang oppsøker et spilletilbud utenfor klubben.

NM for klubblag

NM for klubblag arrangeres hver sesong. Turneringen starter tidlig om høsten, går over seks utslagsrunder (cup), med en finale på forsommeren. Hver klubb kan delta med så mange lag den ønsker. Alle som deltar på et lag må være medlem av klubben.

Alle lag deltar fra første runde. For at antall deltakere i andre runde skal bli riktig, vil et tilstrekkelig antall tapende lag i første runde (de som har tapt minst), gå videre til andre runde.

Det spilles 32 spill i kampene i de to første rundene, 36 i de to neste rundene og 40 i de to siste rundene. (Antall spill fra tredje runde kan reduseres til 32/36 dersom lagene blir enige om det før kampstart). Ingen kan delta på mer enn ett lag i utslagsrundene.

Men i finalen tillates lagene å ta med én spiller som tidligere har deltatt på et utslått lag fra samme klubb.

Fra og med andre runde er det krav om spillerlisens. Spillere som ikke har årslisens må betale enkeltlisens (kr 100 pr kamp – halv pris for juniorer).

Trekningene foretas innenfor soner. Disse er forholdsvis små i de første rundene, utvides gradvis, og det er fri trekning over hele landet i sjette runde.

For øvrig vises det til reglementet for NM for klubblag i NBFs Turneringsreglement (NBFs hjemmeside) eller utdrag av dette i Håndboka. Påmelding foretas fra klubben innen 1. oktober. Påmeldingen skal rangere lagene dersom klubben melder på flere lag. Lagkaptein må oppgis for hvert lag, samt E-postadresse og telefonnumre kapteinen kan kontaktes på. Påmelding, registrering av spillere og resultater, publisering av trekninger og resultater skjer på et eget nettsted: <http://eple.hib.no/bts/>.

Seriemesterskapet

Seriemesterskapet arrangeres hver sesong i fire divisjoner med pyramideinndeling. Lagene representerer en krets. Alle spillere på et lag må være medlem av en klubb i den krets laget representerer. I 1.-3. divisjon består et lag av fire-seks spillere. I 4. divisjon er det ingen begrensning av antall spillere på et lag.

SM arrangeres over to helger – én i november og én i februar (normalt). Vanligvis foregår 1.-2. divisjon en helg for seg, og 3.-4. divisjon helgen før eller etter. Etter endt turnering er det opp- og nedrykk.

1. divisjon består av ti lag. Tre lag rykker ned etter endt sesong.
2. divisjon består av tre avdelinger med tolv lag. Vinnerne rykker opp, de fire siste rykker ned.
3. divisjon består av tolv avdelinger med ti lag. Vinnerne rykker opp, de tre siste rykker ned.
4. divisjon består av inntil 36 avdelinger med (5)6-12 lag. Vinnerne rykker opp.
Hvis antall avdelinger er mindre enn 36 rykker et tilstrekkelig antall andre plasser opp.
De rangeres etter antall lag i avdelingen, deretter etter oppnådd antall vinnerpoeng.

Avdelingene i 2.-4. divisjon settes opp geografisk.

Påmelding av lag foretas til kretsen man representerer. Påmeldingsfristen fra kretsene til NBF er 1. oktober. Påmelding til kretsen bør derfor foretas noe tidligere, helst innen 25. september.

Lag som er kvalifisert til 1.-3. divisjon fra foregående sesong bekrefter laget ved å gi beskjed til kretsen om hvilke spillere som skal delta, hvem som er lagkaptein og ved å betale inn startkontingenten til kretsen. Noen kretser betaler hele eller deler av startkontingenten i de tre øverste divisjonene.

Dersom et lag i 1.-3. divisjon ikke er intakt (består av minst tre spillere fra laget i forrige sesong) har det ikke krav på plassen sin. Det er da viktig at kretsen får beskjed om dette så tidlig som mulig, slik at kretsstyret i god tid kan ta stilling til hva som skal skje med

Verktøykassa

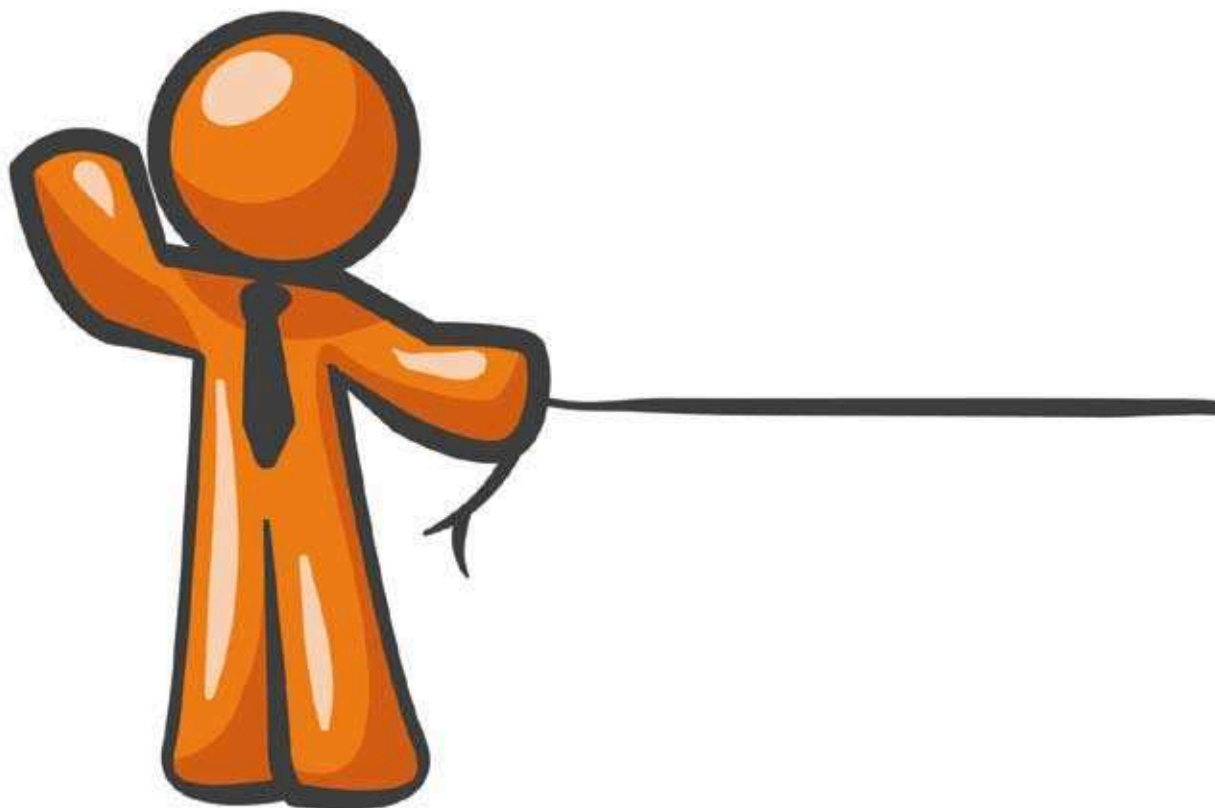
denne plassen. I noen tilfeller vil det kunne tenkes at et lag med færre enn tre spillere fra foregående sesong får beholde plassen. Men oftest vil det kunne arrangeres stikkamp(er) mellom flere lag om en slik plass. Dette er det opp til det enkelte kretsstyre å avgjøre – eventuelt i henhold til eget reglement for dette (hvis kretsen har et slikt reglement).

MP-treffet

Den første uka i desember arrangerer forbundet MP-treffet. Det er en landsomfattende parturnering. Den arrangeres mandag – torsdag med egen spillserie hver dag, slik at spillere kan delta flere dager. Klubben kan velge å arrangere turneringen alle dagene hvis de ønsker det, men må følge opplegget fra forbundet fullt ut.

MP-treffet er en fasitturnering (spillene er hentet fra en reell turnering og poengene er fastsatt ut fra denne). Hver turnering går over 27 spill.

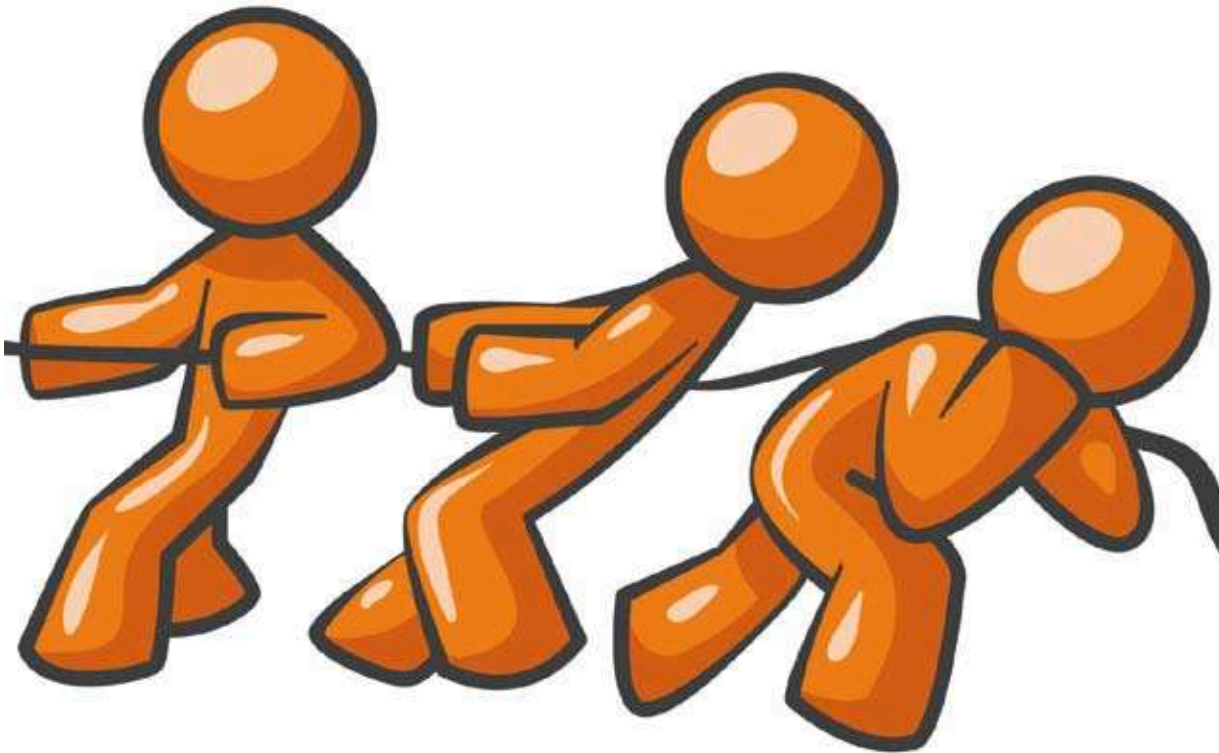
Turneringen arrangeres som 3-bords serieturnering (3x5 + 2x6 spill), 4-bords Howell (én runde med 3 spill), 5-bords Howell med 9-16 par (blindtarmer), 9-bords Mitchell med 17-18 par eller avbrutt serieturnering med 9x3 spill. Det kan om ønskelig arrangeres flere puljer samme dag.

Opplegget for turneringen sendes fra NBFs kontor i forkant av turneringen. Arrangøren må sørge for forhåndsdublering av spillene. Spillfiler til dubleringsmaskin kan bestilles via forbundskontoret.

Det utdeles krets-poeng i hver pulje etter egen skala og forbundspoeng på landsbasis hver dag. Se Regler for norske mesterpoeng på NBFs hjemmeside. Mesterpoeng registreres direkte i NBFs database. **Det skal ikke deles ut klubbpoeng.**

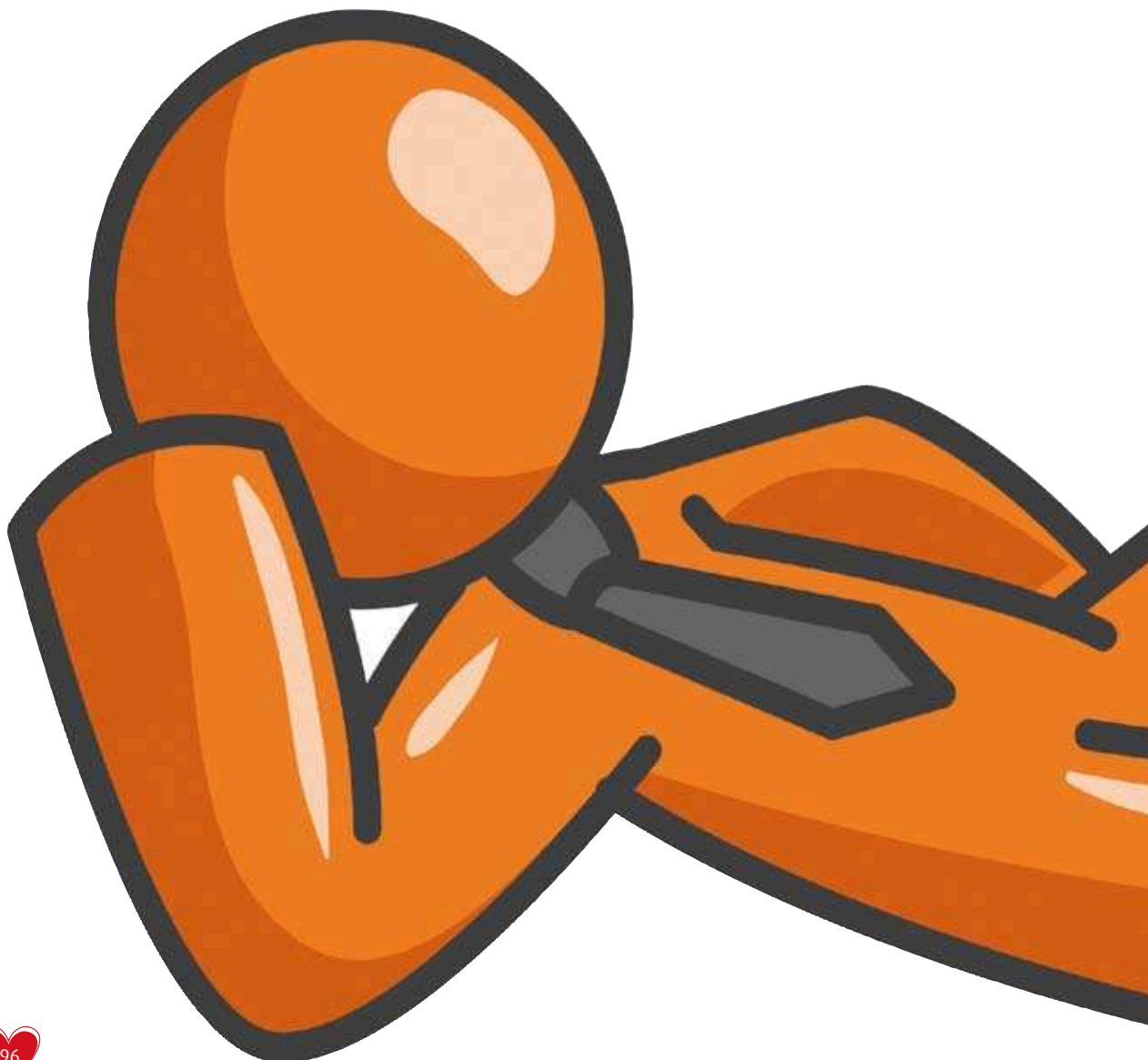
Beste tidel på landsbasis premieres hver dag. Arrangøren fastsetter selv startkontingenten, hvorav kr 100 pr par skal til NBF. ***Startkontingenten faktureres fra NBF etter turneringen. Ingen innbetaling foretas for faktura mottas.*** Alle arrangører sender oppgave til NBF om antall puljer som skal arrangeres på hvilke(n) spilledag(er) innen fastsatt frist – se NBFs Håndbok.

Kretsmesterskap

Alle kretser arrangerer kretsmesterskap for par og lag. Mange kretser arrangerer også kretsmesterskap i andre klasser (mix, singel, junior, damer, veteran).

Reglementene kan her variere fra krets til krets når det gjelder lagdannelser i KM lag. Det vanlige er at et lag representerer en klubb, og da må alle spillerne på et lag være medlem av den klubben laget representerer. Noen kretser har reglementer for det er fri lagdannelse innen kretsen. Da må alle spillerne på et lag være medlem av en klubb i kretsen, men ikke nødvendigvis av samme klubb.

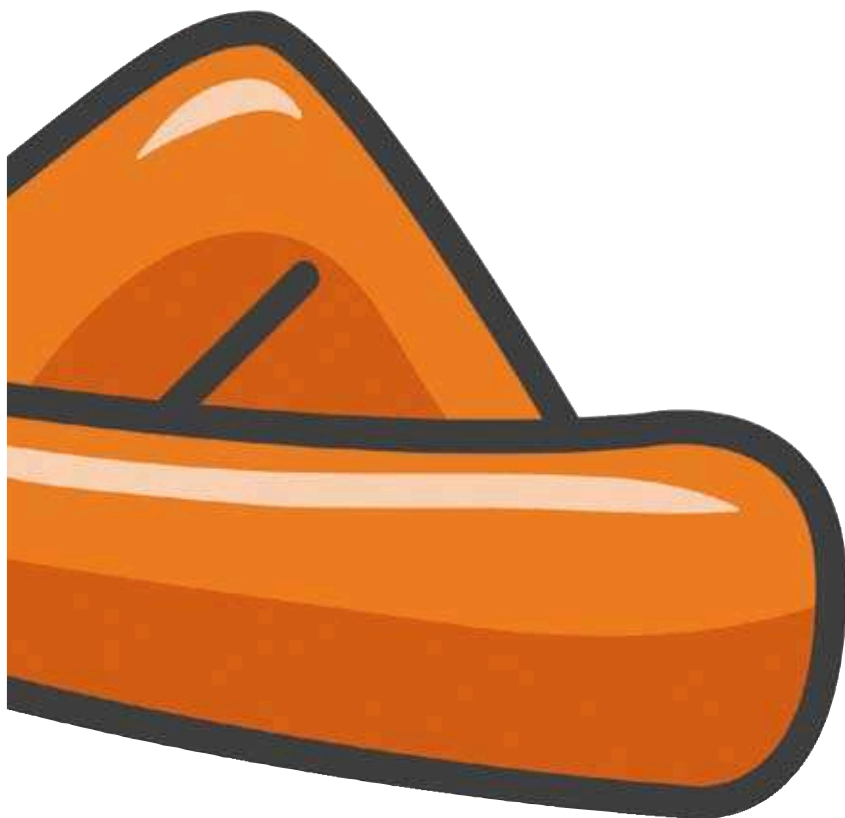
Til parmesterskapene er det fri pardannelse. Men så fremt det ikke er snakk om åpne mesterskap (åpne for deltagere utenfor kretsen) må alle være medlemmer av en klubb i den aktuelle kretsen. Påmelding foretas innen de aktuelle frister som finnes i kretsens terminliste. De fleste kretser sender også ut egne innbydelser til sine turneringer til alle klubbene i kretsen, i tillegg til å publisere disse på kretsens hjemmeside på internett.

Det er viktig at klubben gjør disse turneringene og påmeldingsprosedyre kjent på klubbkveldene og i eventuell annen kommunikasjon med medlemmene.

Klubber som arrangerer åpne turneringer

Det er mange klubber som etter hvert arrangerer egne turneringer som er åpne for alle medlemmer i NBF. Og det gjelder det samme her som for forbunds- og kretsturneringene – dere bør absolutt oppfordre medlemmene i klubben også å delta på disse.

Innbydelser til alle turneringer med forbundspoeng kan dere finne på NBFs hjemmesider. Der kan medlemmene også melde seg på til turneringer i god tid i forveien. Markedsfør det turneringstilbud i klubben som arrangeres av klubber i nærheten av din klubb. Det er god informasjonstjeneste for medlemmene.

Klubbens drift og aktiviteter – Beskrivelse av forskjellige turnerings- former – opplegg og gjennomføring

Klubbene arrangerer tradisjonelt stort sett parturneringer som scores med matchpoeng (hvor toppen på et spill er lik antall bord minus 2). I hovedsak fordi det er tradisjon for det. Og fordi det er lettvisnt å gjennomføre samme type arrangementer.

Men man kan godt variere dette:

- ved å varierer mellom par-, lag- og singelturneringer
- ved å variere turneringsform
- ved å variere utregningsmetode

Slik variasjon kan stimulere interessen til medlemmene i større grad enn et helt uniformt turneringsopplegg gjør.

Hovedformer for par- og lagturneringer

Vi skiller mellom fire hovedformer for par- og lagturneringer

Mitchellturneringer

Serieturneringer

Howellturneringer

Monradturneringer

Den vanligste turneringsformen i norske klubber er Howellturneringer. Klubber som benytter dataregnskap spiller i hovedsak serieturneringer eller monrad. Mitchellturneringer er i bruk i mindre grad, men kan være nyttig ved visse bordantall for klubber som ellers spiller Howell.

Mitchellturneringer

Fordelen med Mitchellturneringer er at man ikke trenger bordplansjer og ingen forberedelser.

Prinsippet er at NS sitter rolig ved alle bord, ØV flytter etter hver runde ett bord høyere (dvs. fra bord 1 til 2, 2 til 3 osv.) mens spillene etter hver runde leveres ett bord lavere (sendes i motsatt retning av ØV-parene).

Bord 1 starter med spillserie 1 (spill 1-2/1-3/1-4 osv. avhengig av totalt antall spill), bord 2 med spillserie 2 og så videre.

Ved ulikt antall bord legger man bare ut spillseriene, ber spillerne ta plass, gi og spille spillene som ligger på bordet. Så spiller man like mange runder som det er bord. Når turneringen er ferdig har alle spilt mot alle par som sitter i motsatt retning.

Ved likt antall bord må man være omhyggelig med et par ting. Da skal det være et blindbord midt på (dvs. mellom bord 4 og 5 med 8 bord). Man legger ut spillserier fra bord 1 og utover. Det skal ligge en spillserie på blindbordet. Høyeste bordnummer skal ikke ha en egen spillserie – de deler spill med bord 1. Spillene som spilles på bord 1 og høyeste bordnummer sendes til nest høyeste bordnummer. NS ved bordet "før" blindbordet henter nye spill på blindbordet. De bør instrueres om å passe på å hente riktige spill. Spillene spilles i stigende rekkefølge; etter 10-12 skal de spille 13-15. NS på bordet "etter" blindbordet instrueres tilsvarende om å legge de spillene som er spilt på blindbordet.

Se illustrasjon av Mitchelloppsett på neste side.

Ulempen med Michell er at du får to resultatlister; én for NS-parene og én for ØV-parene, og deler ut klubbpoeng i to puljer. Dette kan bøtes på ved å variere retningene i visse runder (såkalt Bofors-Mitchell), men det skal vi ikke gå inn på her.

Mitchellturnering kan være nyttig i kvalifiseringsturneringer og på klubbkvelden hvis man ikke spiller barometerturnering og har ni bord. 9-bords Howell gir 17 runder og 34 spill, mens Mitchell gir 9 runder og 27 spill.

Serieturnering

Ved serieturnering spiller hvert par mot alle de øvrige deltakende par, og i hver runde spiller alle bord de samme spillene. Serieturnering kan også benyttes i lagkamp, men da er det ikke nødvendig at man spiller samme spill i hver kamp. (Man kan stokke og gi kort ved bordet i hver enkelt kamp.)

Fordelen med serieturnering er at man kan regne ut resultatene etter hver runde, slik at alle kjenner den aktuelle stillingen i turneringen.

Ulempen med turneringsformen er at det fordres at man har forhåndsdublerte spill i tilstrekkelig antall, og normal at man har en ikke-spillende turneringsleder/regnskapssjef og tilgang til dataregnskap. Dette medfører at serieturneringer gir klubben atskillig større kostnader enn Mitchell og Howell.

Seriesystemet kan benyttes i singelturneringer inntil 9 bord.

Serieturneringer er lagt opp (for de fleste bordantall) slik at høyeste parnummer sitter fast NS på bord 1 og spiller mot de øvrige parene i stigende rekkefølge. Flyttingen av deltakerne er fra bord 1 utover til det høyeste bordnummeret (snubordet) og tilbake innover mot bord 1, slik at alle spiller to ganger på hvert bord unntatt bord 1.

Serieturneringer kan avbrytes på et hvilket som helst tidspunkt (da får ikke alle spilt mot alle), slik at man kan spille et fast antall spill uavhengig av antall deltakende par.

For å avvikle serieturnering må man ha bordplansjer som forteller hvem som skal sitte hvor med flytteanvisninger, slik at spillerne vet hvor de skal neste runde.

Lag-Mitchell

Mitchellsystemet kan også brukes til å avvikle lagtturnering. Dette kan gjøres på to måter: Enkel lag-Mitchell og dobbel lag-Mitchell

Enkel lag-Mitchell

Med ulikt antall lag foregår turneringen nesten identisk med par-Mitchell. Lag 1 setter seg ved bord 1, lag 2 ved bord 2 og så videre. Spillserie1 legges ut på bord 1 (spill 1 - x, hvor x=antall spill i runden), spillserie2 ($x+1 - 2x$) på bord 2 og så videre. I første runde stokker og gir spillerne spillene som de har fått utdelt, men uten å spille spillene. Man skal jo ikke spille mot lagkameratene.

Deretter flytter man til runde 2. NS sitter rolig. ØV flytter to bord høyere og leverer samtidig spillene ett bord høyere. Spillene leveres altså fra bord 1 til bord 2, bord 2 til bord 3 mens ØV flytter fra bord 1 til bord 3, bord 2 til bord 4. Når ØV-parene kommer tilbake til sine egne lagkamerater, etter å ha spilt en gang ved hvert av de øvrige bordene, er turneringen over. Da kan de sammenlikne resultatene sine – ikke før, siden de spiller spillene til forskjellige tidspunkter.

Med likt antall lag plasseres lagene ved bordnummer tilsvarende lagnummer. Det må settes ut ett bord mer enn antall lag (med 10 lag skal det være 11 bord). Det legges ut spillserier som ved ulikt antall lag, også en spillserie på høyeste bordnummer, hvor det ikke sitter noe lag i første runde. Spillene i første runde gis uten å spilles. Flyttingen foregår på samme måte som ved ulikt antall lag ovenfor. Ekstrabordet inngår i flyttingen av spill. ØV-parene som kommer til dette bordet får frirunde – det finnes ikke noe NS-par som de skal spille mot. Tilsvarende vil ett NS-par i hver runde få frirunde – når det «ikke-eksisterende» ØV-paret fra ekstrabordet kommer til deres bord. Det er viktig å passe på at flytting av spill fra fribordet blir riktig. Pass på at bord 1 stokker og gir spillene de får i runde 2 – ingen ga disse i runde 1.

Dobbel lag-Mitchell

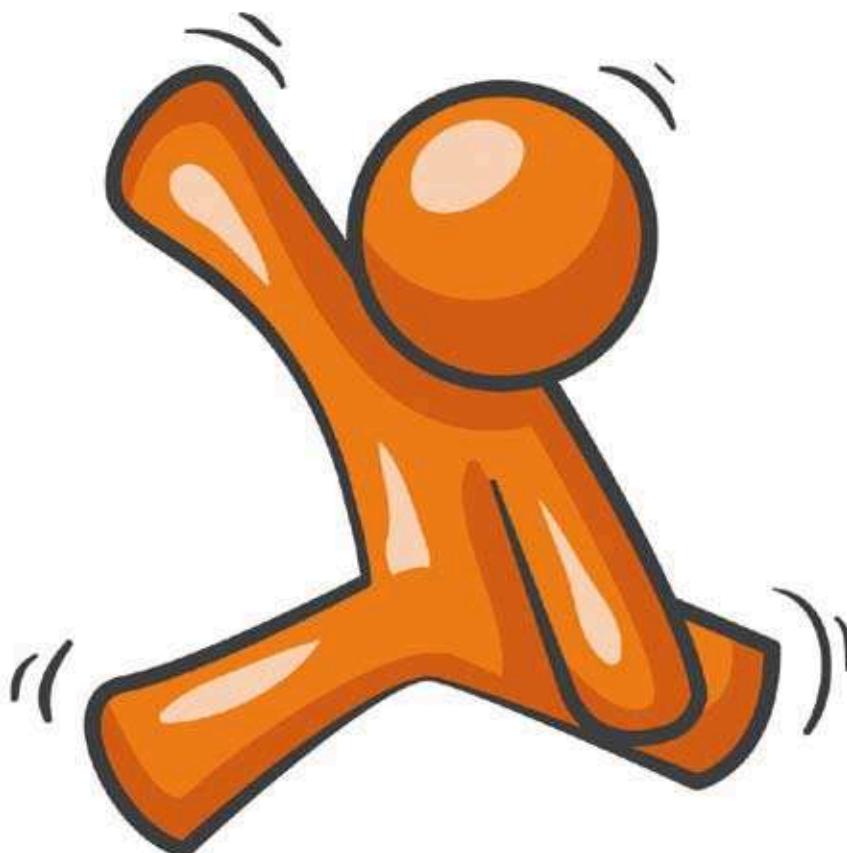
Dobbel lag-Mitchell arrangeres er i realiteten som to parallelle par-Mitchellturneringer. I den ene puljen sitter NS-parene stille. I den andre puljen sitter ØV-parene stille. Mens parene i motsatt retning flytter som i vanlig par-Mitchell.

Med 18 lag lager du altså to 9-bords Mitchellpuljer. Lag 1 sitter fast NS ved bord 1 i "åpent rom" og ØV ved bord 1 i "lukket rom". Tilsvarende sitter lag 2 NS ved bord 2 i åpent rom og ØV ved bord 2 i lukket rom og det samme til og med lag 9. Lag 10 starter mot lag 1, lag 11 mot lag 2 og så videre.

De to bordene som utgjør en kamp deler spill. Alle spill stokkes, gis og spilles i første runde. Spill og spillere flytter som i vanlig par-Mitchell, bortsett fra at ØV sitter stille i lukket rom.

Med et lagantall som fører til likt antall bord i hver pulje må man passe på å ha blindbord midt på, på samme måte som i par-Mitchell med likt antall bord.

Dobbel lag-Mitchell er godt egnet til lagkamper mellom to klubber eller kretser, hvor hver klubb/krets stiller med like mange lag.

Howellturnering

Også i Howellsystemet spiller hvert par mot alle de øvrige parene. Forskjellen fra Seriesystemet er at alle bord spiller forskjellige spill i samme runde. Howellsystemet krever ingen forhåndsdublering av spill, men man må ha bordplansjer som angir hvem som skal sitte hvor, hvilke spill som skal spilles i hver runde og hvordan spillere og spill flytter mellom rundene.

Howellplansjer fås kjøpt fra Idrettsbutikken. Disse plansjene kan også benyttes til serieturneringer.

Howellsystemet kan brukes både til parturnering og lagkamper.

Lag-Howell arrangeres tilsvarende dobbel lag-Mitchell, idet man lager to parallelle Howellpuljer. I ”lukket rom” bruker man vridde plansjer, dvs. alle startposisjoner er motsatt av vanlig Howell. Høyeste lagnummer sitter stille ØV i lukket rom og starter mot lag 1, osv. Man følger bare bordplansjene for ”åpent rom” og setter seg motsatt vei.

Svansbord

Innsetting av svansbord kan løse to typer problemer:

Det dukker opp to nye par like etter start Unngå ugunstig antall spill

Mange kjenner problemet med at klubbkvelden eller en turnering har blitt satt i gang, og så dukker det opp to par som av en eller annen grunn har blitt forsinket, og derfor ikke rukket fram til start. Man har egentlig ikke lyst til å avvise dem, men samtidig har man ikke lyst til å avbryte turneringen og starte på nytt. Løsningen er å sette inn et svansbord.

På klubbkvelden spiller man Howellturneringer. Og selvfølgelig dukker det opp seks bord. Elleve runder fører til at man må spille 22 eller 33 spill. Det første alternativet er etter alles oppfatning for få spill, mens det siste alternativet er for mange for flertallet. Også her er løsningen innsetting av svansbord. 5-bords Howell gir ni runder og 27 spill, noe de fleste synes er perfekt.

Fordelene med svansbord er altså åpenbare, som vist ovenfor. Svansbord kan settes inn både i Howell- og Serieturneringer. Ulempen er at innsetting av svansbord fører til at det blir to par man ikke får møte.

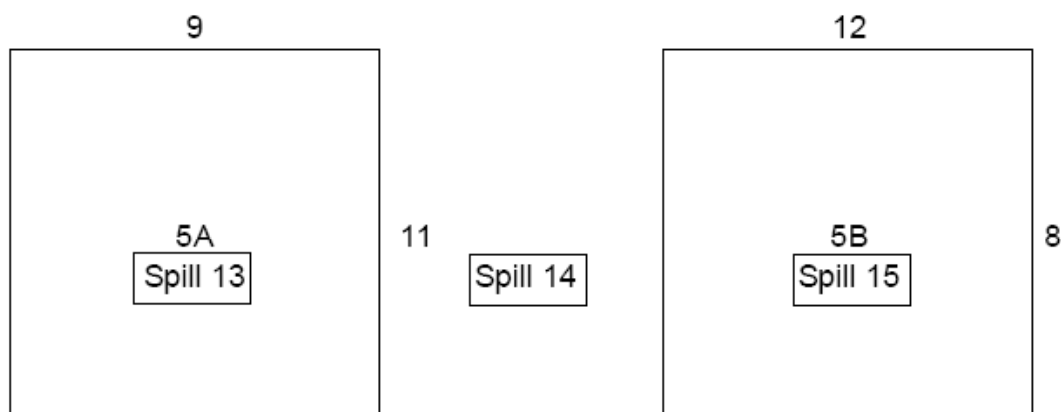
Det kan settes inn svans på alle bord med unntak av bord 1. Vanligvis setter man inn svans på det høyeste bordnummeret. Man lar to nabobord ha samme bordnummer og kaller det ene bordet A og det andre bordet B. NS ved bord A og ØV ved bord B (eller

Verktøykassa

omvendt) får parnummer 1 og 2 høyere enn sitteparet på bord 1. (11 og 12 hvis man setter inn svans i en 5-bords turnering). Det kan være en fordel å ha kopi av bordplansjen for dette bordet.

Disse to parene blir sittepar, og sitter altså rolig på sine plasser hele turneringen. De øvrige parene flytter rundt på normal måte i henhold til flytteanvisningene. Når de kommer til svansbordet, setter de seg i riktig retning ved det bordet hvor det er ledige plasser og flytter videre derfra etter flytteanvisningene på bordplansjene. I howellturnering må de to bordene som utgjør svansen dele spill. Ved ulikt antall par benytter man en "halvsvans". Da bør man passe på at det manglende paret sitter NS på svansen (slik at de to sitteparene i turneringen sitter i motsatt retning).

Svans på bord 5 i 5-bords Howell ser slik ut, oppsett for runde 1:

Monradturnering

I en monradturnering møter til en hver tid den deltaker som ligger på 1. plass den som ligger på 2. plass, eventuelt den høyest plasserte deltaker vedkommende ikke allerede har spilt mot. Slik settes motstandere opp for alle deltakerne. Dermed vil alle møte deltakere som ligger plassert i nærheten av en selv på resultatlisten.

Monradturnering er et godt alternativ for turneringer hvor man bare rekker å spille mot en liten del av de øvrige deltakerne. I en avbrutt serieturnering risikerer man at noen deltakere møter få eller ingen av de øvrige deltakerne i toppen eller bunnen av resultatlisten. Dette er urettferdig, da det føre til at noen deltakere har lettere/vanskeligere for å oppnå gode resultater enn andre. Monradsystemet tar bort mye av dette problemet.

For å arrangere monradturnering kreves det forhåndsdublerte spill og dataregnskap.

Utregningsmetoder

Følgende utregningsmetoder er vanligst å bruke:

Matchpoeng (vanlig parberegning)

IMP (International MatchPoints)

Butler

Kryss-IMP

Matchpoeng er den vanlige metoden for å tildele poeng i parturneringer. Tildelingen er slik at hver deltakers score sammenliknes med de øvrige resultatene. For hver score som er dårligere enn din egen score tildeles du 2 poeng, for hver lik score 1 poeng og for hver bedre score 0 poeng.

På denne måten blir toppen på spillet lik antall par-2 og middel på spillet antall bord-1. Utrengingen foregår på en enklere måte enn dette, og er meget enkel å utføre – også manuelt.

Verktøykassa

IMP

I lagturneringer benyttes i de aller fleste tilfeller IMP (International MatchPoints) som konverteres til VP (vinnerpoeng).

Grunnlaget for beregning av IMP er differansen i score mellom de to bordene. Hvis NS i åpent rom har vunnet 4 spar utenfor sonen og scoret 420, mens de har gått en bet i lukket rom, og scoret -50, blir differansen 470 som ut fra IMP-tabellen nedenfor gir 10 IMP til hjemmelaget.

IMP-tabell:

20 -	40	=	1
50 -	80	=	2
90 -	120	=	3
130 -	160	=	4
170 -	210	=	5
220 -	260	=	6
270 -	310	=	7
320 -	360	=	8
370 -	420	=	9
430 -	490	=	10
500 -	590	=	11
600 -	740	=	12
750 -	890	=	13
900 -	1090	=	14
1100 -	1290	=	15
1300 -	1490	=	16
1500 -	1740	=	17
1750 -	1990	=	18
2000 -	2240	=	19
2250 -	2490	=	20
2500 -	2990	=	21
3000 -	3490	=	22
3500 -	3990	=	23
4000 -		=	24

Differansen i vunne og tapte IMP i hele kampen danner så grunnlag for å konvertere resultatet til VP. Det finnes mange VP-skalaer, avhengig av antall spill i kampen. Uavgjort resultat gir 15-15. Deretter gir økende IMP-differanse VP-resultater opp til 25-5. Vinnerlaget kan aldri oppnå mer enn 25 VP i en kamp, mens større IMP-differanse enn det som skal til for 25-5 kan gi tapende lag helt ned til 0 VP.

Alle VP-skalaene finnes på NBFs hjemmeside (<http://www.bridge.no>) under ”Nedlastbart materiell”. VP-skalaene er konstruert for 8 til 40 spill. Spilles det et spillantall det ikke finnes egen skala for, benyttes skala for nærmeste høyere antall spill.

For kortere kamper finnes det andre poengskalaer – en vanlig skala er Oslopokal-skalaen, hvor differansen i score for hvert spill omregnes til poeng etter følgende tabell:

0 -	10	=	6 - 6
20 -	60	=	7 - 5
70 -	150	=	8 - 4
160 -	280	=	9 - 3
290 -	450	=	10 - 2
460 -	740	=	11 - 1
750 -		=	12 - 0

Butler er en utregningsmetode som baserer seg på IMP-tabellen ovenfor. For hvert spill beregnes datumscore – det vil si gjennomsnittsscoren som er oppnådd på spillet (eventuelt etter at de høyeste og laveste scorene er utelatt). Differansen mellom hver oppnådde score og datumscore omregnes så til +/- IMP ved hjelp av IMP-tabellen. Kryss-IMP er også en utregningsmetode som baserer seg på IMP-tabellen. I motsetning til Butler, beregnes det her ikke noen datumscore. I stedet beregnes IMP-differansen for hvert resultat mot alle øvrige resultater på hvert spill, og alle disse IMP-resultatene summeres. Det betyr at dersom du melder og vinner en utgang i sonen på et spill og alle andre bord stopper i delkontrakt, vinner du 10 IMP multiplisert med antall øvrige bord.

Alle utregningsmetoder som benyttes i parturneringer kan selvfølgelig også benyttes i singelturneringer.

Profilering og markedsføring av klubben i nærmiljøet

Grunnen til at vi har valgt å behandle dette temaet spesielt, er at vi anser at de klubber som gjør en god innsats på dette området vil høste fordeler når det gjelder å tiltrekke seg nye medlemmer til klubben.

For mange av oss som i dag er medlem av en bridgeklubb, kom kanskje vår første kjennskap til at det fantes et kortspill som het bridge gjennom at vi hadde aktive bridgespillere i vår familie og omgangskrets, eller vi ble presentert for spillet på brakka i militæret, på skolen eller universitet og høyskole. Kanskje du ikke engang prøvde å spille bridge, men nøyde deg med å være en passiv tilskuer. Likevel fikk du en gryende nysgjerrighet og interesse for hva dette forunderlige spillet hadde å by på, siden det tydeligvis fascinerte og begeistret så mange. Hva som siden gjorde at du ble en aktiv bridgespiller og førte deg inn i en bridgeklubb, skal vi ikke drodle mer om her. Bare konstatere at nær sagt alle brave borgere i landet før eller siden får et møte med bridge på en eller annen måte. Mange får den samme nysgjerrigheten som du hadde, men dessverre stopper det for de fleste med høflig interesse. Arbeidsbelastning, familieforpliktelser og andre fritidsaktiviteter gjør gjerne at bridge som hobby blir valgt bort. Heldigvis er det alltid noen som senere blir vekket av sin tornerosesøvn og blir å treffe rundt det grønne bord i sosiale sammenhenger eller også i bridgeklubbene.

Veien fra «interessert» til aktiv bridgespiller kan imidlertid være både lang og omstendelig. Men det er disse opprinnelig nysgjerrige og også «ny-vekkede» som først og fremst er siktemålet for klubbens profilerings- og markedsføringsaktiviteter. De må få kjennskap til at det finnes en bridgeklubb i lokalmiljøet og at klubben har et tilbud til nettopp dem. Skal vi lykkes i å tiltrekke oss nye spillere er det et must for enhver klubb – liten eller stor – at alle beboere i det området som sogner til klubben får en stadig påminnelse om at bridge kan være et alternativ for dem.

Disse enkle fakta til tross; klubbene er lite flinke til å fokusere på markedsføring og utnytte de muligheter som foreligger. De færreste har en gjennomtenkt plan for hvordan man ønsker å profilere klubben i lokalmiljøet og hvilke profileringskampanjer som skal gjennomføres på kort og mellomlang sikt.

Hvordan klubbens profilering og markedsføring skal legges an kommer vi snart tilbake til, men først er det viktig å understreke at grunnlaget for en vellykket profilering er at det utarbeides informasjon om bridge som hobby og hva klubben står for.

NBFs brosjyremateriell

NBF har gjennom et rikholdig utvalg av forskjellige brosjyrer sørget for at klubben ikke behøver å bruke tid og krefter på å tilrettelegge den delen av informasjonsmateriellet som går på hva bridge er og hvorfor det er et så fascinerende kortspill for unge og gamle.

Kjenner du ikke brosjyremateriellet fra før, kan du på NBFs hjemmeside gå inn se hvordan de ser ut og hva de inneholder. Materiellet benytter gjennomgangstemaet Bridge –Et spill for livet De brosjyrene du vil finne der er:

Folder - Et spill for deg

Fokuserer på hvilke utfordringer og gleder det å spille bridge gir

Folder - Miljø og verdi i NBF

Fokuserer miljø og etikk ved bridgebordet og i klubben

Folder - Bridge for ungdom

Fokuserer på at bridge er Formel 1 av alle kortspill og som gir mest spenning og utfordringer for den som liker å spille kort

Verktøykassa

Plakat – Bridge Et spill for deg

Fokuserer på hvilke utfordringer og gleder det å spille bridge gir

Lær deg å spille bridge på 5 minutter

Folder som gir en summarisk informasjon om spillets ide og hvordan bridge spilles

Disse brosjyrene promoterer først og fremst bridge som et vidunderlig spill og hobby, og passer svært godt til å deles ut ved eventuelle profileringskampanjer dere eventuelt tenker å gjennomføre. Hvis dere ikke allerede har disse brosjyrene, kan de bestilles fra NBF - gratis bortsett fra forsendelseskostnader.

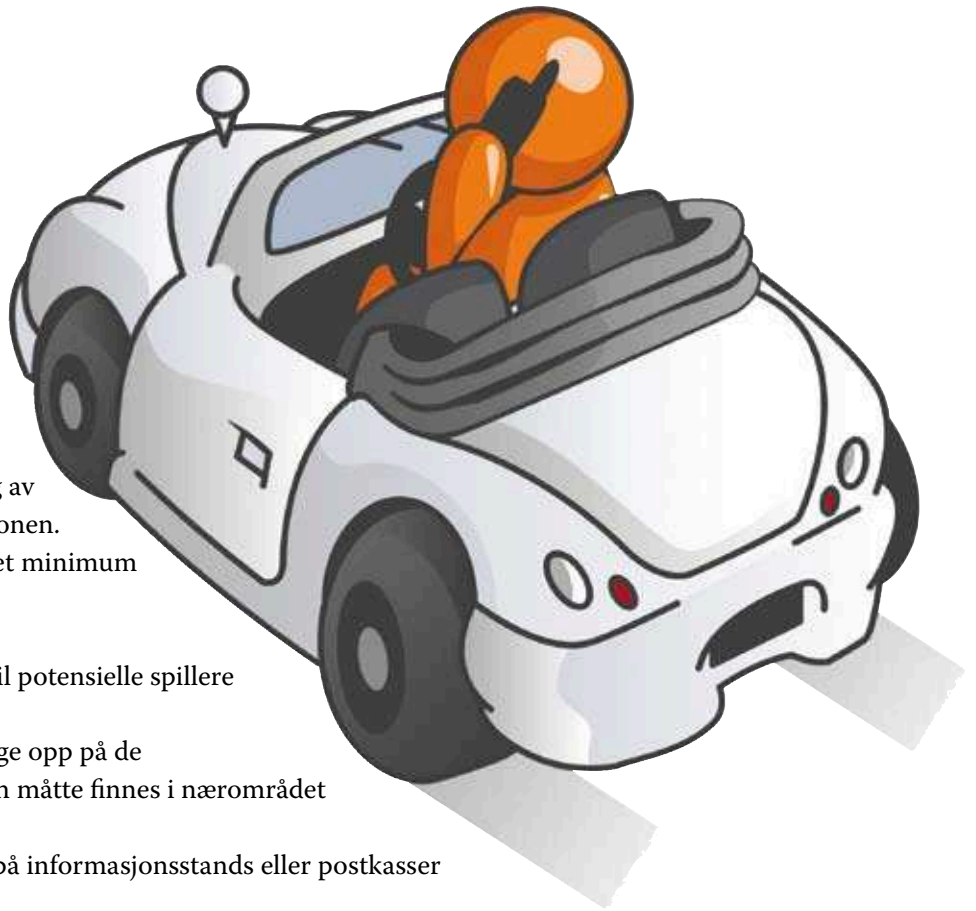
Informasjonsmateriell om klubben

Men det viktigste informasjonselementet gjenstår – informasjonsmateriell om klubben og hva den står for. Og dette materialet må dere nødvendigvis utarbeide selv. Oppgaven å lage denne grunninformasjonen om klubben er imidlertid ikke store jobben og skulle ikke skape særlig hodebry. Det er egentlig litt overraskende å se at det er så vidt mange klubber som ikke allerede har utarbeidet slik informasjon. Om ikke annet enn for utdeling til nye spillere som dukker opp i klubben og som svar på henvendelser fra andre interesserte. Hvis din klubb er av de som ikke har slikt informasjonsmateriell, anbefaler vi på det sterkeste at dere utarbeider det så snart det lar seg gjøre.

Lag en grunninformasjon om som inneholder litt om:

- Hvorfor man skal spille bridge

- Hva formålet med klubben er og hva klubben kan tilby

- Når klubben ble stiftet, antall medlemmer og aktive spillere

- Hvor klubben har sine spillekvelder

- Starttidspunkt og når spillekvelden er forventet avsluttet

- Hvordan spillekveldene er lagt opp

- Hva det koster å spille bridge i klubben

- Om det er spesielle forutsetninger for å spille i klubben

- Hvordan interesserte kan nå kontaktpersoner i klubben for å få mer informasjon

Når dere har funnet fram til hvordan dere vil presentere enkelthetene om klubben, gjenstår det å finne ut hvilke presentasjonsformer som dere vil være tjent med. Den grunninformasjonen dere har laget vil enkelt kunne gjenbrukes i ulike sammenhenger avhengig av formålet med presentasjonen. Vi vil forslå at dere som et minimum utarbeider:

- Et introduksjonsbrev til potensielle spillere
- Et plakat dere kan henge opp på de informasjonstavler som måtte finnes i nærområdet
- En folder for utdeling på informasjonsstands eller postkasser
- Informasjon om klubben på egen internettside (alternativt hjemmeside via SparTi)
- Informasjon om klubben på kommunens internettside
- Forslag til annonsetekst til bruk i lokale publikasjoner

For å forenkle dette arbeidet for dere, har NBF lagt ut maler for introduksjonsbrev, folder om klubben og klubbplakat på sine hjemmesider. Malene kan lastes ned slik at dere etter eget ønske kan endre den informasjonen som er spesiell for egen klubb. Dere kan også få hjelp til å få trykket opp disse forutsatt at dere bestiller et minimumsopplag på 1000 pr. enhet. Eksempler på hvordan disse vil se ut finner du som vedlegg.

Husk at når det gjelder informasjon til bruk i annonser eller på kommunens internettside, er det oppmerksomhetsfaktoren som er det viktige – ikke all den detaljinformasjonen dere har utarbeidet. Informasjonselementene i slike sammenhenger bør derfor begrenses til det mest essensielle: Klubbens navn, spillested og når klubbkveldene finner sted, og hvordan interesserte kan få nærmere informasjon om klubben.

Hvordan gjennomføre profilerings- og markedsføringsaktiviteter?

Godt informasjonsmaterieell er vel og bra og er absolutt en nødvendig del av klubbens profileringsopplegg. Men informasjonen må også bringes ut til publikum i en form som effektivt vekker oppmerksomhet om klubbens eksistens. Profileringsarbeidet har et langsiktig siktemål, og krever at man jobber tålmodig og planmessig uten å ha forventninger om en plutselig oppblomstring av medlemstallet i klubben. Først når man har oppnådd en høy kjennsapsgrad om klubben i nær-området, vil dere kunne høste av de ressurser som legges ned i profilering og markedsføringen av klubben.

Bruk av klubbens egne medlemmer i profileringsarbeidet.

Den beste (og billigste) markedsføringsressurs som klubben rår over er naturligvis klubbens egne medlemmer. Derfor er det viktig å oppfordre medlemmene til å snakke om bridge i sin alminnelighet og klubben i særdeleshet i egen omgangskrets. Nå er det imidlertid slik at selv om de fleste av oss ikke har problemer med å anbefale en butikk eller restaurant fram for en annen, så kan det å anbefale de aktiviteter en selv er en del av overfor «fremmede» kanskje føles kunstig og unaturlig. Dere kan altså ikke forvente at

alle blir overbegeistret for at styret ønsker å involvere medlemmene i markedsføringen av klubben. Dette forholdet bør imidlertid ikke være et hinder for å ta opp temaet i klubben og understreke hvor viktig det er for klubbens ve og vel at medlemmene bidrar i dette arbeidet

«Munn til munn» – metoden

«Munn til munn» – metoden er en særlig sterk form for markedsføring. Og oppstarten av ny sesong kan være et godt tidspunkt for styret til å gi medlemmene oppdraget å gå ut og «selge» bridge som en flott hobby og klubben som et sted å praktisere den i. Vi vil anbefale at dere ber medlemmene ta kontakt med minst ti av sine naboer og/eller andre bekjente for å anbefale bridge som hobby og hva klubben kan tilby. Utstyr dem med brosjyrer fra NBF og en folder som sier litt om klubben, slik at de har nødvendige hjelpemidler til rådighet. Vær imidlertid oppmerksom på at spørsmålet om opplæring alltid vil dukke opp i en slik sammenheng, så styret bør ha tenkt på om og hvordan klubben eventuelt skal løse denne problematikken. Medlemmene skal på forhånd få kjennskap til om klubben har konkrete planer om opplæringsaktiviteter, eller om de kanskje skal bruke anledningen til å kartlegge en potensiell interesse for bridgeopplæring i distriktet.

Verktøykassa

Hvis dere ønsker å gjøre mer enn å henstille til medlemmene om å snakke om klubben, og sette en slik aktivitet inn i en større sammenheng, vil det være naturlig at dere sørger for å få tilbakemelding fra medlemmene om hvem de har henvendt seg til og hva den umiddelbare responsen var. Alle positive responser – også de mer lunkne – bør følges opp. Det kan gjøres med en telefonhenvendelse fra en i styret eller at det sendes et introduksjonsbrev fra klubben der dere klargjør mer om klubben aktiviteter og tilbud, og kanskje også inviterer til et konkret oppfølgingsmøte.

I slike sammenhenger der medlemmene blir bedt om å opptre på vegne av klubben, er det viktig å gi tilbakemelding til alle på hva som er oppnådd og gi de som har gjort en særlig innsats spesiell positiv omtale. Hvis det er kultur for slikt i klubben, kan det være en god ide å kopiere opplegget med rekrutteringspremiering som bokklubbene var særlig kjent for. Det behøver ikke koste stort, og er vel egnet til å konkretisere verdien av å gjøre en innsats for klubben. Alternativt kan dere la medlemmene konkurrere om en oppmerksomhet fra klubben.

Bruk av stands i profileringsarbeidet

Et annen måte å vekke oppmerksomhet om klubben er naturligvis å arrangere profileringskampanjer der man setter opp stands på sentrale steder i lokalmiljøet. Lokale kjøpesentra, trafikale knutepunkt eller arrangementer der kommunen inviterer lokale krefter til å vise fram hva som foregår i kommunen, er gjerne steder en slik profileringskampanje kan gi et godt resultat. Får dere anledning til å presentere dere på bedrifter eller skoler, er det selvsagt et utmerket sted å presentere klubbens tjenester.

Standen bør være plassert slik at folk har anledning til å stoppe opp og følge med på hva som foregår. Sett opp bannere eller plakater på det stedet dere har valgt ut der det tydelig framgår hvem som er eier av standen. La gjerne noen av medlemmene spille bridge på ett til to bord, slik at publikum kan se hvordan spillingen foregår og kan stille spørsmål til spillerne. Men sørg alltid for at minst en person som ikke deltar i spillet kan veilede om hva som foregår og kan gi spesielt interesserte nærmere informasjon om klubben. Det er selvsagt viktig ved slike kampanjer å ha rikelig med informasjonsmateriell både om bridge som hobby og om klubben, som dere kan dele ut til forbipasserende.

Utdeling av brosjyremateriell

Hvis det ikke er plass til å lage en så vidt omfattende stand, eller det ikke er naturlig for publikum å stoppe opp på det stedet dere har valgt, kan dere naturligvis begrense dere til å dele ut brosjyremateriell. Det kan også gi en god oppmerksomhetseffekt, men dere vil naturligvis miste muligheten til å komme i kontakt med de som måtte være spesielt interesserte.

Utdeling av brosjyremateriell postalt

Brosjyremateriell kan dere naturligvis også deles ut postalt. Men det kan være en relativt kostbar måte å profilere seg på, hvis dere er avhengig av å benytte postverket til å bringe ut informasjonsmateriellet til husstandene.

Idrettsklubber o.a. påtar seg gjerne også slike oppdrag mot betaling, men kostnadene vil også med en slik framgangsmåte bli relativt høye.

Fordelen med postal utsendelse er at dere sikrer at alle husstander får materiellet, og ikke bare de som tilfeldigvis

passerer en stand. Og vi kan forsikre de som måtte være i tvile om at også brosjyrer

i postkasser blir lest. I forbindelse med et opplæringstilbud i Østfold og Follo ble det delt ut ikke mindre enn 40.000 brosjyrer til alle husstander i Follo. Selv 2-3 år etter nyter klubbene effekten av den innsatsen. De benyttet egne medlemmer til utdeling av brosjyremateriellet for å holde kostnadene nede. Ved hjelp av rodekart fra Posten ble det kartlagt hvordan klubbene best kunne fordele arbeidsoppgaven på medlemmene, slik at ingen ble belastet med mer enn 2-3 timers arbeidsinnsats for dele ut brosjyremateriellet.

Profilering gjennom lokale aviser og publikasjoner

Omtale av klubben i lokale aviser og publikasjoner gir erfaringsmessig også stor oppmerksomhetsverdi. Forhåpentligvis har dere allerede avtale med lokalavisen om at resultatene fra spillekveldene i klubben gjengis i avisen. En slik resultatservice legges merke til. Naboer og bekjente følger gjerne nøye med i de suksesser - eller mangel på slike - de medlemmer de kjenner oppnår rundt bridgebordet. Det oppleves kanskje ikke alltid som positivt for det enkelte medlem, men for klubben sikrer det regelmessig oppmerksomhet og omtale.

Større oppmerksomhet får dere naturligvis hvis det kommer en artikkel om klubben i lokalavisen. Ta kontakt med aktuelle utgivere for å høre om de er interessert i stoff om klubben. Ofte vil det være medlemmer i klubben som har kontakter i redaksjonen som kan formidle et slikt ønske. Omtalen bør fortrinnsvis skje i form av et intervju med leder eller et medlem i klubben som er høyt profilert i nærmiljøet, eller ved at dere selv utarbeider et forslag til en artikkel som kan trykkes. Om dere ikke har hatt en slik artikkel på trykk tidligere, så gjør likevel et forsøk. En slik henvendelse koster ingenting, og avisredaksjoner er greie slik – de er raske til å si ja eller nei.

Annonsering i lokale aviser og publikasjoner

En alternativ profileringsmåte er naturligvis også annonsering i lokale aviser og publikasjoner. Mange klubber kunngjør sesongstart ved hjelp av en annonse i lokalavisen. Ulempen med annonsering er naturligvis at det er en relativ kostbar framgangsmåte, og vil neppe være det profileringsalternativet som er mest aktuelt for flesteparten av klubbene. Skal dere annonsere, bør dere imidlertid legge litt arbeid i utformingen av annonsen, for å sikre at dere får mest mulig oppmerksomhet om klubben for de pengene dere investerer.

Bruk av klubbens internettside

Flere og flere klubber etablerer etter hvert egen internettside. Litt overraskende virker det som om de fleste betrakter sin hjemmeside som en informasjonsbase utelukkende for egne medlemmer. Forbausende få har et oppslag på hovedsiden beregnet på de som surfer rundt for å finne informasjon om spesielle emner de

er interessert i. Erfarne bridgespillere vil nok alltid finne fram til den informasjonen de søker og hvordan de skal komme i kontakt med klubben. Men det burde være selvsagt at det også skal finnes et i øynefallende «reklameoppslag» på hjemmesiden som er myntet på potensielle spillere som mer tilfeldig er inne på hjemmesiden. Bruk den grunninformasjonen dere har laget og fortell litt om hva klubben kan tilby og hvordan man kommer i kontakt med klubben.

Profilering av klubben på andre internettsider

Søk også å finne fram til andre som har operative hjemmesider i ditt nærrområde og som kan være interessert i å ta inn informasjon om bridgeklubben. Eksempelvis bør det finnes et oppslag om klubben på kommunens internettside. Enhver kommune er interessert i å presentere hvilke alternative kulturtilbud som finnes i kommunen, og vil helt sikkert være behjelpelig med å gi dere et oppslag som minimum inneholder klubbnavn, spillested/-tid, og navn/telefon til kontaktperson i klubben. Andre med internettsider hvor det kan være ønskelig å få lagt inn informasjon om klubben kan være sportsklubber, skoler eller større bedrifter. Hvis dere har egen internettside i klubben må dere passe på at det også legges inn en lenke til klubbens hjemmesiden samtidig.

Oppsummering

Forhåpentlig har det du nå har lest om profilering og markedsføring av klubben gitt deg noen impulser om hvordan dere skal løse denne delen av klubbstyrets oppgaver. Dere velger naturligvis ut det som passer best for dere og setter det inn i en plan for profilering av klubben. Ved å arbeide med dette på sikt vil dere erfare at det slett ikke er noen uoverkommelig oppgave. Husk imidlertid en viktig ting: Alt informasjonsmaterieil dere lager må jevnlig gjennomgås og oppdateres ved endringer. Feilaktig informasjon vil gi et inntrykk av at man ikke tar sitt publikum alvorlig.

Eksempel 1) Introduksjonsbrev til potensielle spillere

DIN bridgeklubb

Her er litt informasjon om DIN bridgeklubb og hva klubben kan tilby deg!

Uansett hvilken erfaring og kunnskaper om bridge du måtte ha, tror vi nok at du vil finne deg hjemme i klubben vår. Formålet med **DIN bridgeklubb** er å gi alle bridgespillere i distriktet - uavhengig av bridgefaglige kunnskaper og tidligere spilleerfaring - et ukentlig tilbud om å spille bridge i en hyggelig atmosfære og vennskapelig kappedyst.

Det fine med bridge er jo at å kjenne til de grunnleggende reglene faktisk er en tilstrekkelig plattform til å spille bridge hvem som helst – hvor som helst i hele verden! Er utgangspunktet ditt litt svakt og vaklevorent, så er det bare praksis og erfaring som skal til for å kunne bli en habil bridgespiller. Det er i denne sammenheng at **DIN bridgeklubb** kan gi deg det tilbudet du trenger.

Det høres kanskje litt høytidlig og uvirkelig å spille bridge i en bridgeklubb, hvis man ikke føler at man fullt ut behersker alle spillets finesser. La for all del ikke det skremme deg bort! Det er det i så fall bare du selv som taper på. I en lokal bridgeklubb som **DIN bridgeklubb** deltar spillere på alle nivåer. Blant de som spiller regelmessig i klubben vil du helt sikkert finne spillere som har det samme kunnskapsnivået om bridge som deg selv. Vi er ingen eliteklubb for de få, men roser oss selv av å ha medlemmer som hører hjemme i størsteparten av det bridgefaglige spekteret. Her vil du møte de medlemmer som ganske nylig har fullført et begynnerkurs - men også de som deltar i turneringer i større sammenhenger.

Kanskje det er på tide å fortelle litt mer om **DIN bridgeklubb**, og hva som foregår på spillekveldene våre:

DIN bridgeklubb er tilsluttet Norges Bridgeforbund gjennom **YY** Bridgekrets og har for tiden **xx** medlemmer. Vi arrangerer ukentlige spillekvelder hver **XX** fra kl. **XX**. Normalt starter i opp sesongen i **XX** måned og holder på til **XX** måned.

På de ordinære spillekveldene våre deltar vanligvis **XX** spillere.

Du er velkommen til å besøke oss når du vil uten at vi stiller krav om medlemskap for å delta. Skulle du finne deg til rette i klubben, og begynne å spille mer regelmessig, vil vi sette pris på at du også registrerer deg som medlem.

Her er noen faktaopplysninger om spillekveldene våre:

- Spillekveldene starter kl. **XX** og varer til ca. **XX**.
- På spillekveldene arrangerer vi bridgeturneringer som kan gå over **X** til **Y** spillekvelder.
- Både av arrangementstekniske grunner og for at spillerne skal få anledning til å møte spillere på samme kunnskapsnivå, foregår spillingen i **X** puljer.
- Hver spillekveld spiller hvert par mot alle de øvrige parene i puljen.
- Alle i hver pulje spiller de samme spillene i løpet av spillekvelden.
- Vanligvis spilles det **X-Y** spill mot hvert av de andre parene.
- På en spillekveld spilles gjerne **XX-YY** spill – avhengig av hvor mange par som deltar.
- Det er ikke krav om at man må møte hver spillekveld, selv om turneringen går over flere kvelder.
- Utgiftene til avvikling av klubbens aktiviteter dekkes ved en spilleavgift på kr **XX** pr. spiller pr. kveld.
- Medlemskap i klubben koster kr **XX** pr. år.
- Du kan få kjøpt forfriskninger som **XX** under spillingen.
- Det er røykeforbud i spillelokalene.

Forhåpentligvis har denne informasjonen inspirert deg til å ta klubben nærmere i øyesyn. Trenger du mer informasjon, vil vi anbefale deg å sende en E-post eller ringer til en i klubbens styre, eller tar kontakt med et medlem du kanskje kjenner fra før. For øvrig finner du aktuell informasjon på vår hjemmeside **XX**.

Føler du at du har fått nok bakgrunnsinformasjon om oss, er det bare å møte opp i neste spillekveld. Vær gjerne ute i litt god tid, slik at vi kan gi deg en briefing om hvordan denne spillekvelden er lagt opp.

Du bør nok helst ha gjort avtale med en makker for kvelden, hvis vi skal kunne garantere deg å få spille. Har du ingen makker - eller du ikke kjenner noen aktuelle kandidater - så vil vi være behjelpelig med å finne en makker til deg. Alt du har å gjøre er å kontakte en av styremedlemmene i klubben.

Med vennlig hilsen

Leder
DIN Bridgeklubb

Eksempel 2) Klubbplakat

DIN bridgeklubb

♦ **Bridge** ♣ **Bridge** ♥ **Bridge** ♠ **Bridge**

Har du lyst til å spille bridge?

Da er DIN Bridgeklubb møtestedet for deg!

Uansett hvilken erfaring og kunnskaper om bridge du måtte ha fra tidligere, tror vi nok at du vil finne deg hjemme i klubben vår.

Formålet med DIN bridgeklubb er å gi alle bridgespillere i distriktet - uavhengig av bridgefaglige kunnskaper og tidligere spilleerfaring - et ukentlig tilbud om å spille bridge i en hyggelig atmosfære og vennskapelig kappedyst.

Vi arrangerer ukentlige spillekvelder hver XXdag fra Xmåned til Xmåned.

Kom og besøk oss da vel, og se om du finner deg til rette. Spillekveldene våre starter kl. XX og varer til ca. kl. XX

Ring tlf. XX eller XX om du ønsker mer informasjon om klubben

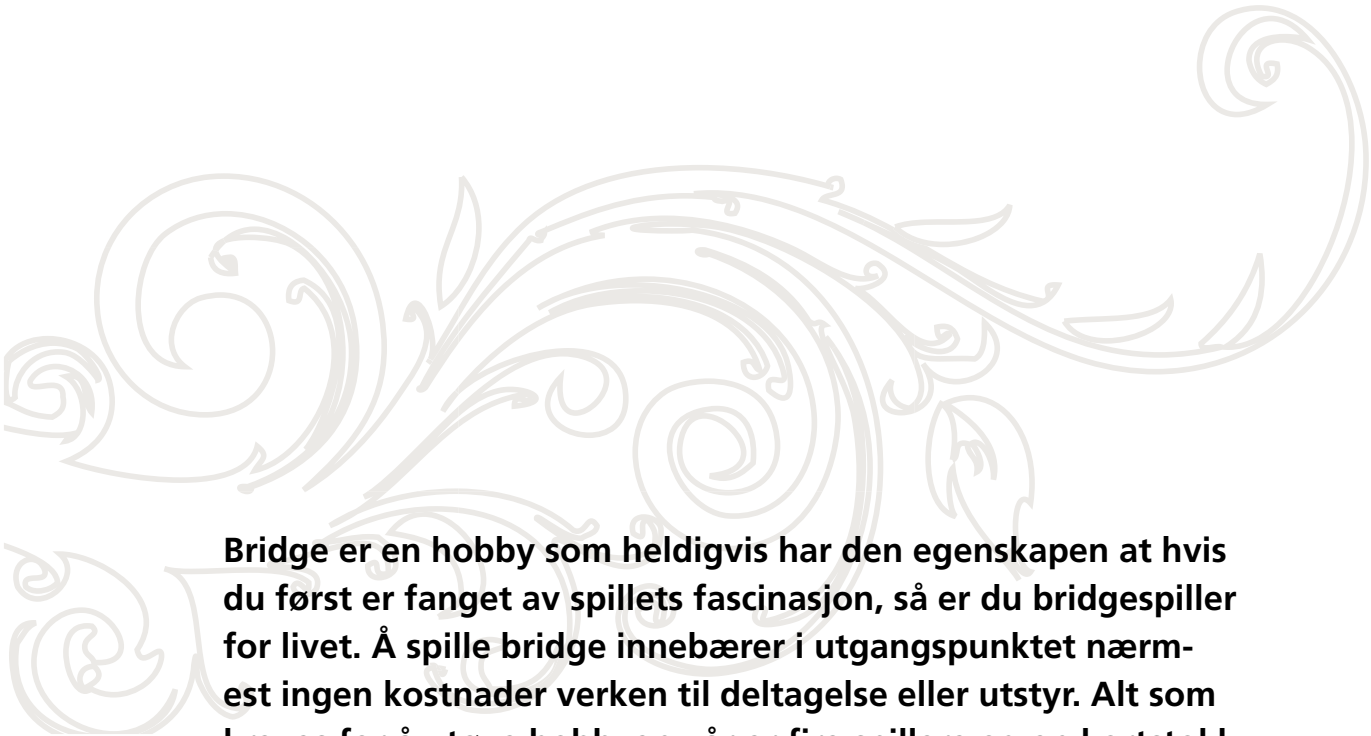
Hilsen
Styret i DIN Bridgeklubb

PS.
Hvis du ikke vet om en makker du kan spille med, skal vi alltid finne en til deg

Bridge – et spill for livet

← / ♥ ~ ← / ♥ ~ ← / ♥ ~ ← / ♥ ~ ← / ♥ ~ ← / ♥ ~ ← / ♥ ~

Rekruttering av nye medlemmer

Bridge er en hobby som heldigvis har den egenskapen at hvis du først er fanget av spillets fascinasjon, så er du bridgespiller for livet. Å spille bridge innebærer i utgangspunktet nærmest ingen kostnader verken til deltagelse eller utstyr. Alt som kreves for å utøve hobbyen vår er fire spillere og en kortstokk. Mange har nok opplevd å spille bridge i baksetet av en buss, på tog eller båtreiser, eller i andre spartanske omgivelser. Så heller ikke lokalitetene er avgjørende for å få til en hyggelig kortstund

Det er først når man blir medlem av en klubb at det å spille bridge innebærer visse økonomiske uttelling. Men heldigvis er bridge en hobby der utgiftene til medlemskap og spilling i klubb er relativt lave. Neppe noen må ut med mer enn to – tre tusen kroner i året for få å sin ukentlige bridgeopplevelse. Så bridge tåler godt å bli sammenlignet med andre hobbyer ut fra et kostnadssynspunkt. Det er nok bare de ivrigste turneringsspillerne som behøver å ofre økonomien en tanke.

Derfor skulle man vel forvente at antall bridgespillere her i landet bare ville øke og øke? Helt så enkelt er det nok likevel ikke. Som det å lære og sykle, svømme og gå på ski og

skøyter, så krever det å lære å spille bridge i oppstarten en periode med instruksjon og trening før den enkelte føler at man behersker spillet og opplever gleden ved å delta. Dessverre viser det seg at mange av de som har en positiv innstilling til å forsøke å lære seg å spille bridge, likevel faller fra etter kort tid. Det skyldes naturligvis ikke at det å spille bridge på et grunnleggende nivå er så komplisert at de ikke ville kunne makte det.

Nei, årsaken må nok først og fremst søkes i de omgivelsene som nykommeren møter. Husk at begynnerens første møte med de faste klubbspillerne som oftest vil føles som å møte en Muhammed Ali, en Bjørn Dæhli eller en Hjallis. De færreste klubber har naturligvis noen spillere av slik kaliber i sine rekker, men det er ikke få klubber som har spillere som oppfører seg som om de var det - og kanskje spesielt mot nykommere. Dessverre kan effekten av et noe ublidt møte med klubbmiljøet fort være den at begynneren skremmes bort av spillere som selv har glemt hvordan det var å komme ny og uerfaren inn i en klubb. Ser vi på tallene over hvor mange som deltar på bridgekurs rundt om, og så ser hvor mange av disse vi senere finner igjen som medlemmer i klubbene, er det gjerne forstemmende lesning. NBF regner at det i snitt bare er rundt 10% av de som deltar på begynnerkurs som blir klubbspillere. Og andelen er nok dessverre enda lavere etter noen tid. Kanskje er det like mange nykommere som gir opp, og finner at å spille bridge i en klubb nok ikke var noe for dem, som de som blir værende og over tid blir faste deltagere på klubbkveldene. Erfaringen viser også at de som en gang har blitt «skremt» bort fra en klubb opplever dette som så traumatisk at de meget vanskelig lar seg rekruttere til klubbspill på et senere tidspunkt.

Å invitere nybegynnere til klubben krever derfor både omtanke og forberedelser for klubben. De etablerte medlemmene må være innstilt på å bidra til at forholdene legges til rette for nykommerne, selv om de i en overgangsperiode vil kunne føle at klubbkveldene ikke gir dem de utfordringer de er vant til. Styret bør klart gi uttrykk for hvilken atferd de forventer av medlemmene, og at det ønskes å prioritere å tilrettelegge for at de nye skal finne seg hjemme i klubben. På fagspråket kalles dette for å etablere et «læringsmiljø» i klubben, slik at de som ønsker å utvikle sine bridgeferdigheter får nødvendig støtte og oppmuntring på klubbkveldene.

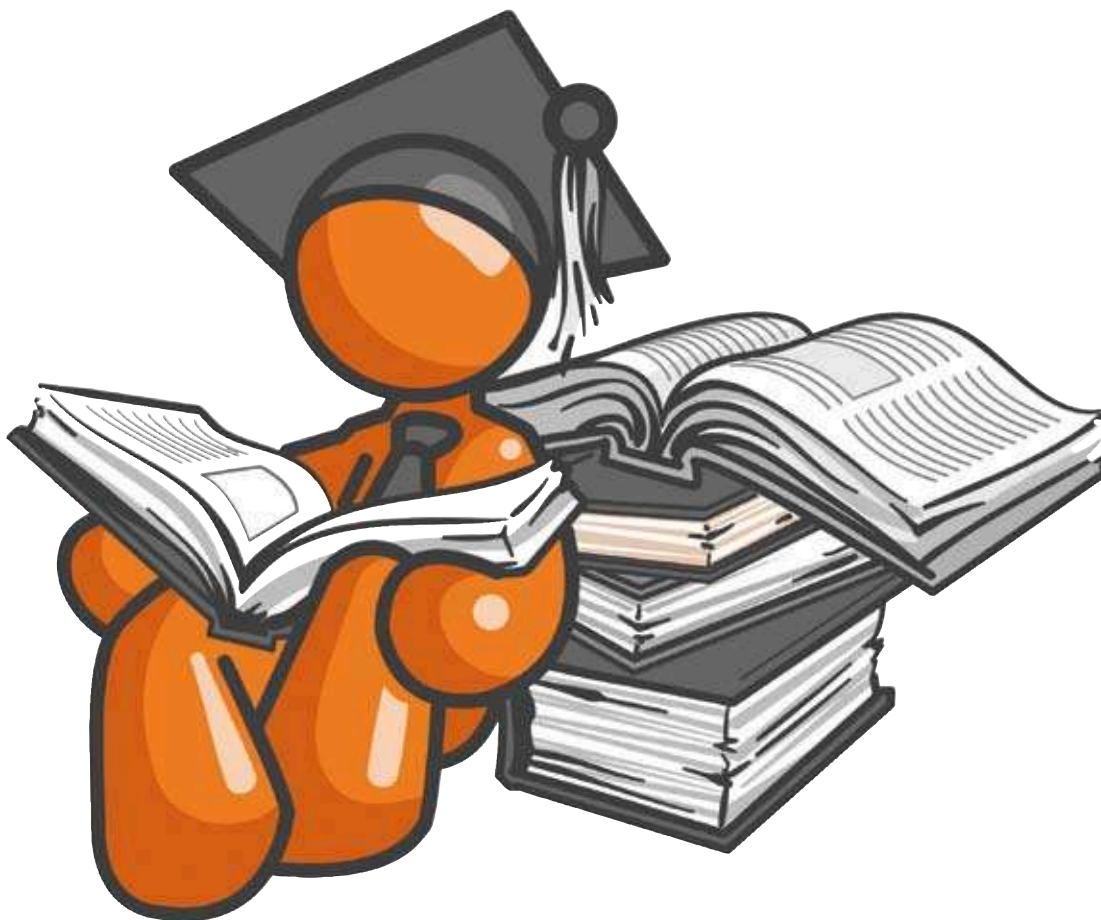
Styret må imidlertid være forberedt på at enkelte medlemmer vil motsette seg slike endringer, og kanskje også true med å forlate klubben. Vårt råd vil i så fall være at styret bør ta dette opp til en åpen diskusjon i klubben, og eventuelt risikere å gi slipp på enkeltmedlemmer, hvis det er et flertall av medlemmene ønsker å gjennomføre de endringene som klubbstyret mener er nødvendige for å rekruttere nye medlemmer til klubben. Styret bør ha en grunnholdning at hvert medlem teller like mye for klubben, og at det er deres oppgave å tilrettelegge for at flertallets ønsker og behov ivaretas best mulig. Dette kan naturligvis føles vanskelig å etterleve ettersom det innebærer at man ikke kan tilgodese enkeltmedlemmer de privilegier og preferanser de kanskje mener seg berettiget til på grunn av deres bridgefaglige kvaliteter.

Hvordan gjennomføre konkrete rekrutteringsaktiviteter?

Tja, det er egentlig bare to muligheter å få nye medlemmer til klubben:

- 1) Klubben må finne fram til alle i klubbens nærområde som har lært å spille bridge tidligere, og så tilby dem å spille bridge i DIN klubb

- 2) Klubben må invitere alle beboere i klubbens nærområde som måtte ha lyst til å lære å spille, og så tilby dem å spille bridge i DIN klubb etter gjennomført kurs

Det første alternativet vil nok på kort sikt gi størst avkastning i form av nye medlemmer til klubben, fordi de allerede har kunnskaper om hvordan bridge spilles og vet hvilke utfordringer og gleder som spillet innebærer. Nå går jo ikke folk flest rundt med en T-skjorter eller andre merkelapper som sier «Jeg er en bridgespiller», så klubben har en utfordring allerede her. Vi vil anbefale fire framgangsmåter for å komme i kontakt med potensielle medlemmer til klubben:

1) Markedsføring av klubben i rekrutteringsøyemed

Vi forutsetter at dere har vist fram hva klubben har å tilby i form av plakater, brosjyrer, annonser i lokalpressen, osv. og gjort det klart hvordan interesserte lett kan komme i kontakt med dere. (Hvordan dere best går fram i denne sammenheng har vi beskrevet under «Profilering og markedsføring» som du finner på hjemmesiden.) Erfaringsmessig vil dere med et slikt utgangspunkt få enkelte henvendelser fra interesserte som er nysgjerrige på om klubben er noe for dem. Det vil gjerne være folk som spiller bridge privat eller spillere som nylig har flyttet til distriktet og som har spilt i klubb tidligere. Inviter spillere som selv tar kontakt på denne måten til en klubbkveld for at de skal kunne finne ut av om din klubb kan være interessant for dem. Dere må naturligvis kunne tilby at han/hun får en makker, hvis han selv ikke har noen å spille med. Og dere bør også ha et svar på hvordan dere kan tenke dere å løse makkerspørsmålet mer permanent.

Noen vil sikkert også spørre om dere har et opplæringstilbud, så dere bør også ha vurdert hvordan dere best kan imøtekomme slike behov.

Behov for makker og opplæring kan naturligvis være snubletråder som gjør at henvendelsen ikke resulterer i en ny spiller i klubben selv med et så godt utgangspunkt. Det kan også være at den ukedagen dere har klubbkveld ikke passer særlig godt for den som tar kontakt. Vi vil anbefale at dere i en slik situasjon ikke tenker snevert på egen klubb, men også samarbeider med naboklubber for å legge til rette for at han/hun blir klubbspiller – selv om det ikke vil være i DIN klubb. På lengre sikt kan forholdene for denne personen endre seg, slik at DIN klubb igjen er et interessant alternativ.

2) Nyrekruttering av tidligere spillere i klubben

Sørg for å ha full oversikt over hvilke medlemmer som har sluttet å spille aktivt i klubben av en eller annen grunn. Grunner for å slutte i en klubb har gjerne med endringer i bo-, familie- eller arbeidsforhold. Eller at spilleren mistet den han spilte med eller ikke kom overens med sin daværende makker. Dere skal alltid se muligheter for at tidligere medlemmer igjen kan fristes til å gjenoppta spillingen i klubben. Det som skal til er gjerne at de fristes med en konkret henvendelse fra klubben, slik at de kommer ut av sin passive tilstand og i det minste blir nødt til å ta standpunkt for eller imot å begynne å spille igjen. På fagspråket heter dette «nysalg», og enhver markedsføringseksperter kan fortelle deg at det er enklere å selge et produkt til en tidligere kunde enn om du må etablere et nytt kundeforhold.

Vi vil anbefale at dere hvert år sender et personlig brev til tidligere medlemmer for å friste dem til å begynne å spille igjen. Vi mennesker blir gjerne smigret når noen gir uttrykk for at de savner oss i en eller annen sammenheng – så også med bridgespillere. Når vi anbefaler brevformen er det for at folk flest gjerne opplever at klubben da har lagt mer arbeid i henvendelsen. Men la det ikke bli med brevet – følg også opp med en telefonhenvendelse noen dager etter at du vet at brevet er mottatt.

Inviter gjerne alle tidligere medlemmer til en spesiell «reunion kveld». Hvis mulig arrangerer dere denne som en ekstraordinær spillekveld der dere i tillegg til å spille 15-18 spill, også legger inn tid til å servere en kopp kaffe og kanskje en kakebit samtidig som dere forteller hvorfor dere gjerne ser dem som faste spillere i klubben igjen. Hensikten med å legge dette til en spesiell dag, er at nåværende medlemmene kan møte opp og være makkeralternativer til de innbudte. Legg gjerne opp spillingen slik at man bytter makker to til tre ganger under kvelden, slik at de får muligheter til å danne nye makkerallianser. Det kan vise seg å være vel investert tid og penger å avholde en slik ekstrasdag.

3) Rekruttering av potensielle bridgespillere i nærmiljøet

Tilsvarende kan dere gjøre mot andre potensielle bridgespillere i nærmiljøet, som dere ikke har hatt kontakt med tidligere i klubben. Problemet er naturligvis å finne fram til hvem i all verden er potensielle spillere? Det beste rådet vi kan gi er å gjøre bruk av medlemmene i klubben. I din omgangskrets eller på arbeidsplassen, vil bridge som tema fra tid til annen komme opp i samtalen – spesielt hvis andre vet at du spiller bridge i en klubb. Du vil også fort danne deg et bilde av hvem av venner, naboer eller arbeidskollegaer som har kjennskap til bridge fra før, eller hvilke som kunne tenke seg å vite mer om hva det vil si å spille bridge. Slik er det også med de øvrige medlemmene i klubben. Be medlemmene gi deg navn på alle de vet spiller bridge privat eller som har vist noen interesse for spillet, som bor i nærområdet. Du vil trolig bli positivt overrasket over hvor mange navn på mulige bridgespillere du får samlet sammen på denne måten.

Igen er det for styret å planlegge hvordan de skal gå fram for å selge inn sitt tilbud til denne målgruppen. Den framgangsmåten som vi skisserte for tidligere medlemmer kan godt også brukes her. Men her kan dere også benytte dere av den fordelene dere har ved at medlemmene i klubben kjenner de personene dere vil henvende dere til. Send på ny ut et brev der dere forteller om hva klubben kan tilby, og be medlemmene følge opp ved å kontakte de som tilhører deres egen omgangskrets - personlig eller telefonisk.

Denne gang vil dere helt sikkert få spørsmål om klubben kan tilby opplæring av noen art. Dere må derfor ha tenkt igjennom spørsmålet, og selv om dere ikke har noen umiddelbare planer om å gjennomføre noen kursaktivitet, vil dere i det minste få en oversikt over mulige kursdeltagere som dere kan henvende dere til ved en senere anledning.

Å arrangere en slags «come-together kveld» for de som måtte si seg interessert i bridge og i klubben, kan også være en virkningsfull måte å møte denne målgruppen på. Og hvis dere setter dere ned og regner litt på hvor mange nye medlemmer dere må få i klubben for at regnestykket skal gå opp økonomisk, ser dere fort at dette også er en meget rimelig form for å drive rekrutteringsarbeide og at utgiftene fort er tjent inn i form av medlemskontingenter og kveldsavgifter.

4) Rekruttering gjennom å arrangere begynnerkurs

Bridge er et kunnskapsspill, og derfor er det naturlig og nødvendig at opplæring sees i sammenheng med rekrutteringsarbeidet. Uten å spre kunnskap om hvordan bridge spilles, vil det bli smått med nye klubbmedlemmer. NBF sentralt, kretsene og ikke minst klubbene selv har en vesentlig oppgave i å lære kortinteresserte over hele landet grunnleggende melde- og spilleteknikk i bridge.

I diskusjoner der rekruttering er temaet, vil man fort oppleve at det settes likhetstegn mellom begynnerkurs og rekruttering. Like ofte hører man om at klubbens erfaringer med å arrangere begynnerkurs ikke tilsvarte de forventningene man hadde til medlemsvekst i klubben. Vi mistenker at oppfatningen om at "rekruttering ikke nytter" ofte har sammenheng med denne type erfaringer.

Naturligvis nytter det også å rekruttere gjennom opplæringstilbud, men kursgjennomføring alene er sjelden tilstrekkelig. Minst

like mye arbeid må legges i å følge opp deltagerne etter kursavslutning og tilrettelegge for at de kan videreutvikle sine bridgeferdigheter i klubbssammenheng.

Tar man sikte på å starte opp et opplæringstilbud som en del av en rekrutteringsstrategi, er det derfor nødvendig å vurdere om klubben har de ressurser å sette inn som er nødvendig for å lykkes og at nåværende medlemmer har holdninger som aksepterer nybegynnerne som fullverdige medlemmer av klubben.

Det siste er ikke så selvsagt som det kan høres. For å få deltagere fra begynnerkurs til å bli

Verktøykassa

faste spillere i klubben, må klubben være villige til å gjøre spesielle anstrengelser for at de skal finne seg til rette. Vær bevisst på at i et etablert klubbmiljø kan spesialtilpasningen av klubbkveldene for uøvede spillere oppleves belastende for medlemmene, fordi det gjerne vil innvirke på det tradisjonelle spilletilbudet i klubben. Medlemmene vil i en overgangsperiode på et halvt til ett år måtte akseptere at det bridgefaglige nivået i klubben synker og være innstilt på å hjelpe begynnerne til rette.

Tilbud om begynnerkurs bør inngå som en del av hvordan klubben driver rekrutteringsarbeidet. Heldigvis har de fleste klubber ressurser til selv å gjennomføre opplæringsaktiviteter rettet mot begynnerne i bridge, og NBF tilbyr medlemsklubbene det opplæringsmaterielle som er nødvendig for å starte og gjennomføre egen kursvirksomhet.

Som oftest vil klubben ha medlemmer som kan trå til som bridgelærere på et begynnerkurs. Hvis klubben ikke har medlemmer som føler seg kapable til å ta på seg instruktøroppgaven, vil vi anbefale at dere snarest vurderer å sende en eller to på det tilbudet som forbundet nå har etablert om bridgelærerutdanning, eller tar kontakt med krets eller naboklubber for å finne om andre kan ta på seg denne oppgaven. Alternativt kan det være en løsning å arrangere et begynnerkurs i samarbeid med andre klubber i nærheten..

Dere skal være bevisst på at det kurset dere vil arrangere har som siktemål å få nye medlemmer i klubben. Med det mener vi at dere må se til at opplæringstilbudet utformes slik at det på best mulig måte ivaretar rekrutteringsintensjonen. I praksis betyr det at klubben ikke kan nøye seg med å arrangere et begynnerkurs, men at klubben også må være forberedt på å lage et opplegg for kursdeltagerne etter kursavslutning.

Når begynnerkurs er vel i gang, skal dere også være åpne på, og fortelle kursdeltagerne at dere ønsker dem som framtidige medlemmer i klubben, og at kurset er en del av klubbens rekrutteringsstrategi. Sørg for å gi deltagerne nødvendig informasjonsmateriale som forteller hva klubben generelt har å tilby og hvordan dere har tenkt å følge dem opp etter at kurset er avsluttet. Dere skal fortelle dem at dere vil melde dem inn som kursmedlemmer i NBF, og hvilke fordeler det innebærer for dem. De mest åpenbare argumentene er naturligvis at de får tilsendt medlemsbladet regelmessig, og at de får tilgang til et bredt turneringstilbud og adgang til å spille i alle klubber som er medlem av forbundet, samt delta i alle aktiviteter i regi av Krets og Forbund.

Den største utfordringen for å få kursdeltagerne til å begynne å spille i klubben består nok i å bryte ned den mystikken som synes å omgi klubbspill. Du vil fort finne at for de som ikke har spilt bridge i klubb tidligere, er det for mange en stor terskel å gå fra å spille bridge i vennekretsen til å møte «ulvene» de venter de vil finne i en bridgeklubb. Alle deltagere fra begynnerkurs og andre som ikke har spilt i en klubb tidligere synes å tro at vi «innvidde» er eksperter på alle spillets finesser. Og eksperter er «fali» folk. Det beste

rådet vi kan gi i denne sammenheng er å bruke klubbens medlemmer som ambassadører for klubben. Vi kjenner til at klubber har brukt bilder av alle medlemmene på brosjyrer og plakater i markedsføring av klubbens tilbud, og som en introduksjon til deltagerne på et begynnerkurs. Dette kan være et effektivt virkemiddel for å bryte ned ubegrunnet "ekspertfrykt". Når man ser bilde av naboer eller de man treffer på buss og tog på vei til dagliglivets dont, blekner gjerne noe av mystikken rundt de som spiller i en bridgeklubb også.

Derfor skal dere også legge opp til at tilstrekkelig mange av klubbens medlemmer deltar som veiledere under kurset, slik at deltagerne blir kjent med flere klubbmedlemmer allerede under kursavviklingen. Tør du ikke vise fram klubbmedlemmene for kursdeltagerne, sier du? Da er det neppe noen ide å invitere dem til klubben heller. Vi klubbmedlemmer er de vi er. Uansett styrker og svakheter hos enkeltmedlemmer, så utgjør vi til sammen det viktigste elementet i DIN bridgeklubb.

Sist, men absolutt ikke minst – dere skal forberede alle klubbmedlemmene på at dere regner med å få inn en del urutinerte spillere i klubben, og at dere ønsker å legge forholdene til rette for at de skal trives og bli faste medlemmer i klubben over tid. Forbered også medlemmene på at dere er avhengige av deres medvirkning - under kursavviklingen - men spesielt ved å bidra positivt når kursistene skal møte medlemmene på ordinære klubbkvelder.

Hva innebærer det så å tilrettelegge for at urutinerte spillere skal trives i klubben? Vi tenker på to forhold som vi mener vi har erfaring for er spesielt viktige:

- Trivselselementet – at kursdeltagerne etter endt kurs føler seg velkomne av «gamle» medlemmer og blir behandlet med respekt og oppmerksomhet
- Tekniske tilpasninger av turneringsopplegget på klubbkveldene

Kulturen i klubben må være slik at medlemmene behandler de nyankomne på en vennlig og inkluderende måte. Det vil innebære:

- At de uoppfordret gir råd og dåd under spillingen uten å skjele til at de selv kan få dårligere score på et spill av den grunn.
- At de unngår å oppføre seg slik at begynnerne føler de er til bry, eller at de gjennom munnbruk eller minespill forårsaker at det oppstår en pinlig eller trykket stemning ved bordet.
- At de ser gjennom fingrene med brudd på turneringsreglementet, og heller veileder i hva reglementet sier og hvorfor.

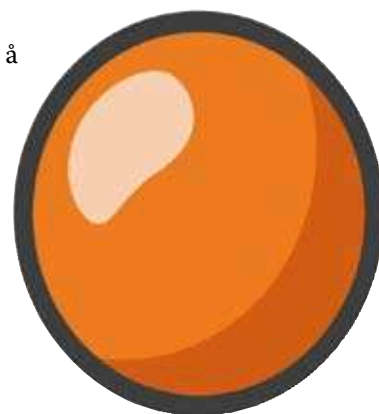
At de ikke prøver å oppnå poengfordeler på bekostning av de nyankomne.

Begynnerne må gis et turneringstilbud som kanskje vil innebære:

- At antall spill pr. spillekveld tilpasses hva begynnerne makter å spille
- At det tas hensyn til at begynnerne bruker lengre tid pr. spill
- At begynnerne under spillingen får anledning til å bruke meldestav eller annet materiell de har fått under kurset.

Det kan også være hensiktsmessig at enkelte emner fra kurset tas opp og repeteres før spillingen begynner de første spillekveldene etter kursavslutning.

Ofte er det planlegging og gjennomføring av spillene som oppleves som det vanskeligste for en urutinert spiller. Et oppfølgingskurs som spesielt har fokus på spilletrening er et virkemiddel som også bør vurderes.

Hvis mulig bør det også vurderes om man kan igangsette en fadderordning, der mer erfarne medlemmer i en periode både får oppgaven å være begynnerens makkere og være deres instruktører og hjelpere under spillingen.

Tror ikke styret at klubben er moden for og evner å ta imot begynnere på en slik måte som vi har beskrevet ovenfor, vil vi anbefale at rekruttering gjennom begynnerkurs ikke er en rekrutteringsmåte som DIN klubb skal benytte seg av. Begynnere som støtes bort ved at medlemmene ikke tar tilbørlig hensyn til at dette er spillere som trenger tid til å trenes opp og styrkes som turneringsspillere, vil det være nær sagt umulig å få tilbake til DIN klubb, eller til andre bridgeklubber for den saks skyld.

Et kanskje velment forsøk på å rekruttere nye spillere, vil dermed fort resultere i at dere ødelegger et mulig rekrutteringspotensial ved at klubbkulturen ikke innfridde forutsetningene for rekruttering av nybegynnere til klubben. Kanskje vil disse som positivt signaliserte interesse for bridge ved å melde seg på begynnerkurs, være tapt for bridgen i all framtid. Det er ingen tjent med.

Planlegging av begynnerkurs

Vi håper at vi i det som er skrevet så lang har klart å formidle at gjennomføring av begynnerkurs ikke er noe man tar på sparket, og at før kurset starter opp skal ha foretatt en nøye planlegging av hva som skal gjøres. Nedenfor er beskrevet alle spørsmålstillinger dere må igjennom for å være forberedt på kursgjennomføringen (finnes også i skjemaform, se dokumentet «Planlegginsskjema for begynneropplæring»).

Generelle planleggingselementer

Hvilke områder i vårt nærområde skal få tilbud om nybegynneropplæring?

Hvor mange deltagerer tar vi sikte på skal delta på kurset?

Hvilken ukedag skal opplæringen legges til?

Når starter kurset? - Når er siste kurskveld?

Hvor skal opplæringen foregå?

Hvor mange deltagerne kan lokalene romme?

Er lokalene bestilt, og hva vil de koste?

Verktøykassa

Hvordan skal interesserte melde seg på kurset?

Telefonhenvendelser

E-post til

Internett

Hvordan skal interesserte gå fram for å få mer informasjon?

Planlegging av kursgjennomføringen

Hvem skal være kursansvarlig? Er bridgelæreroppplæring ønsket?

Hvem har sagt seg villige til å bistå som veiledere?

Hvilke hjelpemidler vil kursansvarlig ha behov for?

Instruktørveiledning - PC - Transparenter - Annet

Hvilke audiovisuelle hjelpemidler finnes i kurslokalet?

Tavle - Overhead - Flippover - Kanon

Hvilke andre hjelpemidler finnes?

Servering - Mineralvann - Kjøkken - Kaffemaskin

Transparenter – Kopieringsmaskin - Datautstyr

Hvem skal sørge for at kursbøker og annet kursmateriell blir bestilt?

Skal noe av NBFs brosjyremateriell bestilles - hvem skal eventuelt sørge for det?

Hvordan skal veiledere instrueres om deres rolle i kurset?

Når og hvordan skal vi presentere hva klubben har å tilby kursdeltagerne etter at kurset er slutt?

Hva skal kurs- og kveldsavgiftene være?

Hvem skal sørge for tilrettelegging av kurslokalet på kurskveldene?

Hvem skal være ansvarlig for å ta imot kurs-/kveldsavgift?

Hvem skal sørge for kortmapper og meldebokser?

Hvem skal være ansvarlig for å rydde lokalene?

Hvem skal være ansvarlig for å åpne/stenge lokalene?

Hvem skal melde inn kursdeltagerne som K-medlemmer?

Markedsføring av kurset

Er kursbrosjyrer for utdeling til alle husstader bestilt?

Hvordan skal brosjyrer distribueres?

Utdeling av klubbmedlemmer

Utdeling av idrettsklubb og lignende

Postalt

Annet

Er plakater for opphenging på sentrale steder i nærområdet bestilt?

Skal vi arrangere informasjonsstands?

Hva slags materiell vil standsansvarlige ha behov for?

Plakater

Brosjyrer

Klubbinformasjon

Annet

Er det aktuelt å markedsføre kurset gjennom bedrifter i området?

Hvilke bedrifter er det og hvem skal eventuelt kontakte dem?

Er det aktuelt å annonsere i lokalaviser?

Eventuelt hvilke og på hvilke datoer? Hva vil det koste?

Hvem skal ha ansvaret for innrykkingene?

Økonomi

Hvem er regnskapsansvarlig for kurset?

Kostnads-/inntektsoverslag for kurset

Inntekter

Kursavgift

Verktøykassa

Kveldsavgift

Annet

Utgifter

Leie kurslokaler

Kursbøker

Opplæringsmateriell

Annonseutgifter

Utdelingsbrosjyre

Distribusjon av utdelingsbrosjyre

Kortmapper

K-medlemskap

Kontorrekvisita

Servering

Annet

Hvor mange deltagere må kurset anslagsvis ha for at kurset ikke skal gå med underskudd?

Kursavslutning

Hvem er ansvarlig for planlegging av kursavslutningen?

Hvem skal sørge for at kursevalueringsskjemaer utdeles/samles inn og at resultatene sammenstilles?

Hvem skal sørge for turneringsopplegg? Hvem skal sørge for bevertning?

Oppfølging av kursdeltagerne etter kurslutt

Hvilket opplegg skal utarbeides for å få kursdeltagerne til å spille i klubben etter kurslutt?

Hva forventes av nåværende klubbmedlemmer for at nye spillere skal kunne finne seg til rette?

Hvordan skal nåværende klubbmedlemmer forberedes på å ta imot nye spillere, og hva som forventes av dem?

Informasjon til medlemmene og kommunikasjon med Krets og Forbund

Intern kommunikasjon

Som medlem av en klubb har klubb-medlemmene et naturlig behov for, og også krav på, å få kjennskap til alt som er relevant for klubbens utvikling og drift.

Dessverre er det for få klubbstyrer som gir denne oppgaven nødvendig fokus og oppmerksomhet. Ofte er dette begrunnet i at deres erfaring er at medlemmene ikke vil "forstyrres" fra spillingen på klubbkveldene med "unødvendig preik", og at medlemmene heller ikke tar seg ad notam den informasjonen som blir gitt dem. Et vanlig hjertesukk er også at medlemmene ikke gir klubbstyret noe tilbake i form av forslag og innspill om hvordan de gjerne så at klubben skal drives.

Dette kan sikkert ofte være en riktig observasjon, men det fratår likevel ikke klubbstyret ansvaret for å gi slik informasjon. Vi vil faktisk gå et skritt lenger og påstå at mangel på en bevisst informasjonsstrategi fra klubbstyrets side i stor grad er årsaken til manglende konstruktive bidrag fra medlemmene. Det er uomtvistelig riktig at forutsetningen for kommunikasjon er informasjon. Uten informasjon fra klubbstyret om de ting som opptar styret, vil det ikke oppstå noen målrettet kommunikasjon med medlemmene på styrets premisser. Som en kjent filosof en gang sa: "Den som sår stillhet kan i beste fall høste støy." De klubber som har innsett nytten av intern kommunikasjon vil gjerne ha en informasjonsstrategi som både sier noe om hvem som skal informeres, hva det skal informeres om, frekvens og formen informasjonen skal gis på. De søker gjerne å kontrollere at informasjonen også har nådd fram.

Ved å vektlegge intern kommunikasjon i klubben, vil styret gi medlemmene opplevelsen av at styret tar dem på alvor og bidra til at medlemmene føler tilhørighet til klubben. Du vil snart oppleve at medlemmene etter hvert forventer at styret holder dem orientert om hva som skjer, og også oftere kommer med konstruktive bidrag til styret. En bredt anlagt informasjonsformidling vil altså være tjenlig i flere sammenhenger.

Så langt en masse fine ord som kanskje kan virke lammende på et ellers velmenende klubbstyre. I virkeligheten er intern informasjon slett ikke så vanskelig. La oss først se på hvilke målgrupper vi har for informasjonen i klubben:

- Klubbmedlemmene
- Tilfeldige spillere som oppsøker klubben
- Krets og forbund

Informasjon til medlemmene

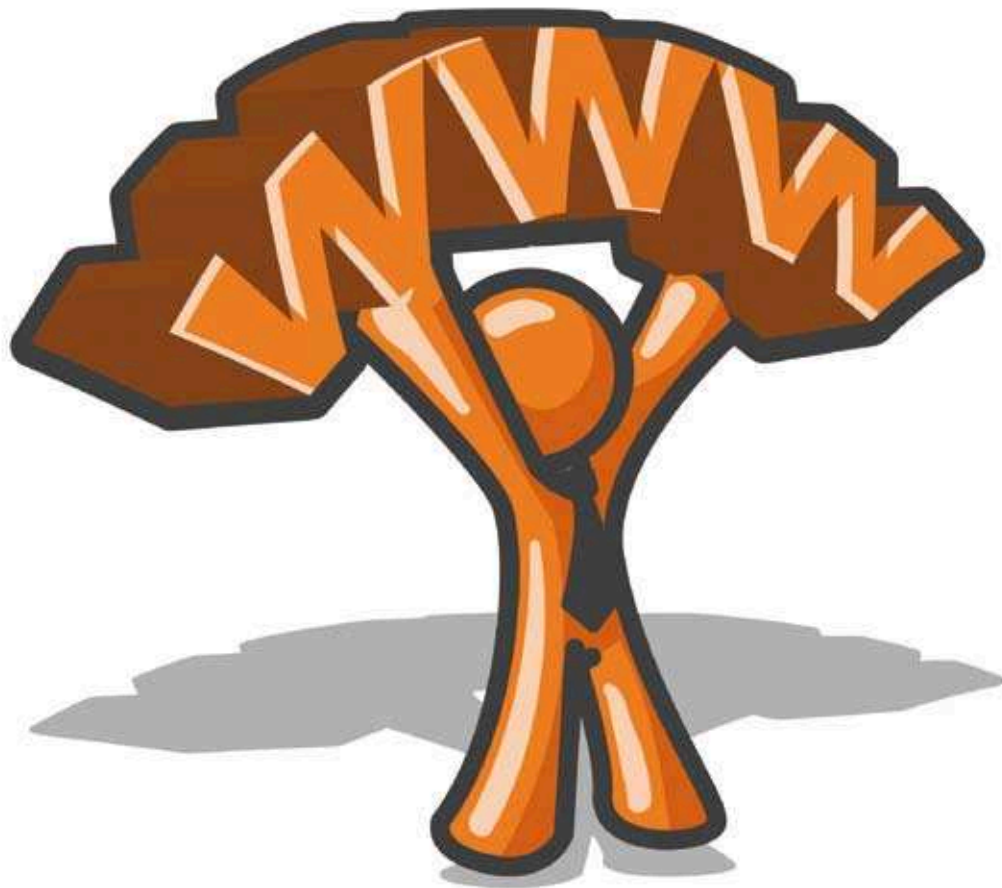
I en bridgeklubb er kanskje resultatservicen fra klubbkveldene det mest åpenbare eksempelet på nødvendig intern kommunikasjon. Trolig er dette informasjonsbehovet tilfredsstillende løst i alle klubber. En veldrevet klubb bør imidlertid ha gjort seg opp en begrunnet mening om hvilken annen informasjon som skal tilflyte medlemmene, og på hvilken måte informasjonen skal gis. Det er ikke naturlig her å lage en mal for informasjonsoppgavene i klubben, men heller trekke fram en del informasjonselementer som bør vurderes å gi klubbmedlemmene. Hva er mer naturlig å begynne med enn hva styret selv arbeider med? Det er en god vane at man jevnlig orienterer om styrets arbeid og hvilke konkrete planer styret har for klubbens drift. Likeledes bør det informeres om beslutninger styret treffer om økonomiske disposisjoner, budsjetter og regnskap.

Klubbens terminliste og aktiviteter som planlegges igangsatt av sosial karakter, profilerings-, rekrutterings- og opplæringsaktiviteter er det også naturlig å informere om så snart planene er fastlagt. Det er også viktig at medlemmene får kjennskap til spilletilbud som krets og forbund vil gjennomføre, og spesielle invitasjoner til turneringer fra andre klubber i distriktet. Selvsagt skal informasjon som klubben mottar fra krets og forbund også formidles til klubbmedlemmene.

Nedenfor er opplistet en del informasjonselementer som vi har kalt "Må-informasjon" til medlemmene. Vi har også forsøkt å systematisere informasjonen etter når informasjonen bør gis.

"Må-informasjon" til medlemmene ved sesongoppstart:

- Hvem som representerer klubben i styret og kontaktpersoner i klubben
- Hva styret spesielt vil arbeide med i kommende sesong
- Planer for profilerings-, rekrutterings- og opplæringsaktiviteter

- Budsjet for kommende sesong med eventuelle kommentarer
- Hva Klubbkontingent og spilleavgiftene vil være
- Klubbens terminliste med turnerings-opplegg og spesielle forutsetninger for deltagelse
- Tidspunkt for oppmøte og når spillekveldene forventes avsluttet
- Hvem som normalt vil være turneringsleder på klubbkveldene
- Hvem som vil ha ansvar for turneringsadministrasjonen
- Hva medlemmene kan forvente av servering på spillekveldene
- Andre forhold i forbindelse med avviklingen av spillekveldene
- Hva styret anser at medlemmenes bidrag til klubbens drift skal være og hvilken atferd de forventes å utvise på klubbkveldene
- Hvilke spilletilbud som medlemmene vil ha i krets, forbund og andre nærliggende klubber
- Hvordan styret vil holde medlemmene informert om forhold av betydning

“Må-informasjon” til medlemmene i løpet av sesongen:

- Resultatservice fra spillekveldene og eventuelt spillstensiler
- Hva det enkelte medlem har opptjent av klubb- og krets poeng
- Resultater som klubbmedlemmer oppnår i turneringer utenfor klubben
- Referat fra avholdte styremøter
- Informasjon om aktiviteter med sosialt tilsnitt som styret tar sikte på å gjennomføre
- Informasjon om hvordan styret opplever at medlemmene medvirker til driften av klubben
- Ros til medlemmer som gjør en innsats utover hva som forventes
- Spesiell informasjon fra krets og forbund som forventes å nå medlemmene (eventuelt med kommentarer om hvordan styret vil forholde seg i den enkelte sak)

“Må-informasjon” til medlemmene når sesongen er over:

- Hvordan styret opplever at de har arbeidet med å nå de mål de satte seg, og graden av måloppfyllelse
- Styrets oppfatning av sterke og svake sider ved klubbvirksomheten
- Anbefalinger til det nye styret om spesielle tiltak som det bør arbeides med i kommende periode
- Regnskap for året som har gått – eventuelt med kommentarer
- Hvilket tilbud medlemmene har om sommerbridge i egen eller nærliggende klubber
- Tidspunkt for oppstart av ny sesong
-
-

Informasjon til tilfeldige spillere som kommer innom klubben.

Det vil være lurt å ha utarbeidet et informasjons-opplegg til bruk overfor tilfeldige spillere som kommer innom på spillekveldene. Hvis spillerne ikke er medlemmer av NBE, har man naturligvis en mulighet for rekruttering av nye medlemmer som man ikke bør la gå fra seg. Men det er uansett

i klubbens interesse å få slike spillere til å gjenta besøket og kanskje bli faste spillere i klubben, selv om de allerede er medlemmer av andre klubber tilsluttet NBE,

Alle som ”drister” seg til å møte opp i en ”fremmed” klubb vil sette pris på å få litt spesiell oppmerksomhet, og det er i denne forbindelse det er hensiktsmessig å ha et informasjonsopplegg klart å tilby gjestene.

Informasjonsopplegget bør omfatte:

- Hvem som er med i styret og informasjon om hvordan disse kan kontaktes
- Kortfattet klubbhistorikk, antall medlemmer og hvor mange bord man vanligvis er på spillekveldene.
- Klubbens terminliste med turneringsopplegg og spesielle forutsetninger for deltagelse

- Hvordan resultatservicen er lagt opp og eventuelt adresse til klubbens hjemmesider
- Hva det koster å være medlem av klubben og hva spilleavgiften på spillekveldene er
- Klubbens etiske regler, og/eller hvordan spillere forventes å opptre på spillekveldene
- Hvis klubben har planlagt å gjennomføre opplæringsaktiviteter bør slik informasjon inngå som en del av informasjonen

Med et slikt informasjonsopplegg vil nye spillere sikkert føle seg velkommen i klubben, og da er hensikten oppnådd uten at det medfører spesielle anstrengelser for noen.

Hvordan skal informasjonen formidles?

En god regel er at all informasjon som styret anser er av viktighet å formidle til medlemmene bør gis skriftlig. På den måten sikrer man at medlemmer som tilfeldigvis ikke er tilstede der og da kan få den samme informasjonen som de øvrige på et senere tidspunkt. (En annen fordel med å ha all informasjon som gis i skriftlig form, er selvsagt også at styret derved skaffer seg en utmerket «huskeliste» over alt som har forgått i sesongen, og lettere kan gi en oppsummering av virksomheten når årsrapporten skal skrives ved sesongslutt.)

Bruk gjerne også et par minutter innledningsvis hver spillekveld til å gi en muntlig redegjørelse for alt dere mener medlemmene bør være oppmerksom på i de nærmeste ukene. Vis også til hvor de kan finne fram til skriftlig informasjon av mer omfattende karakter eller informasjon som ikke er spesielt tidskritisk.

At informasjonen skal gis skriftlig betyr ikke nødvendigvis utdeling av en masse papir på spillekveldene. De klubbene som legger stor vekt på informasjonsformidlingen, har gjerne tatt i bruk både internett, E-post og SMS som hjelpemidler i spredningen av informasjon til klubbens medlemmer.

Klubbavis

Hvis dere har medlemmer i klubben som er rimelig skriveføre, og som har interesse og lyst til å bidra i informasjonsarbeidet i klubben, vil det å utgi en egen klubbavis være et godt tiltak. En klubbavis kan kanskje virke litt voldsomt, men behøver slett ikke være en uoverkommelig oppgave. Ambisjonene med en klubbavis behøver ikke å være større

enn å samle all informasjon som medlemmene likevel skal ha i et eget format som distribueres til alle på fastlagte tidspunkter. Frekvensen kan være ukentlig eller månedlig.

Den store fordelen med en slik klubbavis vil være at medlemmene vil vite hvor de kan finne relevant informasjon om klubbens drift, og når de kan forvente å få ny informasjon. Naturligvis vil det være en fordel om innholdet utvides til å omfatte andre informasjonselementer enn det som er beskrevet som "Må informasjon" ovenfor. Mulighetene for å finne annet stoff som skulle passe i en klubbavis er nærmest uendelige, men dere skal være klar over at hvis dere skulle ønske å øke stoffmengden vil det å utgi en klubbavis fort bli langt mer ressurskrevende.

Klubbens hjemmesider

Hvis dere har medlemmer som er fortrolig med internetteknologi, og som har lyst og anledning til å hjelpe klubben med å etablere en egen hjemmeside for klubben, skal dere alvorlig vurdere å gjøre bruk av et slikt hjelpemiddel i informasjonsformidlingen.

Det er imidlertid viktig å være edruelig med hensyn på hva dere vil og er i stand til å bruke en hjemmeside til. Husk at det ikke design og utforming av hjemmesiden som vil være avgjørende for at den blir en suksess. For at en egen hjemmeside for klubben skal tjene sin hensikt forutsettes det at dere regelmessig produserer skriftlig informasjon, og at siden jevnlig blir oppdatert. Vi vil som et minimum sette som krav at en hjemmeside oppdateres ukentlig gjennom sesongen. Medlemmene skal kunne forvente å finne resultatene fra siste spillekveld og opplegg for den neste som et minimum av ny informasjon hver gang de går inn på klubbens hjemmeside. Først da vil medlemmene innarbeide vanen å gå inn på hjemmesiden for å finne fram til informasjon de har behov for. Etter denne innledende pekefinger om forutsetninger for drift av hjemmesiden skal det sies at en egen hjemmeside nettopp kan være et tiltak som kan gi klubben et virkelig løft i informasjonsarbeidet. Kostnadene ved etableringen og drift vil være et par tusenlapper i året, og skal ikke bety noen uoverkommelig hinder for de fleste klubber. Og når hjemmesiden først er oppe og går, er det bare fantasien og evnen til produksjon av egnet stoff som begrenser mulighetene.

En hjemmeside bør minimum innholde:

- Informasjon om klubbens styre og andre kontaktpersoner
- Klubbens vedtekter
- Informasjon om klubbens spilletilbud, spillested, tidspunkter og kostnader
- Terminliste
- Resultater fra spillekveldene og eventuelt spillstensiler
- Linker til kretsens og forbundets hjemmesider og til naboklubber

SparTi-hjemmesider

Vær oppmerksom på at SparTi har en modul for etablering av klubbhjemmesider som selv en novise innen internetteknologi kan operere. Ved hjelp av denne kan dere etablere en standard hjemmeside som fullt ut kan tilfredsstillere klubbens informasjonsbehov. En rekke klubber har tatt i bruk denne med godt resultat. I SparTi finner du en egen brukerveiledning

(<http://bridge.no/app/Bruker/Hjemmeside.pdf>) om hvordan dere skal gå fram. Ta eventuelt kontakt med en annen klubb som har brukt dette hjelpemidlet for å etablere egen hjemmeside, hvis du har bruk for råd og dåd i oppstartingsfasen. Du får sikkert den hjelpen du har behov for. Bruk av SparTi er også gratis, slik at det bare er egen ressursinnsats som er belastende for klubben.

Andre hjemmesideoperatører

Skulle dere ha ønske om å etablere egen hjemme-side, men ikke har nødvendig kompetanse til etablering og drift av en hjemmeside blant egne medlemmer, vil det nok være mulig å kjøpe slik assistanse utenfor klubben. Vi vil anbefale deg å ta kontakt med din egen krets og be om assistanse til å finne fram til mulige operatører. Men hvis dere er avhengig av å gå denne veien, må dere være forberedt på å akseptere at det vil innebære større kostnader enn vi har omtalt så langt.

Bruk av E-post

Flere klubber har også tatt i bruk E-post som et godt hjelpemiddel i informasjonsformidlingen.

I prinsippet kan all informasjon som dere vil formidle til medlemmene løses på denne måten. Den store fordelen er at informasjonen da gis raskt og direkte til det enkelte medlem, samt at det naturligvis også er kostnadsfritt.

Det er imidlertid slik at selv om det kan synes som om "alle" nå benytter E-post, vil dere sikkert finne at det likevel er noen medlemmer i klubben som enten ikke har det, eller ikke ønsker informasjon fra klubben sendt via elektronisk post. Dermed må dere være forberedt på også å formidle skriftlig informasjon til de få som ikke har muligheten til å motta informasjon på denne måten.

Et lite aber er også at bruk av elektronisk post i informasjonsformidlingen også innebærer et vedlikeholdsarbeid med hensyn på ajourhold av adresselister over medlemmene, og at stabiliteten av E-post ikke alltid like god. Vi vil likevel anbefale dere å benytte E-post som en av flere hjelpemidler i informasjonsformidlingen.

Bruk av SMS

SMS er også et kommunikasjons hjelpemiddel dere bør vurdere å benytte. SMS er kanskje best egnet til utsendelse av kortfattet informasjon som skal formidles raskt og effektivt. Hvis klubben ikke er for stor, kan vi godt tenke oss at for eksempel resultatsservicen fra siste spillekveld kan formidles via SMS (eventuelt. ved en kombinasjon av SMS og E-post).

Dette var noen forslag til hvordan dere kan effektivisere informasjonsformidlingen i klubben. Husk imidlertid at hvordan informasjonen gis tross alt er underordnet. Det viktige i informasjonsformidlingen er at man sikrer at all informasjon når alle medlemmer, og at gitt informasjon oppleves som tilfredsstillende for medlemmene.

Hva og hvordan må dere altså selv bestemme. La oss ikke underslå at et bredt anlagt informasjons-arbeide i klubben vil være ressurskrevende. Det viktigste er derfor at informasjonsarbeidet avstemmes mot hvilke ressurser klubben ønsker å legge i denne delen av styrets oppgaver, og hvilken informasjon medlemmene finner det naturlig at styret bidrar med.

Informasjon til krets og forbund.

Avslutningsvis vil vi også poengtere at klubben også plikter å informere kretsen om klubbens drift. Det er vedtektsfestet at klubbstyrets årsberetning og referat fra årsmøtet skal oversendes kretsen så snart årsmøtet er avholdt.

Skal kretsen som klubborganisasjon fungere hensiktsmessig, er det viktig at kretsens styre også får løpende kjennskap til hva klubbene er opptatt av og hvilke aktiviteter klubben tar sikte på å gjennomføre. Gjensidig informasjon gir nødvendig grunnlag for samhandling og løsning av problemstillinger som opptar klubbene.

Vær også oppmerksom på at eventuelle disiplinærstraffer som klubben måtte finne å ilegge spillere på klubbens spillekvelder alltid skal innrapporteres til kretsen selv om saken er avsluttet og ikke krever ytterligere behandling. Kretsen vil vidererapportere slike saker til disiplinærkomitéen, som skal ha oversikt over alle straffer som er ilagt i alle ledd i organisasjonen.

Klubbens økonomi og økonomistyring

Som kasserer i klubben er du på en måte klubbens «onkel politi». Du har nå ansvaret for at alle økonomiske forhold i klubben er i orden. Du skal sørge for at du har kontroll på klubbens inntekter og utgifter, og varsle hvis utgiftene overstiger inntektene eller at det ikke er budsjettdekning for de økonomiske disposisjoner som styret gjør. Likeledes skal du sørge for at alle transaksjoner regnskapsføres på en måte som gjør at det til enhver tid er enkelt å ha oversikt over klubbens økonomi og regnskapsmessig status. Regnskapsføringen skal være slik at revisor enkelt kan revidere posteringene.

Det var innledningsvis litt om kassererens rolle i klubbstyret. Men før vi går videre på kassereren og han/hennes oppgaver, vil vi understreke at ansvaret for klubbens økonomi slett ikke er kassererens jobb alene.

Økonomiske føringer for styrets arbeid.

Det er viktig at styremedlemmene samsnakker før sesongen starter opp og bestemmer hvilke økonomiske føringer styret vil legge for sitt arbeid. Det vil i stor grad være bestemmende for hvilke aktiviteter som styret vil gjennomføre og hvordan de skal angripes. Skal aktivitetene resultere i et størst mulig overskudd? Hvilken premieringsprofil skal man ha? Skal styret investere i nytt og kostbart utstyr? I hvilken grad skal styremedlemmene få dekket sine direkte og indirekte kostnader? Svarene på disse og andre spørsmål av økonomisk karakter er ikke forutbestemte. Det er styret og interne forhold i den enkelte klubb som avgjør hvilken regler som skal praktiseres.

Spilleavgifter, medlemskontingent og evt. inntekter av kafedrift er de variablene man vanligvis har å spille på når det gjelder klubbens inntekter. Husleie, materiell og premier utgjør gjerne de vesentlige postene på utgiftsiden. Oppgaven blir å få inntekts- og utgiftssiden til å balansere slik at styret når det økonomiske målet det har satt seg for klubbens drift.

I enkelte klubber er det vedtektsfestet eller vanlig praksis at det er årsmøtet som fastsetter spilleavgifter og medlemskontingenter. Slike ordringer begrenser styrets råderett over økonomien, og vi tror at det er en bedre løsning at man overlater til styret å prisfastsette tjenestene i klubben. Det tvinger styret til å legge opp til en økonomisk politikk for klubbens drift og vil kunne bidra til større dynamikk og handlingsvilje i klubbstyret.

Ta utgangspunkt i forrige års regnskap og sett opp et budsjett over forventede utgifter og inntekter. Det er trolig den beste måten å gi dere en detaljert innsikt i klubbens økonomi. Bunnlinjen vil si om dere ventelig når de økonomiske målene dere har satt dere.

Skulle resultatet bli at dere finner at dere må øke inntektene eller kutte kostnader for å nå målsetningen, så er det styrets evne til å finne fram kreative løsninger som blir utfordret. Et lite tips i denne situasjonen. Sett alltid opp et regnestykke som forteller hvor mange flere spillere dere trenger på spillekveldene for å få nødvendige merinntekter. Vi vil tro at alle klubber vil ha en sund økonomi, hvis dere klarer å fylle spillelokalet på spillekveldene. Rekruttering og/eller tett oppfølging av at medlemmene søker til klubben på spillekveldene, kan være svaret dere leter etter. Selv om dere må redusere spilleavgiften for å øke oppslutningen, kan det være riktig virkemiddel. Å øke medlemskontingent eller spilleavgifter kan tilsynelatende være den enkle løsningen for å forbedre økonomien, men det vil hjelpe lite hvis det resulterer i at dere mister medlemmer og oppslutningen på spillekveldene.

Det finnes andre måter å øke inntektene på også. Å avholde begynnerkurs eller kurs for å videreutvikle medlemmenes bridgefaglige ferdigheter, kan gi klubben økte inntekter. Sponsing eller salg av reklame på klubbens hjemmeside, kan være en annen måte å skaffe seg inntekter på. Vi regner med at dere vil finne utveier. Hvis ikke må dere kutte i utgiftene. Det kan naturligvis være mindre hyggelig, men trøsten vil være at det gir i hvert fall ikke gir merarbeid verken på styret eller medlemmene.

Men hva hvis budsjetteringsarbeidet viser at resultatet av klubbens drift sannsynligvis blir bedre enn hva dere satte dere som økonomisk mål? Det bør jo utløse vel så store diskusjoner i styret. For da er dere i den situasjonen at dere skal finne fram til hvordan dere skal øke utgiftene - til klubben og medlemmenes beste. Skal dere bruke penger på å bedre spilletilbudet til medlemmene? Skifte til et bedre og dyrere lokale å arrangere spillekveldene i? Satse på å gi medlemmene et opplæringstilbud? Gjøre ekstra investeringer i materiell. Øke premiebudsjetten? Redusere spilleavgifter? Etc., etc. Vårt råd er at dere i hvert fall gjør dere umaken å diskutere gjennom slike forhold i stedet for passivt aksep-

Verktøykassa

tere at dere får et bedre økonomisk resultat enn dere la opp til i utgangspunktet. I budsjetteksempellet nedenfor vil antatt driftsresultat gi et overskudd på kr. 16.850,-. Hvis det økonomiske målet styret hadde kommet fram til var at driften skulle balansere, ville det altså være styrets oppgave å finne fram til hvordan man skulle bruke mer penger.

Her er et eksempel på hvordan et budsjett for en bridgeklubb kan se ut. Merk at dere med fordel legger inn fotnoter i budsjettet, for å gi forklaringer til postene:

Bridgeklubben xxx	Budsjett			2xxx
Tekst	Beløp		Nøkkeltall	
Inntekt spilleravgift klubbkveld	kr 56 000		Antall medlemmer	55
Kontigent medlemmer	kr 22 000		Klubbkontigent	kr 400
Egenandel medlemmer KM, SM og NM	kr 6 000	5	NBF kontigent	kr 270
Diverse inntekter	kr 12 000	1	Antall spillkvelder	40
Sum inntekter	kr 96 000		Spillavgift pr kveld	kr 50
			Antall spillere pr kveld	28
Kontigent til NBF	kr 14 850		Kretskontigent	kr 80
Kontigent til Krets	kr 4 400		Husleie pr kveld	kr 250
Startavgift KM	kr 2 000	5		
Startavgift SM	kr 5 000	5		
Startavgift NM klubblag	kr 5 000	5		
Kortdublring	kr 3 500			
Husleie	kr 10 000			
Bridgeutstyr	kr 500			
Klubbpoeng	kr 800			
Kretspoeng	kr 800			
Premier	kr 5 000			
Kurskostnader	kr 5 000	2		
Kostnader andre turneringer	kr 5 000	1		
Kontorrekvisita	kr 800			
Hjemmeside	kr 500			
Reisekostnader	kr 8 000	3		
Støtte til representasjon	kr 8 000	4		
Sum utgifter	kr 79 150			
Driftsresultat	kr 16 850			
Bankomkostninger/renteutgifter	kr 700			
Renteinntekter	kr 100			
Sum finanskostnader	kr (600)			
Årsresultat	kr 16 250			

Kommentarer til Budsjettet:

- 1) Diverse inntekter er juleturneringen og sommeravslutningen med kr 6000 hver i inntekt, tilsvarende er det lagt inn kr 2500 i kostnad pr turnering.
- 2) klubben arrangerer gratis kurs for juniormedlemmer. Beløpet er inklusive kursbok og husleie.
- 3) klubben støtter egenadel reiser SM/NM samt overnatting for sine medlemmer. I år har klubben ett lag i 1 divisjon og ett lag i 2 divisjon
- 4) Klubben sender representanter til KRU konferansen og organisasjonsdage. Beløpet er inkl fly/overnatting for to personer
- 5) klubben betaler startavgiften for NM, KM og SM direkte til krets/NBF og krever tilbake 50% fra medlemmene. Dette for å stimulere til økt deltagelse

Klubbens regnskap

Vi innledet dette kapitlet med å omtale kassererfunksjonen i klubben. Beskrivelsen ga kanskje inntrykk av at vi mener at kassererens funksjon er svært alvorlig og ansvarsfullt. At det innebærer et klart ansvar å være kasserer er udiskutabelt, men i de fleste klubber er denne funksjonen likevel overkommelig. Antall posterings er gjerne ikke så mange, og likeledes er det et håndterbart antall konti som skal føres i regnskapet. Det skulle derfor ikke være nødvendig at kassereren er spesielt regnskapskyndig, selv om det naturligvis vil være en fordel.

For mange klubber vil kanskje denne kontoplanen være tilstrekkelig:

Inntekter	Utgifter
Inntekter spilleavgifter	Årsavgift NBF
Medlemskontingent	Lisens NBF
Kantine	Mesterpoengavgift
Inntekter kurs	Husleie
Lisens NBF	Materiell
Diverse	Premier
	Utgifter Spilleavgifter krets/forbund
	Utgifter kurs
	Innkjøp varer
	Gaver
	Rekvisita
	Lisenser data
	Utgifter til deltagelse på NBF's seminarer
	Diverse

Verktøykassa

Selv om dere skulle velge å ha det dobbelte antall konti, vil det likevel ikke være så vanskelig å finne ut av hvor de enkelte posteringer hører hjemme. Det bør likevel finnes en beskrivelse av hva slags transaksjoner som skal føres på de enkelte konti.

Alle bilag settes inn i en ringperm under respektive fane for hvilken konto transaksjonen er ført på. Det letter oversikten både for kasserer og andre som skal se etter detaljene i regnskapet, og underletter revisors arbeid med å revidere klubbens regnskap. Husk å føre posteringene umiddelbart etter som penger mottas/utbetales. Skippertak passer ikke for regnskapsførsel! Dessuten bør kassereren kvartalsvis sende ut regnskapsrapport til øvrige styremedlemmer, slik at disse kan være orientert om hvordan man økonomisk ligger an i forhold til budsjett.

For klubber av en viss størrelse kan det være hensiktsmessig å kjøpe lisens til et databasert regnskapssystem. Det finnes en rekke tilbud på markedet, som kan opereres via internett. Lisenskostnadene for et slikt system er gjerne overkommelige.

Rollene i styret vedrørende økonomi og regnskap

Klubbens leder skal ha det overordnede ansvaret også for økonomien. Mange klubber ordner seg slik at lederen godkjenner bilagene før de betales og kostnadsføres i regnskapet. Alternativt at lederen utfører utbetalingene selv, slik at det ikke er samme person som fører regnskapet som står for utbetalingene. Vi vil ikke komme med føringer på hvordan klubbene skal innrette seg med hensyn på dette. Styret bør selv avgjøre dette ut ifra hva som er hensiktsmessig i den enkelte klubb. I årsberetningen til årsmøte skal lederen også omtale klubbens økonomiske situasjon.

Kasserer/forretningsfører er den som normalt betaler regningene, krever inn penger fra medlemmene på spillekveldene og kontingenten når sesongen begynner, samt føre regnskapet og passe på at klubben har nok penger. Selv om lederen har det overordnede ansvaret for klubbens økonomi, så vil det gjerne være kassererens oppgave å følge med på den økonomiske utviklingen i løpet av sesongen målt mot det budsjettet styret har vedtatt før sesongen begynner. Kort oppsummert kan vi si at kassererens hovedoppgave er å sørge for at klubben har nok penger til å betale sine forpliktelser, og varsle om inntektssvikt eller kostnadsoverskridelser. Kasserer skal sette opp årsregnskapet til årsmøtet, slik at medlemmene blir informert om klubbens økonomiske situasjon.

For å kontrollere at leder og kasserer/forretningsfører gjør jobben sin, skal hver klubb ha en ekstern revisor. Dette behøver ikke være en utøvende revisor, men en av medlemmene som har nok kunnskap om regnskap og økonomi til å kunne utøve kontroll med at det er regnskapet er tilfredsstillende ført. Revisor kontrollerer dette en gang i året før årsmøte. Revisor skriver også en kort bekreftelse til årsmøte hvor regnskapet anbefales godkjent eller ikke, og samtidig påpeker eventuelle uheldige forhold i regnskapsførselen.

Spesielle forhold som klubben skal ivareta i forbindelse med regnskapsførselen

Klubbens bankkonti - Registreringsplikt i Enhetsregisteret

Etter innføring av hvitvaskingsregler i Norge har myndighetene innført registreringsplikt i Enhetsregisteret. Ingen banker er lenger villig til å åpne en konto for en frivillig organisasjon som en bridgeklubb før slik registrering er foretatt.

Og da det vel er de færreste klubber som nå har kassebeholdningen i en skoeske i kassererens madrass, er en slik registrering nødvendig. Hvis dere "for enkelthets skyld" velger å åpne en konto til bruk for klubben i et av medlemmenes navn, vil konsekvensene være at den som sitter med disposisjonsrett over pengene (bankkontoen) på vegne av klubben, vil få klubbens midler tillagt sin egen formue, og bli personlig skattet for dette beløpet. Det var vel neppe meningen, og vi vil derfor sterkt anbefale at alle klubber registrerer seg i Enhetsregisteret (Brønnøysundregistrene) for å få et organisasjonsnummer, hvis klubben skal ha et kundeforhold til en bank.

Frivillige organisasjoner – rapportering av lønnsutgifter til skattemyndighetene.

Vær oppmerksom på at hvis klubben utbetaler honorar til enkeltpersoner for å få utført visse tjenester, så påligger det klubben et ansvar for å sende lønnsoppgave til skattemyndighetene, hvis utbetalt beløp overstiger kr. 4.000,-.

Beløpsgrensen for lønnsoppgaveplikt for frivillige organisasjoner ble hevet fra kr 2.000 til kr 4.000 fra og med inntektsåret 2008 - ref. skattelovens § 2-32 første ledd. Fritaket innebærer at klubber, kretser m.fl. er fritatt fra plikten til å sende inn lønnsoppgave når samlet utbetaling til en person i løpet av inntektsåret ikke overstiger kr 4.000.

Frifond - støtte til ungdomsarbeid i bridgeklubber

NBF søker hvert år om på vegne av klubbene om tilskuddsmidler fra Frifond til barne- og ungdomsarbeid.

Verktøykassa

Alle klubber som har minst 5 betalende medlemmer under 26 år per utgangen av foregående år kan søke om slikt tilskudd. NBF sender hvert år ut informasjon om tidsfrister for å sende inn søknad. Kvalifiserte klubber vil ventelig få midlene i slutten av august og pengene kan fritt anvendes til arbeid rettet mot ungdom i klubbene.

Klubber som mottar tilskudd forplikter seg til å sende inn rapport om hvordan disse midlene er benyttet for å fremme barne- og ungdomsarbeidet i klubben.

Regnskapsførselen i NBF

Regnskapsførselen i NBF utføres av Viego AS i Kristiansand. Kontaktperson er Nils Kåre Kvangraven - e-postadresse: nils@viego.no - tlf. 380 20 290.

Klubber og kretser skal være oppmerksomme på følgende mht. innbetalinger til NBF:

- Innbetalinger til NBF skal kun skje på grunnlag av mottatt faktura.
- NBF sender faktura til alle klubbene for medlemskontingent og spillelisenser.
- Medlemsavgiften (krets og forbund) skal betales i sin helhet. NBF utbetaler kretsenes andel etter at alle poster er oppgjort.
- Avregninger skal ikke finne sted.
- Betal regninger innen frister for å unngå purringer og ekstra kostnader for alle berørte.
- Ved spørsmål om en faktura, vennligst ta dette straks tas opp med regnskapsfører NBF.
- NBF sender som utgangspunkt fakturaer til klubbens leder. Klubben kan gjerne få fakturaer til klubbens kasserer, men må gi beskjed til NBF om dette.

Her en huskeliste for klubbene vedrørende betalinger til NBF:

- Hvis det er feil i en faktura skal dette straks tas opp med NBF. Det utstedes så en ny faktura/kreditnota.
- Hvis det er feil beløp på faktura skal dere ikke betale med manuelt endret beløp, men vente på ny faktura/kreditnota
- Alle betalinger skal til NBF skal være ihht faktura. Kontakt NBF for utstedelse av faktura.
- Benytt KID ved alle innbetalinger. Denne står på fakturaen.

Vi deler opp det økonomiske ansvaret i følgende forhold:

1. Kontingent til klubb, krets og NBF
2. Startavgift SM
3. NM lag
4. Manglende innbetalinger til NBF

1. Kontingentinnkreving til NBF. og betaling

Klubbens medlemsdatabase skal ajourføres ovenfor NBF innen 30. oktober hvert år for den kommende sesongen. Dette skjer ved inn- og utmelding. Fortrinnsvis med SparTi, men fax og brev/mail godtas også. **Hvis klubben ikke melder fra om endringene** blir fjorårets medlemsliste videreført, og klubben bli avkrevd kontingent til forbundet ut fra antall medlemmer som er innmeldt i medlemsregisteret viser pr. 1.november..

Kontingenten består av 3 deler. Kretsens kontingent, forbundet sentralt sin kontingent og en avgift for å være registrert bridgeklubb. Forbundet fakturerer klubbene for disse kontingentene basert på medlemstallene pr 1. november. Forbundet krever også inn på vegne av kretsene, denne kontingenten tilbakefører forbundet til den enkelte krets når innkrevingen er fullstendig.

Som tillitsvalgt må du da sørge for at medlemslistene er korrekte for din klubb hos forbundet innen 30. oktober. Videre må du kreve inn kontingenten fra hvert medlem i klubben slik at klubben kan betale faktura som kommer fra forbundet medio november (om klubben ønsker å ha en liten kontingent til seg selv kreves dette normalt inn sammen med krets/forbunds kontingenten).

Kort oppsummert:

- Klubben sørger for ajourførte medlemslister hos NBF innen 30. oktober
- NBF sender ut faktura til den enkelte klubb medio november
- Klubben betaler ihht faktura (benytt kid) skulle det være evt feil så meldes dette fra til NBF og ny faktura utstedes. Delbetaling av faktura skal ikke forekomme hvis dette ikke er avtalt med NBF.

2. Startavgift SM (seriemesterskapet)

Seriemesterskapets divisjoner hvor lag er forhåndskvalifisert (de 3-øverste) er automatisk påmeldt kommende sesong. Her skal den enkelte krets melde fra til Forbundet om hvilke spillere som skal delta. Forbundet fakturerer den enkelte krets for de lagene som er tilknyttet kretsen. Kretsen må så kreve inn eventuelle andeler fra den enkelte klubb/spiller. Det finnes i dag forskjellige løsninger rundt om i de forskjellige kretsene. Ta derfor kontakt med din krets for nærmere informasjon om rutineene rundt dette.

For seriemesterskapets 4 divisjon skal klubbene melde på lag til krets. Kretsen samler så alle påmeldinger fra sine klubber og sender samlet til forbundet innen 30. september. Forbundet utsteder så en faktura til kretsen på 4-divisjon. Den enkelte krets står da på samme måte som de øvrige divisjonene fritt til å kreve inn fra den enkelte klubb/spiller.

Kort oppsummert:

- Forbundet fakturerer krets for påmeldte lag i divisjonen
- Klubben melder på lag via krets og får evt faktura fra kretsen på egenandel

3. NM klubbtag

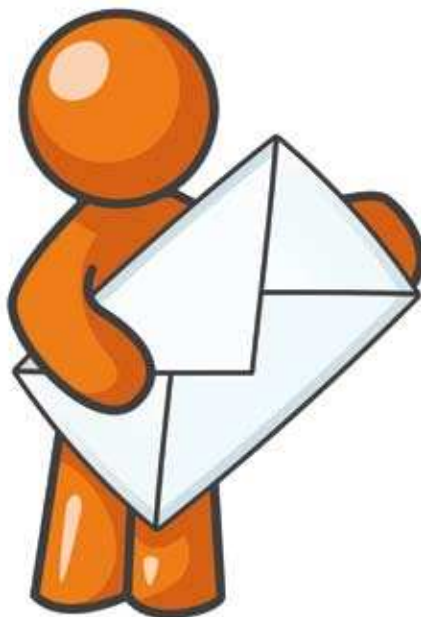
Dette er vår mest tradisjonsrike turnering. Alle klubber burde tilstrebe å delta med flest mulig lag. Påmelding skjer til Forbundet skriftlig innen 30. september hvor lagene rangeres etter fjorårets turnering og lagkaptein med kontantinformatjon fremgår. Betaling skjer ved at Forbundet utsteder faktura når alle klubbens lag er utslått. Altså betaling skjer ihht faktura (benytt kid).

Kort oppsummert:

- Påmelding fra klubb direkte til NBF innen 30. september
- Betaling ihht faktura fra NBF når alle klubbens lag er slått ut av turneringen

4. Manglende innbetalinger til NBF

Innkrevingsrutinen i NBF er lik den vi ser i det private næringslivet med purringer og inkasso. Videre innrapporteres aktuelle tilfeller til disiplinærutvalget. Skulle ikke kravet bli innfridd, så kan både klubb, medlemmer og den ansvarlige bli idømt disiplinære tiltak som bøter eller tidsbestemt utelukkelse fra klubb- og forbundsaktiviteter.

Klubbkultur og medlemmenes trivsel

I enhver klubb vil det være skrevne og uskrevne regler som regulerer medlemmenes oppførsel på klubbkveldene og hva som er ansett å være god tone og hva som anses å være utilbørlig oppførsel. Og det er gjerne de uskrevne reglene som vil være de som bestemmer hvordan medlemmene omgås. «Det kan dere gjøre, men det går ikke hos oss» er en frase man ofte kan høre, når man diskuterer med medlemmer på tvers av klubbgrensene hvordan klubbens drift er lagt opp. Og ofte trekkes enkeltmedlemmer fram som årsaken til at hvorfor forholdene er slik i den og den klubben – på godt og vondt.

Ja, det er utvilsomt slik at klubbene er forskjellige i en rekke sammenhenger. Aktiviteter som er enkelt gjennomførbare i en klubb, kan oppleves problemfylte og umulige i en annen. En felles betegnelse for disse «regler» og uuttalte normer er **klubbkultur**. Ofte vil medlemmene oppleve at klubbkulturen ikke endrer seg over tid - er statisk og uforanderlig. Det siste er naturligvis galt. Så lenge det er tilgang og frafall av medlemmer i klubben, endringer i spilletilbud og administrative regler, vil kultur og miljø endre seg over tid i enhver klubb. Det som er viktig er om endringene skjer mer tilfeldig eller etter bevisst påvirkning fra klubbstyret og enkeltmedlemmer.

Hvordan kan man så påvirke klubbkulturen i den retning man ønsker? Egentlig er det ganske enkelt. Se deg litt om i din egen bekjentskapskrets, og finn ut hvem du kjenner som har stor påvirkningskraft i det miljøet han/hun fungerer. Du vil fort finne ut at det er en person som gir uttrykk for sine meninger, er flink til å argumentere for hvorfor ting

Verktøykassa

skal være sann eller slik og ikke minst lever som han lærer. Det siste er spesielt viktig fordi det også gir en rollemodell som andre kan ta eksempel av.

Skal et klubbstyre påvirke klubbkulturen, er det altså nødvendig at det gir uttrykk for hvordan man ønsker at medlemmene samvirker i alle relevante sammenhenger. Det er imidlertid en liten hake – for at medlemmene skal følge opp og forholde seg positivt til de føringer for medlemsatferd som styret beskriver, så må også flesteparten av medlemmene være enig i at det vil komme dem selv og klubben til gode. Rom ble ikke bygget på en dag. Ei heller vil styrets uttrykte ønsker om endringer i den etablerte kulturen i klubben virke fra dag en. En viss porsjon tålmodighet er det nødvendig at styret utviser, og det må også vise at de selv står for og vil etterleve sine standpunkter.

Et lite råd – med føringer for atferd så mener vi utsagn som positivt forteller hvordan medlemmene skal forholde seg. Enkelte synes å tro at hvis man bare sier hvordan ting ikke skal fungere, så vil alt bli så mye bedre. Feil!! Negative utsagn kan kanskje være virksomme når det gjelder konkrete situasjoner, og kanskje være egnet til å gi oss dårlig samvittighet, når vi måtte komme til bryte påbudet. Litt dårlig samvittighet fra tid til annen har neppe noen vondt av – den forteller oss at vi har gjort noe galt. Men den vil ikke gi oss forståelse av hvordan vi i det store og hele skal forholde oss til hverandre i klubben. Satt på spissen vil et styre, som ensidig kommunisere negativt og bare forteller hva medlemmene ikke skal gjøre, kunne utvirke at medlemmene stort sett bare vil være opptatt av om de gjør noe galt. Det gir ikke trivsel og godt miljø i klubben, og vil beste fall virke passiviserende på medlemmene. Verre er det om det medfører at klimaet i klubben over tid forsures, slik at man også risikerer at medlemmer støtes bort.

Spiller det da noen rolle for klubbstyret å vite hva som kjennetegner klubbkulturen i egen klubb? Ja, i avgjørende grad. Alle de beslutninger klubbstyret treffer og de aktiviteter det planlegger å gjennomføre, bør være avstemt mot hva klubbkulturen tilsier. Et godt eksempel på dette kan være når styret ønsker nyrekruttering av medlemmer til klubben. Det viktigste for medlemmene i en bridgeklubb er naturligvis hvordan de opplever spilletilbudet og hvordan avviklingen av spillekveldene gjennomføres. Alle aksepterer at noen vinner og noen taper, men det er gjerne mange meninger om hvordan omstendighetene rundt spillingen er lagt opp.

Noen ønsker å spille så mange spill som mulig i løpet av spillekvelden. De er opptatt av at den tiden som er avsatt pr. runde overholdes nøye, og at «sinkene» straffes hvis de ikke klarer å overholde tiden. Det de opplever som unødvendige tenkepauser under spillingen er ofte en kilde til irritasjon – noe de gjerne også gir uttrykk for ved bemerkninger eller et kroppsspråk som ikke er til å misforstå. Tilsvarende vil de at tiden for innlagte pauser overholdes, og at alle er klar til å begynne spillingen når «klokken ringer» for ny runde. Andre igjen opplever kommentarer av sosial karakter, eller samtale om ting som ikke vedrører spillingen, som utilbørlige forstyrrelser. Noen vil gjerne være svært opptatt av at

turneringsreglene overholdes til punkt og prikke, og at turneringslederen griper inn ved brudd på regelverket. Enkelte spillere har dessverre også lagt seg til uvanen å kritisere sin makker eller motstandere for meldingsforløp eller spilleføring, slik at det kan være en prøvelse for noen og enhver å møte dem ved bridgebordet.

Om du ikke selv har uttrykt slike holdninger, er vi sikker på at du gjenkjenner dem hos andre spillere du har møtt. Alt som er sagt ovenfor om overholdelse av turneringsregler er naturligvis rett og riktig - forutsatt at deltagerne er erfarne turneringsspillere. Og hvis flertallet av medlemmene i klubben din gjennomgående er opptatt av effektivitet og stram turneringsavvikling, så er et pluss for klubben i mange sammenhenger. Men dessverre vil dette neppe være en klubbkultur som oppleves som imøtekommende for spillere som skal introduseres for klubben rett fra et nybegynnerkurs. For å si det enda sterkere vil deres møte med klubben ganske sikkert resultere i at de legger bridgen på hylla etter kort tid.

Hva skal så klubbstyret gjøre?

Skal de fortelle medlemmene at klubben nå vil redusere antall spill pr. spillekveld dramatisk, fordi klubben ønsker å legge forholdene til rette for nybegynnere som ikke vil makte å spille 27/30 spill pr. kveld? Det vil neppe bli mottatt med begeistring blant nåværende medlemmer. At de nyankomne heller ikke vil være komfortabel med en stram turneringsledelse der korrekt oppførsel ved bordet og tid pr. runde er de viktigste parameterne for å spille bridge, vil nok de fleste forstå. Men at de av den grunn skal måtte endre sin væremåte på spillekveldene og akseptere et turneringsopplegg som ensidig tilgodeser nykommernes tarv, vil nok ikke falle i god jord. Og hvem kan vel fortenke dem i det? Husk at dette er flertallet av de vante medlemmenes oppfatning av hvordan en vellykket klubbkveld skal gjennomføres.

Selv om den situasjonen som vi har beskrevet her er satt på spissen, vil nok flere kunne gjenkjenne problematikken. I den situasjonen vi har skissert vil det foreligge en "kulturkollisjon" der det bare finnes tapere, hvis klubbstyret ikke finner andre måter å løse situasjonen på. Eksempelet er valgt for å illustrere at det finnes situasjoner der det vil være svært uklokt av klubbstyret å gå på tvers av den etablerte klubbkulturen, og at man tidvis må akseptere at tiden ikke er moden for å løse en slik utfordring – i dette tilfellet å tilrettelegge for å ta imot nye urutinerte spillere til klubben. (Så finnes det måter å komme rundt et slikt problemer på, men det er beskrevet under kapittelet "Rekruttering" og vil ikke bli omtalt nærmere her.)

Derfor er det nødvendig at klubbstyret til enhver tid er bevisst på alle deler av den kultur som er framherskende i klubben og ta den med i vurderingen når det ønsker å implementere endringer. Vårt råd: Prøv for all del ikke å presse endringer ned over hodet på medlemmene før de er modne til å akseptere og medvirke i endringsprosessene. Det

Verktøykassa

klubbstyret imidlertid kan og bør gjøre, er å søke å påvirke klubbkulturen i den retning man mener er ønskelig og nødvendig for klubbens utvikling og trivsel. Men det krever at klubbstyret arbeider bevisst for endringer, og utviser tålmodighet og bruker den tiden som trengs.

Et godt råd for vil være å bevisstgjøre seg på hvilke forhold som innvirker på kulturen i en bridgeklubb, og prøve å finne ut av hva som kjennetegner kulturen i din klubb. Under kapittelet "Det første styremøtet" anbefalte vi at medlemmene av styret skulle ta stilling til en del generelle utsagn om klubben – deriblant spørsmål som dreier seg om klubbkulturen. En bridgeklubb skiller seg litt fra annen klubbvirksomhet ved det at all aktivitet i klubben avhenger av hvordan medlemmene samhandler. Spesielt gir det seg uttrykk når vi møtes ved bridgebordet. Det er av den grunn at vi har et så omfattende og detaljert regelverk for hvordan vi skal opptre i turneringsbridge. Hvor lenge Muhammed Ali tenkte før han slo, har aldri vært noe stort diskusjonstema – mens det i bridge kan være grunnlag for straff. Nå klarer nok de fleste av oss å skille mellom en konkurransesituasjon og vanlig sosial omgang. Men også hvordan medlemmene omgås utenfor bridgebordet vil ha innvirkning på kulturen i klubben. Nedenfor har vi skissert en del forhold som nok er de vanligste for å karakterisere klubbkulturen i en bridgeklubb:

Sosialt miljø og generell opptreden overfor hverandre

Vi tenker på om medlemmene behandler hverandre vennlig og respektfullt, og om de synes å trives sammen sosialt?

Omtale av medlemmer eller klubbstyret

Er det vanlig å omtale andre medlemmer i klubben eller klubbstyret på en måte som er egnet til å framstille dem i et uheldig lys?

Oppførsel overfor gjester i klubben og nye medlemmer

Behandles nyankomne i klubben imøtekommende og inkluderende?

Lojalitet til klubbens regler for turneringsavvikling

Møter medlemmene til fastsatt tid på klubbkveldene, og overholdes tidsfrister for spilling og pauser?

Villighet til å bidra i klubbens drift

Deltar medlemmene i tilretteleggelse av spillekvelden og opprydding når den er over?

Villighet til å delta i aktiviteter som klubben igangsetter

Er medlemmene villige til å delta i gjennomføringen av aktiviteter som medfører at de må bruke tid og krefter også utenom klubbkveldene?

Villighet til å påta seg tillitsverv

Er medlemmene positive til å delta i styre og stell av klubben, og være ansvarlige for å løse spesielle oppgaver?

Usportslig oppførsel

Har dere erfart tilfeller av usportslig oppførsel under spillingen?

Uttidig oppførsel overfor makker eller motspillere

Oppstår det gjentatte ganger ubehagelige eller pinlige episoder på grunn av et makkerpars interne diskusjoner, eller oppførsel mot motspillerne?

Overholdelse av NBFs etiske regler

Forekommer brudd på regler med hensyn til røyking eller bruk av alkohol, eller andre situasjoner som ikke er forenlige med de etiske retningslinjene?

Det finnes nok ingen bridgeklubb der det ikke har forekommet episoder man helst skulle vært foruten. Så er det heller ikke de enkeltsituasjonene som har forekommet i nær eller fjern fortid det er interessant å gjøre noe med. Det viktige er å lage et normsett som medlemmene i klubben vil være tilfreds med, og som de vil forholde seg til og etterleve for framtiden.

Hvordan gjør man så det?

Det beror litt på hvilken situasjon klubben er i akkurat nå. Hvis dere er trygge på at det ikke forekommer uønsket opptreden eller oppstår diskusjoner i klubben din som tenderer inn på de punktene som er listet opp over, så har dere trolig en robust og god klubbkultur allerede. Skal dere da la hele punktet hvile og lene dere tilbake i trygg forvisning om at klubbkulturen for all framtiden er sikret? Vi vil sterkt råde dere til å utnytte det gode utgangspunktet der tydeligvis har, og beskrive de etablerte normene i et dokument – kall det gjerne "Slik vil vi ha det i MIN bridgeklubb". I mangel av noe bedre kan dere bruke punktene ovenfor som stikkord for hva dokumentet skal inneholde. Slå det opp på "veggen" tilgjengelig for alle og enhver. Det er ingen grunn til å tro at dere vil få noen innsigelser på det dere har skrevet.

Hva har dere så å vinne på en slik øvelse?

To ting. For det første har dere et glimrende utgangspunkt for å diskutere disse spørsmålene på ny ved senere anledninger, og for det andre har dere noe å gi til nye medlemmer av klubben. Det kan nok være at nyankomne har kjennskap til NBFs turneringsreglement, men de har naturligvis ikke kjennskap til hva som er etablert omgangsform og krav til væremåte i klubben, og hvordan dere praktiserer de mer overordnede reglene.

Hvis det imidlertid er slik i din klubb at det ikke er uvanlig at det forekommer konflikter mellom medlemmene ved og utenfor bridgebordet, så er situasjonen straks mer vanskelig. Målet for alle klubber vil være å ha et slikt dokument som omtaler ønsket og uønsket væremåte blant medlemmene. Men det styret som du nå er en del av har trolig ikke den standing i klubben at dere uten videre kan nedskrive noen "ti bud" og henge dem opp på tavlen. La oss forresten moderere oss litt. Naturligvis kan dere, men dere kan ikke forvente at det normsettet dere utarbeider aksepteres uten videre og at medlemmene etterlever det uten at det blir diskusjoner om det er slik man egentlig vil ha det i klubben. Nå kan imidlertid det å utløse en slik diskusjon være nettopp det klubben trenger for å utvikle en omforent væremåte blant medlemmene. Dere vil kunne sette i gang en prosess som kan vise seg å være udelt positiv for klubben. Men det forutsetter at styret er forberedt på og kan håndtere eventuelle konflikter som måtte oppstå under marsjen. Og konfliktløsning er ikke det klubbstyrer i bridgeklubber er kjent for å være best på. Da hjelper det ikke om man ved bridgebordet er aldri så dyktig til å gjennomføre både ensidige og tosidige skviser. Men vil dere, så prøv.

Vi vil likevel anbefale dere å gå litt forsiktig fram. En framgangsmåte som har vist seg å virke hensiktsmessig, er ikke å forsøke å løse "hele verden" på en gang. Ta først opp de punktene dere forventer at det er størst enighet om blant medlemmene. Ved en slik framgangsmåte kan dere oppnå to ting. Dere kan enkelt og raskt utarbeide normer på punkter det ikke vil være særlig diskusjon om, og dere vil samtidig etablere en hensiktsmessig form og prosedyre for behandling av denne type spørsmål i et klima som ikke vil være preget av store motsetninger blant medlemmene.

Anbefalt framgangsmåte er altså å beskrive hvordan dere vil foreslå at medlemmene skal forholde seg med hensyn på disse punktene, og be medlemmene om tilbakemeldinger for å sikre at det blir gjort ønskelige justeringer på det forslaget dere har lagt fram. I beskrivelsen vil vi anbefale dere å være ordrike og unngå å bruke negative formuleringer eller formuleringer som hentyder til straffereaksjoner. De medlemmene dere har i klubben er sikkert så intelligente at når dere sier hvordan dere vil at medlemmene skal forholde seg til dette og hint, vil de selv være i stand til å finne ut hvordan ting ikke skal gjøres. Å innlede et punkt med "skutt blir den" eller noe tilsvarende, er altså en formuleringssom vi mener ikke vil virke særlig godt i denne sammenheng. Legg litt arbeid i å finne formuleringer dere er fornøyd med. Å ordlegge seg i slike sammenhenger

er alltid vanskelig. Derfor skal dere være svært lydhøre for de tilbakemeldinger dere får på det dere legger fram, selv om dere i utgangspunktet ikke måtte være udelt enige i det enkelte vil komme med. Og bruk den tiden som er nødvendig for å oppnå konsensus blant medlemmene om holdninger og formuleringer. Har dere ikke et omforent normsett i dag, kan dere neppe tape på å bruke litt tid på å sikre at dere kommer fram til noe som flesteparten av medlemmene vil slutte seg til.

Har dere sagt A, så skal dere også si B. Å stoppe den prosessen dere har igangsatt når de enklere punktene har funnet sin løsning, vil være mindre enn halvgjort arbeide. På kort sikt vil dere ha mest nytte av å få gjennomdiskutert de mer sensitive og konfliktfylte punktene. Derfor må dere fortsette på den veien dere har staket ut. At dere har angrepet problematikken på en måte noen kanskje vil kalle en "omvei", var for å vinne erfaringer og finne fram til en hensiktsmessig måte å behandle slike spørsmål på. Kanskje vil dere måtte legge fram et mer gjennomarbeidet grunnlag for å fremme forslag til hensiktsmessige atferdsformer på de punktene som gjenstår. Eksempelvis vil det være relativt enkelt å finne argumenter for at det er hensiktsmessig at medlemmene deltar i tilrettelegging og gjennomføring av klubbkveldene, mens det vil være tyngre å forklare hvorfor det er viktig at medlemmene skal bruke tid og krefter utenfor klubben til aktivt å delta i markedsføring av klubben og rekruttering av nye medlemmer. En ting vil dere i hvert fall ha oppnå ved å gjennomføre en slik prosess, og det er at den vil hjelpe dere til å tømre styremedlemmenes holdninger til de samme temaene.

En annen framgangsmåte for å komme fram til hvordan medlemmene skal samhandle i klubben, er å gjennomføre en meningsmåling blant medlemmene. Når tilsvarende gjennomføres i bedrifter, kalles de gjerne klima- eller miljøundersøkelser. De er ment å gi en målestokk på hvordan medarbeiderne forholder seg til en på forhånd uttalt ledelses- og bedriftskultur, som bedriftsledelsen ønsker skal være gjeldene i bedriften.

Det er naturligvis ikke noe i veien for å gjøre tilsvarende i en bridgeklubb. Vi kan tenke oss at meningsmålinger er et hensiktsmessig instrument å benytte i klubber med forholdsvis mange medlemmer, da det gjerne er vanskeligere for medlemmene å få gitt uttrykk for meninger og holdninger i et større forum. Hvis styret velger å bruke meningsmålinger som et hjelpemiddel i dette arbeidet, må styret formulere påstander vedrørende de punktene de er opptatt av å få tilbakemeldinger på, og sette disse inn i et spørreskjema. Skjemaet deles ut til alle klubbmedlemmene sammen med en informasjon om hensikten med skjemaet, hvordan det skal fylles ut og hvordan styret vil behandle svarene de får. Likeledes må dere informere om hvordan dette vil bli fulgt opp videre.

Den umiddelbare fordelen ved en slik framgangsmåte er at man får tilbakemelding på alle spørsmål på en gang, og at de er egnet til å fange opp nyanser i medlemmenes holdninger. Å utarbeide et slikt skjema er imidlertid ganske komplisert og arbeidskrevende. Det er en fordel at noen i klubben har arbeidet med slike undersøkelser før, men det er

Verktøykassa

ikke et krav. Utsagnene i spørreskjemaet må være utformet slik at man er sikker på at svarene virkelig gir en entydig tilbakemelding. Prøv å unngå at valgte spørsmålsstillinger gir føringer for hvordan man ønsker medlemmene skal svare. I så fall vil man kunne oppleve at medlemmene tilsynelatende "ikke står bak" de svarene de har avgitt i den senere diskusjon om vei valg for klubben.

Her er noen eksempler på hvordan påstander kan utformes i et slikt skjema

Jeg synes det er for lite smil og latter på klubbkveldene våre	Ikke enig				Både ja og nei			Helt enig
	1	2	3	4	5	6	7	
Jeg synes vi kunne avslutte spillekveldene tidligere	Ikke enig				Både ja og nei			Helt enig
	1	2	3	4	5	6	7	
Jeg synes det er OK at makker blir fortalt om hvilke feil han gjør der og da	Ikke enig				Både ja og nei			Helt enig
	1	2	3	4	5	6	7	
Jeg synes vi får for mye tid til hvert spill	Ikke enig				Både ja og nei			Helt enig
	1	2	3	4	5	6	7	
Ingen bryr seg med å rydde bort etter at vi er ferdige med å spille	Ikke enig				Både ja og nei			Helt enig
	1	2	3	4	5	6	7	
Motspillerne må tåle at jeg og makker diskuterer når vi er uenige om noe	Ikke enig				Både ja og nei			Helt enig
	1	2	3	4	5	6	7	
Jeg gjør gjerne en innsats for klubben utenom spillekveldene	Ikke enig				Både ja og nei			Helt enig
	1	2	3	4	5	6	7	
Jeg synes vi spiller for mange spill på kvelden	Ikke enig				Både ja og nei			Helt enig
	1	2	3	4	5	6	7	
Jeg blir forstyrret av at enkelte spillere bruker munn på hverandre	Ikke enig				Både ja og nei			Helt enig
	1	2	3	4	5	6	7	
Jeg synes at vi bruker for lang tid på å bytte mellom hver runde	Ikke enig				Både ja og nei			Helt enig
	1	2	3	4	5	6	7	
Det hender at enkelte medlemmer lar sin irritasjon gå utover motspillerne	Ikke enig				Både ja og nei			Helt enig
	1	2	3	4	5	6	7	

Hver påstand må ta utgangspunkt i et av de kulturelementene som dere vil ha

tilbakemelding på, og det vil gjerne være hensiktsmessig å utarbeide 3 – 5 påstander med ulik vinkling på det enkelte tema for bedre å kunne finne ut av hva et eventuelt problem består i.

I eksempelet over har vi latt skjemaet inneholde syv svaralternativer fra "ikke enig" til "helt enig". Grunnen er at ved sammenstillingen av svarene skal dere ikke bare være opptatt av gjennomsnittlig utregnet verdi av svarene, men også hvordan spredningen av svarene er. Hvis det på utsagnet "Jeg synes vi får for mye tid til hvert spill" er 20 som har svart 5 og 20 som har svart 6, er gjennomsnittsverdien for utsagnet 5,5. Gjennomsnittsverdien vil være utsagnskraftig, og styret kan redusere tid pr. runde noe uten at det vil vekke særlig reaksjoner blant medlemmene.

Er det 25 som har svart 7 og 15 som har svart 3, vil gjennomsnittsverdien for utsagnet igjen bli 5,5. Men i dette tilfelle har nær 40% av svarene gitt uttrykk for at disse medlemmene slett ikke føler at de har for god tid pr. spill. En beslutning om å redusere tiden pr. runde vil da neppe være et godt valg. En brukbar tommelfingerregel dere kan benytte dere av er at hvis 80% av svarene tenderer mot å være "enig" eller "uenig", kan dere anse svaret som utsagnskraftig, hvis det ikke er en tydelig polarisering i avgitte svar som tilsier at det her er en uenighet som dere må vurdere nærmere.

Det er slett ikke alle utsagn der medlemmene må være enige for at dere kan konkludere i den ene eller annen retning. Skulle det være 25 - her 60% - av medlemmene som sa seg helt enig i utsagnet "Jeg gjør gjerne en innsats for klubben utenom spillekveldene", så vil vi tro at styret har fått en tilbakemelding som de er så fornøyd med at det spiller liten rolle at et mindretall reserverer seg for å delta i slike aktiviteter. Dere har likevel tilstrekkelig "muskler" til å gjennomføre de fleste aktiviteter dere måtte ha planlagt.

Sluttproduktet for en slik undersøkelse er at resultatene legges fram for medlemmene sammen med styrets tolkninger av svarene. Medlemmene må få anledning til å gi tilbakemelding på tolkningene – gjerne i form av en diskusjon på en klubbkveld - før endelig status gjøres opp. Som nevnt ovenfor tror vi det vil være svært nyttig både på kort og lang sikt at det utarbeides et dokument "Slik vil vi ha det i MIN bridgeklubb".

Sammen med vedtekter og målsetninger for klubben, vil det utgjøre en god plattform for å arbeide videre med klubbens utvikling.

Hvordan skal dere så sikre at de normer som er nedfelt i dette dokumentet blir etterlevd av klubbmedlemmene, og sikre at det blir en reell beskrivelse av klubbkulturen?

Vi har tre svar på det:

For det første: Dere skal være påpasselige med å ROSE all atferd som medlemmene utviser og som er i overensstemmelse med hva dere har blitt enige om som ønsket samhandling. Rosen kan godt være overstrømmende og være rettet til så vel alle, som en gruppe av medlemmene eller til enkeltmedlemmer. Ros kan gis like godt i det åpne rom så alle hører den, eller direkte til den enkelte. Ros like godt de små positive hverdagsepisodene, og ikke vent til det er noen som har løst større oppgaver for klubben. Ros kan godt gjentas gang etter gang – det er holdbar vare. Og vi kjenner i hvert fall ikke til at noen i en bridgeklubb har blitt ødelagt av at medlemmene har fått for mye ros, så dere løper neppe noen risiko.

For det andre: Dere skal arrestere uønsket oppførsel hos enkeltmedlemmer. Er det nødvendig å ta opp en uønsket situasjon med noen, skal det gjøres direkte - men diskret. Og for all del - dere må være sikker på at det var den dere vil kritisere som var involvert i situasjonen. Kritikken dere gir, skal gis med referanse til vedtatte normer for samhandling i klubben – ikke ut fra egne holdninger eller moralske anfektelser. Det kan tenkes at det er nødvendig å gå ut i klubben og fortelle at styret har valgt å gi et medlem en irettesettelse. Gi i så fall et bare et kort referat av hvorfor og hvordan, og gjør for all del ikke den bommertent å referere overfor medlemmene til en feilsituasjon som allerede er ferdigbehandlet på et senere tidspunkt.

OBS! De reaksjonsformer vi her har beskrevet skal selvsagt bare benyttes når det gjelder brudd på klubbnormene, og ikke ved situasjoner der det kan være snakk om straff i form av tidsbestemt utelukkelse fra klubben, eller saker der det kan være aktuelt å innrapportere saken til kretsen for oversendelse til NBFs disiplinærkomite. Ved overtredelser av en slik karakter skal etablerte prosedyrer fra NBF benyttes.

For det tredje: Gjør det til regel å ta opp klubbnormene til diskusjon hvert år – for eksempel som en fast sak på klubbens årsmøte. Be om tilbakespill på om medlemmene stadig mener at klubbnormene bør være slik de er beskrevet, eller om det skal gjøres endringer eller tilføyelser. Klubbstyret er naturligvis like meningsberettiget som medlemmene for øvrig, og kan selv foreslå endringer. –
Lykke til!

